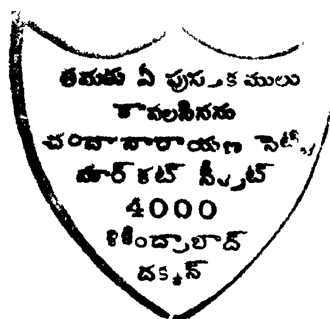

శ్రీః.

స్తోత్రార్ణవః

తృతీయతరఙ్గః

అ. వీ. నృసింహాచార్యైః

పరిశోధితః.

1922

చెన్నపుర్యాం

ఆనన్దముద్రణాలయే ముద్రితః.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెన్యధ్యక్షైః

ప్రకటితః.

విజయ తేతరామ్.

విషయసూచికా.

శ్రీస్తోత్రార్ణవే

తృతీయ భాగః.

నక్షత్రమాలా.

అస్మాసువత్సలతయా కృపయాచభూయః
స్వేచ్ఛావతీర్ణ మివ సౌమ్యవరం మునీన్ద్రమ్ ।
ఆచార్యపాత్ర మభిరామవరాభిధాన
మస్మద్గురుం పరమకారుణికం నమామి॥

శ్రీమాన్పరాఙ్కుశముని ర్జీయాద్యజ్జ్ఞానముద్రయా ।
నేన్ద్రియాణాశ్వయుజో౽న్యాణాం నిత్యంవిషయవీథయః ॥ ౧
యదురసిభరణీయామ్రస గ్వకసితవకులానద్ధా ।
సజయతిమహిమానాథో మురరిపుపదసక్తోనః ॥ ౨
నన్తా౽నన్తాఙ్ఘ్రినలినయుగ్మే కర్తా లోకార్తి కబలనానామ్ ।
భద్రాయద్రావిడనిగమానాంద్రష్టాపుష్టాయవకులభృత్స్యాత్ ॥
స్యాదేనసామే ఫణితిశ్శతా రేవ్యమోదితో చైచ్చస్సరణిర్జనానామ్।
ఆరోహిణీ నాప్యవరోహిణీహి వేదోదితాతు ద్వయమభ్యుపైతి॥
తిలకమాహ న కాచిదపి శ్రుతౌ త్రిజగతా మృగశీర్ష సముద్భవా।
స్ఫుటతరం వకులాభరణీయవాక్పురుషమాదిమ శేషపదైరపి॥ ౫
పిత్రాదిస్సకలవిధో౽పి బన్ధువర్గో
యస్యాసీత్సరసిజవాసినీసహాయః ।
ఆవిష్కుర్వ్యఘనకరుణారసావసేకై
రార్ద్రామే వకులభృతఃకటాక్షపాతాః ॥ ౬

తామాశ్రయామి కరుణాం వకులాభిరామాం
యాసౌ పునర్వసుమతీవలయేఽవతీర్ణా ।
ప్రజ్ఞాదృశోన్మిషితయా ప్రథితానుభావా
జ్యోతిః పరం యదనిదం తదిదం చకార ॥ ౭
రచితవతి రమాయా నాయకస్యాఙ్ఘ్రిపుష్య
త్ప్రణయరససుధాబ్ధిస్రోతసి స్వైరగాహమ్।
ప్రభవతి కలిఘర్మప్రావృషేణ్యామ్బువాహే
వకులధరమునీన్ద్రే తాపవార్తా కథం నః॥ ౮
నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా
భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా।
ప్రపన్నలోకకైరవప్రసన్నచారుచన్ద్రికా
శఠారిహస్తముద్రికా హఠాత్కరోతు మే తమః ॥ ౯
మనస్స్ఫటికదర్పణప్రతిఫలత్పరబ్రహ్మణః
ప్రదర్శనమివాచరన్ ప్రథితబోధముద్రాఙ్కితః ।
సతామభయశంసితా భవభయాభితప్తాత్మనా
మఘాని శమయేత నశ్శఠరిపోరవామః కరః॥ ౧౦
రమయతు శఠశత్రురత్యున్నతాచారయుక్తైర్జనై
రవనతపదపద్మయుగ్మోఽనుకమ్పామృతామ్భోనిధిః।
బహువిధకృతపూర్వఫల్గున్యగాచారచిన్తాకులం
హృదయమసదృశాత్మపాదారవిన్దానుషఙ్గాన్మమ ॥ ౧౧
మగ్నం మానస మాస్మ భూః శ్శఠరిపో రవ్యాజసిద్ధా కృపా
నౌకా కాచన నావికోఽపి సపున స్సన్తారకగ్రామణీః।
ఏతేనోత్తర ఫల్గునీరసపరిక్లిష్టోపభోగోర్మికం
దుఃఖావర్తదురన్తపారగమనం సంసారవారాకరమ్॥ ౧౨

రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికా కృతత్రయీగిరీన్ద్ర
కన్దరాన్తరాలగాఢరూఢరూఢిమన్నిధానసూచనేన ।
ద్రావిడాగమోపగీతిమూలసేకశీతవీతనిద్రపత్ర
దివ్యతిన్త్రిణీసమీపగేన నాథవానహం పరాఙ్ముఖేన ॥ ౧౩
నత్వా న త్యాగకారీ క్షణమపి చిరచిత్రాయకామేయకామే
ఛన్దశ్ఛన్దస్స్వరూపే మనసి కమలయా భాసమానే౽సమానే ।
శ్రేయశ్శ్రేయస్వినస్తైః పరిచయసురభిః కైః సరాణాం సరాణాం
పాతాత్పాతాధ్యవాఖ్యా శఠరిపురిహ నో వీక్షణేన క్షణేన ॥ ౧౪
నప్రపత్తివర్త్మవఃప్రవర్తనాపదాన వాసనానుసారి
నవ్యపేతసర్వదాజలాశయాన్వయం కథం సమం సరోజమ్ ।
స్వాతికామియోగిబృన్దచిత్తపద్మబద్ధసౌహృదానురక్త
రూపయోశ్శఠారిపాదయోర్యగేన సన్నతాన్త్రిభఙ్గినేన ॥ ౧౫
నత్వాయాం కుసుమాయుధేషుధిరుచివ్యాఘాతమాతన్వతీం
శేముష్యా మహతా మహోయుతిరుశీజఙ్ఘాసు జఙ్ఘాలతా ।
విస్తీర్ణచ్ఛవిశాఖయా శఠజితో వృత్తానుపూర్వ్యజుషా
జఙ్ఘాకల్పతరుశ్రియా సురభిలం చిన్తాపనం మామకమ్ ॥ ౧౬
కనదవయవలోలదాభావదాతాపగాస్రోతస
స్సముదితగురుబుద్బుదాకారసన్దేహసన్దాయినోః ।
కకుదధిగతమిత్రభావం స్వభావాద్యుగం జానునో
ర్మమ హృది శఠవైరినామ్నో మునీన్ద్రస్య సన్దీవ్యతు ॥ ౧౭
తులాసరణిసీమని ప్రథితరూపయా హస్తినాం
కరేణ కరభేణ వా కదలికాప్రకాణ్డేన వా ।
తథోపరిచ దృశ్యతాం నయనబన్ధనజ్యేష్ఠయా
చమత్కృతిమతీ మతిః శఠరిపూరులక్ష్మ్యా మమ ॥ ౧౮

మహఃప్రరోహమఞ్జరీ మనోజ్ఞరత్నమేఖలా
కలాపపుమ్ఫితా కటీతటీపటీ శరద్విషః ।
ఉరస్ప్రవత్ప్రభాఝురీనిపాతనిమ్ననాభికా
వటోత్థఫేనమణ్డలీవితర్కమూల మేవ నః॥ ౧౯
నయనసుభగనాభీ ముద్దిశన్తీ శరారే
స్సర ఇతి పరిభాషా ఘాకతే సార్థకత్వమ్ ।
సతతమితరథా న స్సంహతా నేత్రమీనాః
కథమిహ విహరేయుః కౌతుకోద్రేకయుక్తాః ॥ ౨౦
తాం మధ్యదేశసుషమాం మనసాలోకయామి
రోమావలీత్రివలికారుచిరాం శరారేః ।
రేఖోత్తరా యదుపమామధికాభిలాషా
ఘాకేతవా యది నవా వటపత్రశోభా ॥ ౨౧
భాసా న వ్యతిభిదురీభవన్తి భృఙ్గా
హారస్థాదురసి హరిస్మరేశ్వరారేః ।
ఆరూఢా వకులమయీం స్రజం సుగన్ధాం
శబ్దేన శ్రవణ సుఖేన యాన్తి భేదమ్॥ ౨౨
దమవతః కురుతే మనోద్ధతాన్
సుఘటయత్యబుధాన్ బుధనిష్ఠయా ।
ప్రథితముద్రమునిద్రసరోరుహా
ప్రణయి పాణితలం శరజన్మనః ॥ ౨౩
నేహ సంసరణరోగసంభృతి ర్జాయతే శతభిషక్చికిత్సయా ।
అన్తరేణ శరవైరికన్ధరాలమ్బమానవకులస్రజాం రజః॥ ౨౪
జన్మధ్వంసం దిశతి జనానాం వక్త్రం దీప్రోష్ఠపదమనోజ్ఞమ్ ।
మన్దస్మేరం మధురకటాక్షం సుభ్రూరేఖం సుభగకపోలమ్॥ ౨౫

పూర్వైర్వ్యాసస్వనైర్చ్య మనుసంహిత మార్యవర్యై
ర్మామేవ వీక్ష్య మహతాం నతదస్తి తేషామ్।
నైచ్యంత్విదం శఠరిపో మమ సత్యమేవ
మత్తః పరో న మలినో * వదకా విరక్తిః॥ ౧౮

ఉక్త్వా స్వదోషవిషయం వచనం త్వదగ్రే
సంసారభీరురివ తేనచ వఞ్చకోఽహమ్।
సామర్థ్యమేవ శఠకోప విభావయామి
సంవీక్ష్య కం గుణమిహాసి మయి ప్రసన్నః॥ ౧౯

కిన్తుక్రియాసమభిహారకృతాపరాధో
హన్తానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ।
పద్మాసఖస్య పరిహాసరసోచితోఽహ
మేతద్విలోక్య శఠకోప మయి ప్రసీద॥ ౨౦

కామప్రమోహ మదమత్సర మన్యులోభైః
పారంపరీత ఉదితైః పరిపీడ్యమానమ్।
దైవాత్త్వదీక్షణపథం దయయా శఠారే
పాహి ప్రపన్న మిమ మున్నమదాగసంమామ్॥ ౨౧

కార్యా కృపా సుమతిభిః ఖలు దుఃఖితేషు
దుఃఖీమయా న సదృశో భృశదుఃఖభాజా।
తస్మాత్తవాఖిలజనేషు చ యాఽనుకమ్పా
మయ్యేవ తాంశఠరిపో నిభృతం విధేహి॥ ౨౨

విశ్వోపకారక మఘార్ణవతారకం త్వా
మప్రాప్య హే శఠరిపో హతఏవ పూర్వమ్।
అద్య త్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధసత్త
స్త్వత్సేవనామృతరసేన సుఖీ భవాని॥ ౨౩

* యత ఆవిర సి- పా.

శ్రీమన్పరాఙ్కుశ నిరఙ్కుశ తత్త్వబోధ
వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా పరిణామరూప ।
సౌశీల్యసాగర మనన్తగుణాకరం త్వాం
సంసారతాపహరణం శరణం వృణేఽహమ్ ॥ ౧

కాసారసంయమిముఖాః కమలాసహాయ
* భక్తాః ప్రపత్తిపదవీ నియతా మహాన్తః ।
యస్యాభవన్నవయవా నిజ పారతన్త్ర్యా
త్తస్మై నమో వకులభూషణ దేశికాయ ॥ ౨

శ్రీరఙ్గరాజ పదపఙ్కజ సఙ్గశీలం
శ్రేయఃపదం మధురపూర్వ్వ వేదపూర్వమ్ ।
నాథార్యయామున యతీశ్వర భాగధేయం
నాథం కులస్య మమ నౌమి పరాఙ్కుశాఖ్యమ్ ॥ ౩

పాపక్రియాసు నిరతాశ్శృణుతాస్మదుక్తిం
తాపత్రయేణ భవినః పరితప్యమానాః ।
ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతా మవిద్యా
స్వాపప్రహాణనిపుణశ్శరణం శఠారిః ॥ ౪

నిత్యోఽథ ముక్త ఉత తద్గుణకో ముముక్షు
ర్వ్యాసాది వద్భవగతా కిమనుప్రవిష్టః ।
అత్ర్యాదిసూనురివ వర్ణయుగక్రమాత్కి
మాసీత్పురాణ పురుషశ్శఠవైరియోగీ ॥ ౫

కర్త్తేతి కేచిదపరే మతిరిత్యథాన్యే
భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యుపాయమ్।

---

*. భక్త్యా-పా.

యన్మణ్డలం శ్రుతిగతం ప్రణమన్తి విప్రా
స్తస్మై నమో వకులభూషణభాస్కరాయ ॥ ౪
పత్న్యుశ్శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ్యసమ్పదమ్ ।
ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీపరాఙ్కుశమ్ ॥ ౫
శఠకోపమునిం వన్దే శఠానాం బుద్ధిదూషణమ్ ।
అజ్ఞానాం జ్ఞానజనకం తిన్త్రిణీమూలసంశ్రయమ్ ॥ ౬
వకులాభరణం వన్దే జగదాభరణం మునిమ్ ।
యశ్శ్రుతే రుత్తరంభాగం చక్రే ద్రావిడభాషయా ॥ ౭
వకులాలఙ్కృతం శ్రీమచ్ఛఠకోపపదద్వయమ్ ।
అస్మత్కులధనం భోగ్య మస్తు మే మూర్ధ్ని భూషణమ్ ॥ ౮
నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రతూలికా
భవాహిభీకృభఙ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా ।
ప్రపన్నలోకకైరవప్రసన్నచారుచన్ద్రికా
శఠారిహస్తముద్రికా హఠాత్కరోతు మే తమః ॥

ఇతి శ్రీపరాఙ్కుశాష్టకమ్.
శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

అథ శ్రీపరాఙ్కుశపఞ్చవింశతిః.

* యః పరాఙ్కుశమునిం ప్రసాదయన్
పఞ్చవింశతిమయీం స్తుతిం వ్యధాత్ ।
తం వకులవకుల భూషణం దయా
వారిధిం వరదదేశికం † శ్రయే ॥
శ్రీనివాసార్యతనయం శ్రీరఙ్గేశపదాశ్రయమ్ ।
వరదార్యమహం వన్దే వాధూలకులభూషణమ్ ॥

---

* శ్రీపరాఙ్కుశనుతింయ ఆతనోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తి చోదితః. పా.
† భజే. పా.

యన్నాలం శ్రుతిగతం ప్రణమన్తి విప్రా
స్తస్మై నమో వకులభూషణభాస్కరాయ ॥ ౪
పత్యుశ్శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ్యసమ్పదమ్ ।
ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీపరాఙ్కుశమ్ ॥ ౫
శఠకోపమునిం వన్దే శఠానాం బుద్ధిదూషణమ్ ।
అజ్ఞానాం జ్ఞానజనకం తిన్త్రిణీమూలసంశ్రయమ్ ॥ ౬
వకులాభరణం వన్దే జగదాభరణం మునిమ్ ।
యశ్శ్రుతేరుత్తరంభాగం చక్రే ద్రావిడభాషయా ॥ ౭
వకులాలఙ్కృతం శ్రీమచ్ఛఠకోపపదద్వయమ్ ।
అస్మత్కులధనం భోగ్యమస్తు మే మూర్ధ్ని భూషణమ్ ॥ ౮
నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా
భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా ।
ప్రపన్నలోకకైరవప్రసన్నచారుచన్ద్రికా
శఠారిహస్తముద్రికా హతాత్కరోతు మే తమః॥

ఇతి శ్రీపరాఙ్కుశాష్టకమ్.
శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

అథ శ్రీపరాఙ్కుశపఞ్చవింశతిః.

* యః పరాఙ్కుశమునిం ప్రసాదయన్
పఞ్చవింశతిమయీం స్తుతిం వ్యధాత్ ।
తం వధూలకులభూషణం దయా
వారిధిం వరదదేశికం † శ్రయే ॥
శ్రీనివాసార్యతనయం శ్రీరఙ్గేశపదాశ్రయమ్ ।
వరదార్యమహం వన్దే వాధూలకులభూషణమ్ ॥

---

* శ్రీపరాఙ్కుశనుతిం య ఆతనోత్తత్పదాబ్జపరభక్తిచోదితః. పా.
† భజే. పా.

శ్రీమన్పరాఙ్కుశ నిరఙ్కుశ తత్త్వబోధ
వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా పరిణాహరూప ।
సౌశీల్యసాగర మహత్తగుణాకరం త్వాం
సంసారతాపహరణం శరణం వృణేఽహమ్ ॥ ౧

కాసారసంయమిముఖాః కమలాసహాయ
* భక్తాః ప్రపత్తిపదవీ నియతా మహాన్తః ।
యస్యాభవన్నవయవా నిజ పారతన్త్ర్యా
త్తస్మై నమో వకులభూషణదేశికాయ ॥ ౨

శ్రీరఙ్గరాజ పదపఙ్కజ సఙ్గశీలం
శ్రేయఃపదం మధురపూర్వకవే రపూర్వమ్ ।
నాథార్యయామున యతీశ్వర భాగధేయం
నాథంకులస్య మమ నౌమి పరాఙ్కుశాఖ్యమ్ ॥ ౩

పాపక్రియాసు నిరతాశ్శృణుతాస్మదుక్తిం
తాపత్రయేణ భవినః పరితప్యమానాః ।
ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతా మవిద్యా
స్వాపప్రహాణనిపుణ శ్శరణం శఠారిః ॥ ౪

నిత్యోఽథ ముక్త ఉత తద్గుణకో ముముక్షు
ర్వ్యాసాది వద్భవగతా కిమనుప్రవిష్టః ।
అత్ర్యాదిసూనురివ వర్ణయుగక్రమాత్కి
మాసీత్పురాణ పురుష శ్శఠవైరియోగీ ॥ ౫

కర్మేతి కేచి దపరే మతిరిత్యథాన్యే
భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యుపాయమ్।

---

*. భక్త్యా-పా.

అమ్నాయసారచతురాస్త్వమితానుభావం
త్వామేవ యాన్తి శరణం శఠజిన్మునీన్ద్ర ॥ ౬
భక్త్యాద్యుపాయరహితః పతితో భవాబ్ధౌ
త్వత్పాదసేవనరసేపిచ దుర్బలోఽహమ్ ।
ఇత్థం సతీహ శఠకోప దయైకమూర్తే
కృత్యం కిమస్తి మమ సంసృతిమోచనాయ ॥ ౭
త్వద్దివ్యసూక్తిపరిశీలనమాత్రమేవ
నిశ్శ్రేయసాధిగమనే నిరపేక్షహేతుః ।
తచ్చాస్తి మే న శఠవైరిగురో మహాత్మ
న్మజ్జీవనం కథమహో మమ జాఘటీతి ॥ ౮
త్వన్నామకీర్తనమకృత్రిమమాతనోతి
యస్తస్య సంసరణనిస్తరణం ఘటేత ।
దుర్వాసనాకలుషితస్య న మేఽస్తి బుద్ధి
స్తత్రాపి కేసరవిభూష కిమాత్మసీనమ్ ॥ ౯
* శాస్త్రేణ యద్విహితమాచరణీయమేత
త్సర్వైర్నిషిద్ధమిహ యత్తదుపేక్షణీయమ్ ।
ఇత్యాదికం శఠరిపో సదసి బ్రవీమి
హైనం తనోమి రహసి స్వవచోవిరుద్ధమ్ ॥ ౧౦
ప్రచ్ఛన్నపాతకశతావృతచేతసో మే
సమ్భావితాః ప్రణతిభూమికయా కయాచిత్ ।
సత్కారమాదరభరేణ పరావరజ్ఞాః
కుర్వన్తి హన్త శఠవైరిమునే హతోఽస్మి ॥ ౧౧

---

* ఇదమాదిపద్యత్రయం క్వచిత్ 'యావచ్చయచ్చ' ఇత్యేతదనన్తరం దృశ్యతే.

పద్భ్యాం శపే తవ శఠారిమునీన్ద్ర యోఽభూ
దుద్దామదోషగణనాన్తిమకోటినిష్ఠః ।
సోఽపి ప్రకృష్టవిభవో యదపేక్షయా స్యా
త్తస్మాచ్చ పాపభరితోఽహమితో నపాపః ॥ ౧౨
త్వత్కింకరత్వరసికాస్తవ దాసదాస
దాస్యైకరస్యముదితాశ్చ భజన్తి ముక్తిమ్ ।
తత్రాప్యహం శకనవాన్న శఠారియోగి
న్నత్యాహితం కథమ్నైతు భవ్యోత్థితంమే ॥ ౧౩
త్వద్విగ్రహేక్షణమహో తవసంస్మృతిశ్చ
ముక్త్యై భవేదితి వదన్తి పరాఙ్కుశార్య ।
నిద్రాప్రమాద మలినీకృత మానసస్య
తత్రాపి శక్తిరిహ మే న కథం భవేయమ్ ॥ ౧౪
ఏవం కదాచిదపి కుత్ర చిదస్త్యపాయో
నైవాఘనాశనవిధౌ మమ తాపకస్య ।
ఆకస్మికీం తవ కృపా ముపహాయ మాయా
కోలాహలప్రశమనీం కురుకాపురీశ ॥ ౧౫
అవ్యాజబన్ధు మవిశేష మశేషజన్తో
రుద్వేలవత్సలతయా కృపయాచ పూర్ణమ్ ।
త్వామామనన్తి శఠవైరిమునే తతస్తే
హాతుంనయుక్తమపరాధిన మప్యహో మామ్ ॥ ౧౬
యావచ్చ యచ్చదురితం సకలస్య జన్తో
స్తావచ్చతత్తదధికంచ మమాస్తి సత్యమ్ ।
ఏతద్వచః కథమభూత్సతతానృతోక్తి
శ్శీలస్య మే శఠరిపో తదిదం విచిత్రమ్ ॥ ౧౭

పూర్వైర్యస్స్వనైచ్య మనుసంహిత మార్యవర్యై
స్తామేవ వీక్ష్య మహతాం నతదస్తి తేషామ్।
నైచ్యంత్విదం శఠరిపో మమ సత్యమేవ
మత్తః పరో న మలినో * వదతా విరక్తిః॥ ౧౮
ఉక్త్వా స్వదోషవిషయం వచనం త్వదగ్రే
సంసారభీరురివ తేనచ వఞ్చకోఽహమ్।
సామర్థ్యమేవ శఠకోప విభావయామి
సంవీక్ష్య కం గుణమిహాసి మయి ప్రసన్నః॥ ౧౯
కిన్తు క్రియాసమభిహారకృతాపరాధో
హన్తానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ।
పద్మాసఖస్య పరిహాసరసోచితోఽహ
మేతద్విలోక్య శఠకోప మయి ప్రసీద॥ ౨౦
కామప్రమోహ మదమత్సర మన్యులోభైః
పారంపరీత ఉదితైః పరిపీడ్యమానమ్।
దైవాత్త్వదీక్షణపథం దయయా శఠారే
పాహి ప్రపన్న మిమ మున్నమదాగసం మామ్॥ ౨౧
కార్యా కృపా సుమతిభిః ఖలు దుఃఖితేషు
దుఃఖీ మయా న సదృశో భృశదుఃఖభాజా।
తస్మాత్త్వఖిలజనేషు చ యాఽనుకమ్పా
మయ్యేవ తాం శఠరిపో నిభృతం విధేహి॥ ౨౨
విశ్వోపకారక మఘార్ణవతారకం త్వా
మప్రాప్య హే శఠరిపో హతఏవ పూర్వమ్।
అద్య త్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధసత్త
స్త్వత్సేవనామృతరసేన సుఖీ భవాని॥ ౨౩

* యత ఆవిర సీ-పా.

అత్రాప్యముత్ర కరణత్రితయప్రవృత్త్యా
త్వత్పాదపఙ్కజజుషాం విదుషాం ప్రసాదమ్ ।
నిత్యంలభేమహి నచాన్య దపేక్షితం నః
ప్రత్యగ్రకేసరపరిష్కృత కారిసూనో ॥ ౨౪
వాధూలవేఙ్కటపతిం వరదార్యసూను
మస్మద్గురుం తవపదప్రవణం సమీక్ష్య ।
అజ్ఞం కృతాగసమనాథమకిఞ్చనంమాం
త్వత్కిఙ్కరం శఠరిపో సతతం కురుష్వ ॥ ౨౫

ఇతి వకులధరం మునిం వచోభిః
శ్రుతిసుఖదై రధికం ప్రమోదయన్తమ్।
వరదగురువరం విచిన్త్య చేతో
మమ సముపైతి మహత్తరం ప్రమోదమ్॥
ఇత్యాదరం వకులమాలికయైవ మోదం
స్తుత్యా పరాఙ్కుశమునే ర్వరదో గురుర్నః॥
వాధూలవేంకటపతే స్తనయోఽన్తరఙ్గో
రఙ్గేశ దీవ్యతు సమాశ్రిత మున్నతశ్రీః॥

ఇతి శ్రీ పరాఙ్కుశపఞ్చ వింశతిః.

గోదాచతుశ్శ్లోకీ.

నిత్యాభూషా నిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుఙ్గవార్తా
కాన్తోయస్యాః కచవిలులితైః కాముకో మాల్యరత్నైః।
సూక్త్యాయస్యాః శ్రుతిసుభగయా సుప్రభాతా ధరిత్రీ
సైషా దేవీ సకలజననీ సిఞ్చతాన్మామపాఙ్గైః॥ ౧
మాతాచేత్తులసీ పితాయది తవ శ్రీ విష్ణుచిత్తో మహా
న్భ్రాతా చే ద్యతిశేఖరః ప్రియతమ శ్శ్రీ రఙ్గధామా యది,

జ్ఞాతార స్తనయా స్త్వదు క్తిసరస స్తన్యేన సంవర్ధితా
గోదాదేవి కథం త్వమన్య*మనిశం సాధారణా శ్రీరసి॥ ౨
కల్పాదౌ హరిణాస్వయం జనహితం దృష్టేన సర్వాత్మనాం
ప్రోక్తం స్వస్యచ కీర్తనం ప్రపదనం స్వస్మైప్రసూనార్పణమ్।
సర్వేషాం ప్రకటంవిధాతు మనిశం శ్రీ ధన్వినవ్యేపురే
జాతాం వైదిక విష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాం స్తుమః॥ 3
ఆకూతస్య పరిష్క్రియా మనుపమా మాసేచనం చక్షుషో
రానన్దస్య పరమ్పరామనుగుణా మారామ శైలేశితుః।
తద్దోర్మధ్య కిరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్ఛిష్ట కస్తూరికా
మాల్యామోదసమేధితాత్మ విభవాం గోదాముదారాం స్తుమః॥
స్వోచ్ఛిష్ట మాలికాబన్ధ గన్ధ బన్ధురజిష్ణవే।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గలమ్॥
మాదృశాకిఞ్చనత్రాణ బద్ధకఙ్కణపాణయే ।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గలమ్॥

ఇతి. శ్రీగోదాచతుశ్శ్లోకీ.

గోదాస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః...... సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దనకల్పవల్లీం
శ్రీరఙ్గరాజ హరిచన్దన యోగదృశ్యామ్ ।
సాక్షాత్క్షమాం కరుణయా కమలామివాన్యాం
గోదామనన్యశరణశ్శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧
వైదేశిక శ్శ్రుతిగిరామపి భూయసీనాం
వర్ణేషు మాతి మహిమా నహి మాదృశాన్నే!

ఇత్థం విదన్తమపి మాం సహసైవ గోదే
మౌనద్రుహో ముఖరయన్తి గుణాస్త్వదీయాః ॥ ౨
త్వత్ప్రియస శ్శ్రవణయో రమృతాయమానాం
తుల్యాం త్వదీయమణినూపుర శిఞ్జితేన।
గోదే త్వమేవ జనని త్వదభిష్టవార్హాం
వాచం ప్రసన్నమధురాం మమ సంవిధేహి ॥ ౩
కృష్ణాన్వయేన దధతీం యమునానుభావం
తీర్థైర్యథావ దవగాహ్య సరస్వతీం తే
గోదే వికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
ద్వాచస్స్ఫురన్తి మకరన్దముచః కవీనామ్ ॥ ౪
అస్మాదృశామపకృతౌ చిరదీక్షితానా
మహ్నాయ దేవి దయతే యదసౌ ముకున్దః।
తన్నిశ్చితం నియమిత స్తవ మౌలిదామ్నా
తన్త్రీనినాదమధురైశ్చ గిరాం నిగుమ్భైః ॥ ౫
శోణాఽధరేఽపి కుచయోరపి తుఙ్గభద్రా
వాచాం ప్రవాహ విభవేఽపి సరస్వతీ త్వమ్
అప్రాకృతైరపి రసై ర్విరజాస్స్వభావా
ద్గోదాఽపి దేవి కమితు ర్నను నర్మదాఽసి ॥ ౬
వల్మీకత శ్శ్రవణతో వసుధాత్మనస్తే
జాతో బభూవ సమునిః కవిసార్వభౌమః।
గోదే కిమద్భుతమిదం యదమీ స్వదన్తే
వక్త్రారవిన్దమకరన్దనిభాః ప్రబన్ధాః ॥ ౭
భోక్తుం తవ ప్రియతమం భవతీవ గోదే
భక్తింనిజాం ప్రణయభావనయా గృణన్తః।

ఉచ్చావచైర్విరహసఙ్గమజైరుదన్తై
శ్శృఙ్గారయన్తి హృదయం గురవస్త్వదీయాః ॥ ౮
మాతస్సముత్థితవతీ మధివిష్ణుచిత్తం
విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసా దుహానామ్ ।
తాపచ్ఛిదం హిమరుచేరివ మూర్తిమన్యాం
సన్తఃపయోధిదుహితుస్సహజాం విదుస్త్వామ్ ॥ ౯
తాత స్తుతే మధుభిద స్స్తుతిలేశవశ్యా
త్కర్ణామృతై స్స్తుతిశతై రనవాప్తపూర్వామ్ ।
త్వన్మౌలిగన్ధసుభగా ముపహృత్య మాలాం
లేభే మహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥ ౧౦
దిగ్దక్షిణాపి పరిపక్త్రిమపుణ్యలభ్యా
త్సర్వోత్తరా భవతి దేవి తవావతారాత్
యత్రైవ రఙ్గపతినా బహుమానపూర్వం
నిద్రాలునాపి నియతం నిహితాః కటాక్షాః ౧౧
ప్రాయేణ దేవి భవతీవ్యపదేశయోగా
ద్గోదావరీ జగదిదం పయసా పునీతే ।
యస్యాం సమేత్య సమయేషు చిరం నివాసా
ద్భాగీరథీప్రభృతయోఽపి భవన్తి పుణ్యాః ॥ ౧౨
నాగేశయస్సుతను పక్షిరథః కథం తే
జాతస్స్వయంవరపతిః పురుషః పురాణః ।
ఏవంవిధాస్సముచితం ప్రణయం భవత్యా
స్సన్దర్శయన్తి పరిహాసగిరస్సఖీనామ్ ॥ ౧౩
త్వద్భుక్తమాల్యసురభీకృతచారుమౌళే
ర్హిత్వా భుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ ।

పత్యు స్తవేశ్వరి మిథః ప్రతిఘాతలోలా
బర్హాతపత్రరుచి మారచయన్తి భృఙ్గాః ॥ ౧౪
ఆమోదవత్యపి సదా హృదయంగమాపి
రాగాన్వితాఽపి లలితాపి గుణోత్తరాపి ।
మౌలిస్రజా తవ ముకున్దకిరీటభాజా
గోదే భవత్యధరితా ఖలు వైజయన్తీ ॥ ౧౫
త్వన్మౌలిదామని విభోశ్శిరసాగృహీతే
స్వచ్ఛన్దకల్పితసపీతిరసప్రమోదాః ।
మఞ్జుస్వనా మధులిహో విదధు స్స్వయన్తే
స్వాయంవరం కమపి మఙ్గలతూర్యఘోషమ్ ॥ ౧౬
విశ్వాయమానరజసా కమలేన నాభౌ
వక్షస్థలే చ కమలా స్తనచన్దనేన ।
ఆమోదితోఽపి నిగమై ర్విభురఙ్ఘ్రియుగ్మే
ధత్తే నతేనశిరసా తవ మౌలిమాలామ్ ॥
చూడాపదేన పరిగృహ్య తవోత్తరీయం
మాలామపి త్వదలకై రధివాస్యదత్తామ్ ।
ప్రాయేణ రఙ్గపతిరేష బిభర్తి గోదే
సౌభాగ్యసమ్పదభిషేకమహాధికారమ్ ॥ ౧౭
తుఙ్గైరకృత్రిమగిరస్స్వయము త్తమాఙ్గై
ర్యంసర్వగన్ధ ఇతి సాదర ముద్వహన్తి ।
ఆమోదమన్య మధిగచ్ఛతి మాలికాభి
స్సోఽపి త్వదీయ కుటిలాలకవాసితాభిః ॥ ౧౮
ధన్యే సమస్తజగతాం పితు రుత్తమాఙ్గే
త్వన్మౌలిమాల్యభరసంవరణేన భూయః ।

ఇన్దీవరస్రజమివాదధతి త్వదీయా
న్యాకేకరాణి బహుమానవిలోకితాని ॥ ౧౦
రఙ్గేశ్వరస్య తవచ ప్రణయానురోధా
దన్యోన్యమాల్యపరివృత్తిమభిష్టువన్తః ।
వాచాలయన్తి వసుధే రసికాస్త్రిలోకీం
న్యూనాధికత్వసమతావిషయైర్వివాదైః ॥ ౧౧
దూర్వాదలప్రతిమయాతవ దేహకాన్త్యా
గోరోచనారుచిరయాచ తథేన్దిరాయాః ।
ఆసీదనుజ్ఝితశిఖావలకణ్ఠశోభం
మాఙ్గల్యదం ప్రణమతాం మధువైరిగాత్రమ్ ॥ ౧౨
అర్చ్యంసమర్చ్య నియమైర్నిగమప్రసూనై
ర్నాథంత్వయా కమలయాచ సమేయివాంసమ్ ।
మాతశ్చిరం నిరవిశన్నిజమాధిరాజ్యం
మాన్యా మనుప్రభృతయోఽపి మహీక్షితస్తే ॥ ౧౩
ఆర్ద్రాపరాధిని జనేఽప్యభిరక్షణార్థం
రఙ్గేశ్వరస్య రమయా వినివేద్యమానే ।
పార్శ్వే పరత్ర భవతీ యది తస్య నాసీ
త్ప్రాయేణ దేవి వదనం పరివర్తితం స్యాత్ ॥ ౧౪
గోదే గుణైరపనయన్ప్రణతాపరాధా
న్భ్రూక్షేపఏవ తవ భోగరసానుకూలః ।
కర్మానుబన్ధిఫలదానరతస్య భర్తు
స్స్వాతన్త్ర్యదుర్వ్యసనమర్మభిదానిదానమ్ ॥ ౧౫
రఙ్గే తటిద్గుణవతో రమయైవ గోదే
కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాం కృపయా సువృష్ట్యా ।

దౌర్గత్యదుర్విషవినాశసుధానదీం త్వాం
సన్తః ప్రపద్య శమయన్త్యచిరేణ తాపాన్ ॥ ౨౬
జాతాపరాధమపి మామనుకమ్ప్య గోదే
గోప్త్రీ, యదిత్వమసి యుక్తమిదం భవత్యాః ।
వాత్సల్యనిర్భరతయా జననీ కుమారం
స్తన్యేన వర్ధయతి దష్టపయోధరాఽపి ॥ ౨౭
శతమఖమణినీలాచారుకహ్లారహస్తా
స్తనభరనమితాఙ్గీ సాన్ద్రవాత్సల్యసిన్ధుః ।
అలకవినిహితాభిస్స్రగ్భిరాకృష్టనాథా
విలసతు హృది గోదా విష్ణుచిత్తాత్మజా నః ॥ ౨౮
ఇతి వికసితభక్తేరుత్థితాం వేఙ్కటేశా
ద్బహుగుణరమణీయాం వక్తి గోదాస్తుతిం యః ।
సభవతి బహుమాన్యశ్శ్రీమతో రఙ్గభర్తు
శ్చరణకమలసేవాం శాశ్వతీమభ్యుపేష్యన్ ॥ ౨౯

ఇతి గోదాస్తుతిః.

ప్రార్థనాపఞ్చకమ్.

యతీశ్వర శృణు శ్రీమన్ కృపయా పరయా తవ ।
మమ విజ్ఞాపనమిదం విలోక్య వరదం గురుమ్ ॥ ౧
అనాదిపాపరచితాం మన్తఃకరణనిష్ఠితామ్ ।
యతీన్ద్ర విషయే సాన్ద్రాం వినిర్వాసయ వాసనామ్ ॥ ౨
అపి ప్రార్థయమానానాం పుత్రక్షేత్రాదిసంపదమ్ ।
కురు వైరాగ్యమేవాత్ర హితకారిన్ యతీన్ద్ర నః ॥ ౩

యథాఽపరాధా న స్యుర్మే భక్తేషు భగవత్యపి ।
తథా లక్ష్మణయోగీన్ద్ర యావద్దేహం ప్రవర్తయ॥ ౪
ఆమోక్షం లక్ష్మణార్య త్వత్ప్రబన్ధపరిశీలనైః ।
కాలక్షేపోఽస్తు నస్సద్భి స్సహవాస ముపేయుషామ్ ॥ ౫
పరాఙ్కుశయతీన్ద్రాదిపరమాచార్యసూక్తయః ।
స్వదన్తాం మమ జిహ్వాయై స్వయమేవ యతీశ్వర ॥ ౬
ఇత్యేత త్సాదరం విద్వాన్ ప్రార్థనాపఞ్చకం పఠన్ ।
ప్రాప్నుయా త్పరమాం భక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః ॥ ౭

ఇతి ప్రార్థనాపఞ్చకమ్.

ముక్తకాని.

కాషాయశోభి కమనీయ శిఖానివేశం
దణ్డత్రయోజ్జ్వలకరం విమలోపవీతమ్ ।
ఉద్యద్దినేశనిభ ముల్లసదూర్ధ్వపుణ్డ్రం
రూపం తవాస్తి యతిరాజ దృశోర్మమాగ్రే॥ ౧
ఏతాని తాని భువనత్రయపావనాని
సంసారరోగ శకలీకరణౌషధాని ।
జిహ్వాతలే మమ లిఖాని యథా శిలాయాం
రామానుజేతి చతురాణ్యమృతాక్షరాణి ॥ ౨
నమః ప్రణవశోభితం నవకషాయఖణ్డామ్బరం
త్రిదణ్డపరిమణ్డితం త్రివిధతత్త్వనిర్వాహకమ్ ।
దయాఞ్చితదృగఞ్చలం దలితవాదివాగ్వైభవం
మాదిగుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥ 3

శ్రీ రామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయ యతిసార్వభౌమామలస్వాన్త తుభ్యంనమో
జయజయ భవవార్ధిమగ్నాత్మ సన్తారకగ్రామణీః।
జయజయ భజనీయ కూరేశముఖ్యైః ప్రసీద ప్రభో
జయజయ విదుషాంనిధే జాగృహి శ్రీనిధే జాగృహి॥ ౧

పూర్ణార్యపూర్ణ కరుణా పరిలబ్ధ బోధ
వైరాగ్యభక్తిముఖ దివ్యగుణామృతాబ్ధే।
శ్రీయామునార్యపదపఙ్కజరాజహంస
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥ ౨

శ్రీ రఙ్గరాజ పదపఙ్కజయోరశేషం
కైంకర్యమాకలయితుం సకుతూహల స్త్వమ్।
ఉత్తిష్ఠ నిత్య విధిమప్యఖిలంచకర్తుం
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥ 3

ఆనేతుమద్య వరనస్యగజాద్రిభర్తుః
పానీయ మచ్ఛమతిశీత మగాధకూపాత్।
ధ్వాన్తం నిరస్త మరుణస్య కరై స్సమన్తా
ద్రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥ ౪

శ్రీమత్కురఙ్గపురపూర్ణ విభుస్త్వదుక్తం
శ్రీభాష్యశాస్త్ర మమలం త్వయి భక్తియుక్తః।
శ్రోతుం సముచ్ఛతి యతీన్ద్ర సితోర్ధ్వ పుణ్డ్ర
స్తంబోధయార్థ మఖిలం తవ సుప్రభాతమ్॥ ౫

శ్రీమాన్ స పూర్ణ వటు రాదరతః ప్రగృహ్య
శ్రీపాదుకాం యతిపతే పదయోః ప్రయోక్తుమ్।

ద్వారిస్థితిం వితనుతే ప్రణతార్తిహారిన్
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥ ౬

ప్రాతః పఠన్తి పరమద్రవిడ ప్రపన్న
గాయత్రి మన్త్రి శతముష్ట శిరస్క మచ్ఛమ్।
శ్రీవైష్ణవా స్తవ పదాబ్జ నివిష్ట *భారా
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్॥ ౭

కాషాయవస్త్ర కటిసూత్ర కమణ్డలూంశ్చ
శ్రీద న్తకాష్ఠమపి దేశికసార్వభౌమాః।
పాణౌనిధాయ నివసన్తి విశుద్ధగాత్రా
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౮

త్వాంబోధయన్తి గురవః ప్రథితా మహాన్తః
శ్రీ వైష్ణవాశ్చ యమిన స్తవ పాదభక్తాః।
ఏకాన్తినశ్చ విమలా స్త్వదనన్యభావా
స్తే పాలయాద్య యతి శేఖర సుప్రభాతమ్॥ ౯

బ్రాహ్మే ప్రబుధ్య విబుధాన్స్వగురుం ప్రణమ్య
రామానుజాయ నమ ఇత్యసకృద్బ్రువాణాః।
అష్టాక్షరం సచరమద్వయ ముచ్చరన్తి
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౦

సంసేవ్య సప్త శతసంయమిసార్వభౌమైః
సద్దేశికై స్సకలశాస్త్రవిదాం వరిష్ఠైః।
ఏకాన్తిభిఃపరమ భాగవతైర్ని షేవ్య
రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧

* భావాః - పా.

ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య
శ్రీయాదవాచలపతేర్వివిధోపచారైః ।
పాతుంచ దృష్టికమలేన సతాన శేషా
న్రామానుజార్య భగవం స్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨

గద్యత్రయం నిగమశేఖరదీపసారౌ
శ్రుత్యర్థ సంగ్రహమపి ప్రథితంచ నిత్యమ్ ।
గీతార్థ భాష్యమపి దేశికపుఙ్గవానాం
దాతుం ప్రసీద యతిశేఖర సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩

శ్రీ భాష్యమాలిఖితుమత్ర విశాలలేఖ్యైః
శ్రీవత్సచిహ్నగురురానతదివ్యగాత్రైః ।
వేదాన్త సూత్రమపి వక్తుమముష్య సర్వ
ముత్తిష్ఠ లక్ష్మణమునే తవ సుప్రభాతమ్॥ ౧౪

రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ
రాగాదిదూరగ గురో గురుసార్వభౌమ ।
సత్త్వప్రధాన శరణాగత వత్సల త్వ
త్పాదాబ్జయో రిహ పరత్రచ కింకరస్స్యామ్॥ ౧౫

ఇతి శ్రీ రామానుజ సుప్రభాతమ్.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయ మునయే నమ ఉక్తిమాత్రం
కామాతురోఽపి కుమతిః కలయన్నభీక్ష్ణమ్ ।
యామామనన్తి యమినాం భగవజ్జనానాం
తామేవ విన్దతి గతిం తమసఃపరస్తాత్ ॥ ౧

సోమావచూడ సుర శేఖరదుష్కరేణ
కామాతిగోఽపి తపసా క్షపయన్నఘాని।
రామానుజాయ మునయే నమ ఇత్యనుక్త్వా
కో వా మహీసహచరే కురుతేఽనురాగమ్॥ ౨
రామానుజాయ నమ ఇత్యసకృద్గృణీతే
యో మానమత్సరమదస్మరదూషితోఽపి।
ప్రేమాతురః ప్రియతమా మపహాయ పద్మాం
భూమా భుజఙ్గశయన స్తమనుప్రయాతి॥ ౩
వామాలకానయనవాగురికాగృహీతం
క్షేమాయ కిఞ్చిదపి కర్తుమనీహమానమ్।
రామానుజో యతిపతి ర్యది నేక్షతే మాం
మామామకోఽయమితి ముఞ్చతి మాధవోఽపి॥ ౪
రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం
నామాపి న శ్రుతిసమీపముపైతి యేషామ్।
మామామదీయ ఇతి సద్భిరుపేక్షితాస్తే
కామానువిద్ధమనసో నిపతన్త్యధోఽధః॥ ౫
నామానుకీర్త్య నరకార్తిహరం యదీయం
వ్యోమాధిరోహతి పదం సకలోఽపి లోకః।
రామానుజో యతిపతిర్యది నావిరాసీ
త్కో మాదృశః ప్రభవితా భవముత్తరీతుమ్॥ ౬
సీమామహీధ్రపరిధిం పృథివీ మవాప్తుం
వైమానికేశ్వరపురీ మధివాసితుం వా।
వ్యోమాధిరోఢు మపి నస్పృహయన్తి నిత్యం
రామానుజాఙ్ఘ్రియుగలం శరణం ప్రపన్నాః॥ ౭

మామాధునోతి మనసోఽపిఽన గోచరంయా
ద్భూమాసఖేన పురుషేణ సహానుభూయా।
ప్రేమానువిద్ధహృదయ ప్రియభక్తలభ్యే
రామానుజాఙ్ఘ్రి కమలే రమతాం మనో మే॥ ౮

శ్లోకాష్టకమిదం పుణ్యం యోభక్త్యా ప్రత్యహంపఠేత్।
ఆకారత్రయ సమ్పన్న శ్శోకాబ్ధింతరతిద్రుతమ్॥

ఇతి శ్రీరామానుజాష్టకమ్.

శ్రీ రామానుజ చతుశ్శ్లోకీ.

అనిశం భజతా మనన్యభాజాం
చరణామ్భోరుహమాదరేణ పుంసామ్।
వితరన్నిభృతం విభూతియుగ్మం
జయ రామానుజ రఙ్గధామ్ని నిత్యమ్॥ ౧

మలినాన్విమతాం స్త్వదీయసూక్తిః
కలుషీభూయ కుదృష్టిభిస్సమేతాన్।
శకలీకురుతే విపక్షవృత్త్యాన్
జయరామానుజ శేషశైలశృఙ్గే॥ ౨

శ్రుతిషు స్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం
కృపయాఽఽలోచ్య విశుద్ధయాహి బుద్ధ్యా।
అకరోః కిల దివ్యభాష్యరత్నం
జయ రామానుజ హస్తిధామ్ని నిత్యమ్॥ 3

జయ మాయిమతాన్ధకారభానో
జయ బాహ్యప్రముఖాటవీకృశానో ।
జయ సంశ్రితసిన్ధుశీతభానో
జయ రామానుజ యాదవాద్రిశృఙ్గే ॥ ౪

రామానుజ చతుశ్శ్లోకీం యః పఠేన్నియతన్నరః ।
ప్రాప్నుయాత్పరమాం భక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః ॥

ఇతి శ్రీరామానుజ చతుశ్శ్లోకీ.

ధాటీపఞ్చకమ్.

పాదుకే యతిరాజస్య కథయన్తి యదాఖ్యయా।
తస్య దాశరథేః పాదౌ శిరసా ధారయామ్యహమ్॥

పాషణ్డద్రుమషణ్డదావదహనశ్చార్వాకశైలాశని
ర్బౌద్ధధ్వాన్తనిరాసవాసరపతిర్జైనేభకణ్ఠీరవః।
మాయావాదిభుజఙ్గభఙ్గగరుడస్త్రైవిద్యచూడామణి
శ్శ్రీరఙ్గేశజయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయం మునిః ॥ ౧
పాషణ్డషణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః
ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధమకరాలయమన్థదణ్డాః ।
వేదాన్తసారసుఖదర్శనదీపదణ్డా
రామానుజస్యవిలసన్తిమునేస్త్రిదణ్డాః ॥ ౨
చారిత్రోద్ధారదణ్డం చతురనయపథాలఙ్క్రియాకేతుదణ్డం
సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథాసంహృతేః కాలదణ్డమ్ ।
త్రయ్యన్తాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం
ధత్తే రామానుజార్యః ప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డం త్రిదణ్డమ్ ॥ ౩

త్రయ్యా మాఙ్గల్యసూత్రం త్రియుగయుగపథారోహణాలమ్బ
సూత్రం, సద్విద్యాదీపసూత్రం *సగుణనయవిదాం సమ్పదా
హారసూత్రమ్। ప్రజ్ఞాసూత్రం బుధానాం ప్రశమధనమనఃపద్మి
నీనాలసూత్రం, రక్షాసూత్రం మునీనాం జయతి యతిపతే ర్వక్ష
సి బ్రహ్మసూత్రమ్॥ ౪

పాషణ్డసాగర మహాబడబాముఖాగ్నిః శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజ
మూలదాసః। శ్రీవిష్ణులోక మణిమణ్టపమార్గదాయీ రామా
నుజో విజయతే యతిరాజరాజః॥ ౫

ఇతి ధాటీపఞ్చకమ్.

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీన్ద్రః కరుణాకరః।
కాన్తిమత్యాత్మజః శ్రీమాన్ లీలామానుష విగ్రహః॥ ౧
సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞః సర్వజ్ఞః సజ్జనప్రియః।
నారాయణకృపాపాత్రం శ్రీభూతపురనాయకః॥ ౨
అనఘో భక్తమన్దారః కేశవానన్దవర్ధనః।
కాఞ్చీపూర్ణప్రియసఖః ప్రణతార్తివినాశనః॥ ౩
పుణ్యసఙ్కీర్తనః పుణ్యో బ్రహ్మరాక్షసమోచకః।
యాదవాపాదితాపార్థవృక్షచ్ఛేదకుఠారకః॥ ౪
అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశకః।
నిరన్తరజనాజ్ఞాననిర్మోచనవిచక్షణః॥ ౫
వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః।
పరాభిప్రాయతత్త్వజ్ఞో యామునాఙ్గులిమోచకః॥ ౬

---

* సకలకలికథాసంహృతేః కాలసూత్రమ్. పా॥

దేవరాజకృపాలబ్ధ షడ్వాక్యార్థమహోదధిః।
పూర్ణార్యలబ్ధసన్మన్త్ర శ్శౌరిపాదాబ్జషట్పదః ॥ ౭
త్రిదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః।
రఙ్గేశకైఙ్కర్యరతో విభూతిద్వయనాయకః॥ ౮
గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధమన్త్రరాజప్రకాశకః।
వరరఙ్గానుకమ్పాత్తద్రావిడామ్నాయపారగః॥ ౯
మాలాధరార్యసుజ్ఞాతద్రావిడామ్నాయతత్త్వధీః।
చతుస్సప్తతిశిష్యాఢ్యః పఞ్చాచార్యపదాశ్రయః॥ ౧౦
ప్రతీతవిషతీర్థామ్బుః ప్రకటీకృతవైభవః।
ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః॥ ౧౧
పవిత్రీకృతకూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః।
కూరేశదాశరథ్యాదిచరమార్థప్రదాయకః॥ ౧౨
రఙ్గేశవేఙ్కటేశాదిప్రకటీకృతవైభవః।
దేవరాజార్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః॥ ౧౩
యజ్ఞమూర్తిప్రతిష్ఠాతా మన్నాథో ధరణీధరః।
వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః॥ ౧౪
అనన్తాభీష్టఫలదో విట్ఠలేన్ద్రప్రపూజితః।
శ్రీశైలపూర్ణకరుణాలబ్ధరామాయణార్థకః॥ ౧౫
వ్యాససూత్రార్థతత్త్వజ్ఞో బోధాయనమతానుగః।
శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రన్థసాధకః కలినాశనః॥ ౧౬
అద్వైతమతవిచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగః।
కురఙ్గనగరీపూర్ణమన్త్రరత్నోపదేశకః॥ ౧౭
వినాశితాఖిలమత శ్శేషీకృతరమాపతిః।
పుత్రీకృతశఠారాతి శ్శఠజిదృణమోచకః॥ ౧౮

భాషాదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహాయశాః।
పవిత్రీకృతభూభాగః కూర్మనాథప్రకాశకః॥ ౧౯
శ్రీవేఙ్కటాచలాధీశశంఖచక్రప్రదాయకః।
శ్రీవేఙ్కటేశశ్వశురః శ్రీరమాసఖదేశికః॥ ౨౦
కృపామాత్రప్రసన్నార్యో గోపికామోక్షదాయకః।
సమీచీనార్యసచ్ఛిష్యసత్కృతో వైష్ణవప్రియః॥ ౨౧
క్రిమికణ్ఠనృపధ్వంసీ సర్వమన్త్రమహోదధిః।
అఙ్గీకృతాన్ధ్రపూర్ణార్యస్సాలగ్రామప్రతిష్ఠితః॥ ౨౨
శ్రీభక్తగ్రామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః।
బౌద్ధధ్వాన్తసహస్రాంశుః శేషరూపప్రదర్శకః॥ ౨౩
నగరీకృతవేదాద్రిర్ఢిల్లీశ్వరసమర్చితః।
నారాయణప్రతిష్ఠాతా సమ్పత్పుత్రవిమోచకః॥ ౨౪
సనత్కుమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః॥
సుప్రతిష్ఠితగోవిన్దరాజః పూర్ణమనోరథః॥ ౨౫
గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్రపూరకః।
సర్వసంశయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః॥ ౨౬
అవ్యాహతమహద్వర్త్మా యతిరాజో జగద్గురుః॥
ఏవంరామానుజార్యస్య నామ్నామష్టోత్తరం శతమ్।
యః పఠేచ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥ ౨౭
"యదాన్ధ్రపూర్ణేన మహాత్మనేదం
స్తోత్రం కృతం సర్వజనావనాయ।
తజ్జీవభూతం భువి వైష్ణవానాం
బభూవ రామానుజమానసానామ్॥" ౨౮

ఇతి శ్రీరామానుజాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్.

* యతిరాజదణ్డకః.

నమస్త్రయ్యన్తపర్యన్తచర్యాపర్యాయ వేధసే ।
నరవేషాయ శేషాయ గురవే పరవేదినే ॥

జయ యతికులనాథ నాథాదివాచాసనాథాగమాన్తానురోధామితాగాధబోధావధానప్రధానప్రధానూనమేధాసమాధానమాధాయ బాధావరోధా పిధూయావధూయాద్వయధ్వాన్తమధ్వాన్తరం శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభావ్య త్రయీదివ్యధేనూదితానవ్యగవ్యాయితవ్యాససూత్రాణి చిత్రాణి సన్మార్గమిత్రాణి బుద్ధ్వా దురర్థోద్ధతాబద్ధనానావిరుద్ధప్రమాణప్రసిద్ధాప్రసిద్ధాన్తనిర్ధారణౌద్ధత్యపద్ధత్యనుచ్ఛేద్యసద్యస్సమిద్ధాగ్నితప్తాని లుప్తాని మానన్వితి ప్రేక్ష్య సాక్షాత్సరోజాక్షవీక్షామృతస్యన్దిబిన్దూపసందానితామన్దసందర్భగర్భస్ఫురద్యామునేయప్రబన్ధానుసన్ధానసంజాతశీతానిలవ్రాతజాతేన గీతేన సర్వావిగీతేన చైతాని శీతాని కృత్వా విదత్వా నిరాబాధబోధాయనీమానబోధానురోధోర్జితోదర్కసత్తర్కసంచారణోదశ్విదాతఞ్చనోద్యద్ఘనీభావభవ్యాని సమ్భావ్య ధన్యాయితన్యాయసన్ధానమన్థానదణ్డేన తణ్డోపతణ్డోత్పతత్పూర్వమీమాంసకన్యాయరజ్జుప్రకాణ్డేన నిర్మథ్య నిర్మాణధర్మోగ్రకర్మావలీమర్మనిర్మూలనైకప్రధానం సదానన్దధామైకతానాపదానం బుధానన్దథూనాం సుధానూనవాచాం నిదానం ప్రతీచాం విధానం దధానం ముధానల్పజల్పప్రధానద్రుమాయాకథానర్మనిర్ముక్తయుక్తావ

---

* యథామాతృకమయం దణ్డకస్సంయోజితః॥ ౧. దుర్మాననిర్మాణ. పా॥

ధానంచ భాష్యాభిధానం కవీనద్విషత్సర్పవీనం నవీనంచ హై
యగ్రీవీనం సముద్ధృత్య దీనాత్ప్రవీణార్భకేభ్యస్స్ఫురద్గర్భకేభ్యో
వదాన్యః ప్రదాయ స్వదాయానుభూత్యా విభూత్యా సమృద్ధాత్
ప్రవృద్ధాత్ గుణజ్ఞానవృద్ధాం త్రివృద్ధామధామప్రవేశాభియో
గ్యాత్ సభాగ్యాత్ విశోక్య త్రిలోక్యగ్రపూజాముపైషి వ్యపై
షి ప్రశిత్తార్త్రపేషీకతూలం కృపాభీలవాతూలవృత్త్యా నివృ
త్త్యాస్వదృశ్యానవశ్యానుకమ్ప్యానవస్యార్య కస్తే సమస్తేజసా ॥
జనవృజినహరాత్మచర్యామహైశ్వర్యధుర్యాత్సురాచార్యప
ర్యాయభూతాన్మహాభూతపుర్యాసురీకేశవాచార్యవర్యాత్క్రమే
ణావతీర్య స్ఫురద్బ్రహ్మరక్షోవరక్షోభణాత్క్షుద్రవీక్షా ౧ క్షణా
ధ్యక్షితాధోక్షజాక్షీణదాక్షిణ్యదీక్షా భవత్ప్రాభవప్రక్రియా
బోధభువద్ధిక్రియావిక్రియాయా వేదదుర్వాదిదర్వీకరాఖర్వగర్వాదిని
ర్వాపణః సర్వతః కుర్వతా ఖర్వితారమ్భజృమ్భా ౨ ద్విషా ధ్వస్త
౩ దుస్తార్కికాశేషదోషాచరాలభ్యరతత్త్వామృతోద్ధారసిద్ధా
త్మసత్త్వేన శుద్ధత్రయీవాఙ్మయేన స్మరద్విస్మయేన స్ఫురద్విస్మ
యేన ప్రహీణాస్మయేనత్వయాసౌ సుకీర్తిప్రియేణోపయాతిశ్రియా
శౌరిరేకాన్తభక్తాత్ సుయుక్తాత్ వివిక్తాత్ విముక్తాన్నియుక్తాన
వత్యాత్తకృత్యో భవత్యాత్మరక్షాభసన్న్యాసదీక్షాసరణ్యా ధర
ణ్యాం శరణ్యాం గురూణాం వరేణ్యాం కలాపుణ్యనైపుణ్యపణ్యాం
కృపాపూర్ణపూర్ణార్యకారుణ్యగణ్యాం భవప్రోద్దీర్ణధన్యాచలాధ్వన్య
ఖిన్నాత్యుదన్యా ప్రపారూపదీవ్యత్కృపాలాపమేత్యాదృశం సర్వ
సమ్పత్ప్రపన్నాత్మలీలాదృశం మాదృశోపక్రియాలాభవన్తం స

---

౧ పరీక్షాక్షణా. పా॥ ౨ ద్విషద్ధ్వ. పా॥ ౩ విన్యస్త. పా॥ ౪ సాలభ్యతత్త్వా. పా॥

మృద్ధ్యై భవన్తం భవన్తం శ్రియై సంశ్రయే బ్రహ్మశక్రాదిసంస్తు
త్యచక్రాయుధోదారచక్రాబ్జదానక్రియాగార వృన్దారతాభార
తీహన్తవిన్యస్తయుష్మద్వచస్తోమవిస్మాపితాశీతలక్ష్మార్ద్రకాశీతలా
ధ్వప్రకాశీకృతప్రాభవాం వైభవృన్దీర్ణగోష్ఠీపురీపూర్ణగోష్ఠీసదా
రమ్యాచారమ్యాగీతార్థపారమ్యదిత్సావ్యపేక్షాం భవద్దివ్యవీక్షా
ముదీక్షామహేఽధీమహే బ్రూమహే త్వద్గిరాం మాధురీమా
ధురీణాం సుధాయా ధరాయాం బుధానాం వృథాయాసహన్త్రీం
విహన్త్రీం త్రయీశృఙ్గశృఙ్గాటకే తాటకేయోపమాయోపమా
యాసమాయాతకాతస్కృతవ్రాతతీవ్రాతిపాతన్ద్రి చన్ద్రాత్రిపశ్రే
ణీపాణింధమా త్వత్ప్రణామాదిపౌనఃపునీహి స్వయం మాంపునీ
హి ప్రమాదం లునీహీదమంహఃపదం హన్తుమన్తర్నియన్తర్న
మస్త్వస్తు తే॥

వృజినతిమిరదోషదోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే
లోకరక్షైకదీక్షే[౧] కృపాపూరసాన్ద్రే యతీన్ద్రే వసత్యంహసాం
రంహసా కింహ సాధ్యం వృథా మాకృథాస్సాధ్వసం సాధ్వసజ్జేన
విజ్ఞానభఙ్గేన దుర్మానదృగ్గోచరోదారసేవాకథాస్వాదహేవాక
తాం యాహి మాయాహి మాయాహితాః క్వాపి చేతో ము
ధైవాపచారాః గురౌ వా హరౌ వా క్రుధా మాకృథా ఘోర
కామక్రియాకారకే నారకే మాపతేః శ్రీపతేః పాదపఙ్కేరుహం
నన్దదిన్ద్రాదివన్దారుమన్దారభూమీరుహం సన్తతం చిన్తయాఽనన్త
యా కిం తయా చిన్తయా కామసంక్రాన్తయా సౌఖ్యనిష్క్రా
న్తయా దుష్క్రియాపారకూపాయితోదారదారాత్మజారాధ
నైకాన్తయా దాన్తవేదాన్తసిద్ధాన్తశుద్ధాన్తరఙ్గాః కృతశ్రీత

౧ సదీక్షే కృ. పా॥

రఙ్గాన్ కృపాజాతరఙ్గానపాఙ్గాన్ సతాం సాధు ౧ సమ్పాదయా
పాదయాత్మానభిజ్ఞా భవగ్రాహమోహ ప్రదీపానభిజ్ఞానదీపాన్
గుణాన్నిత్యసత్యోల్బణాన్ గౌరవాచా విచారేణ దూరేణ దు
ర్వారగర్వాపసిద్ధాన్తసిద్ధాన్ జహీహి స్పృహాహేతుకం కా
తుకం జాతుచిన్మాక్వచిద్విస్తృణీహి శ్రియం మాగృణీహ్యప్రి
యం మావృణీహి ప్రసాదం గురూణాం గృహాణ ప్రమోదం
దుహానా మసంజాతసౌఖ్యప్రహాణా మసన్నిగ్రహాణాం దృఢాను
గ్రహాణాం గుణామ్భోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ ౨ గోష్ఠీం
ప్రతిష్ఠాస్యమానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయో విధేయం భవై
షాం సమేషాం తదీయోజ్జ్వలద్దృగ్ఝరీ వాగ్ఝరీ జృమ్భదమ్భోధి
కల్లోలమాలాసమాలోలదోలాశతాభిల ౨ లీలానువృద్ధాత్మశీలా
నుకూలాచ్యుతాలాప ౩ హేలాదృగున్మీలదాలభ్యవాల్లభ్యసౌల
భ్య లుభ్యద్గుణాలక్షు మోక్షోపదీక్షాం సదావృత్తిమావర్త
యావర్త ౪ వద్వర్తమానా నమానార్హతాం యాతి సంసారితా
దూరితాఘవ్రజం వారితారివ్రజం పూరితాత్మాన్తరం భూరితద్బ్రి
హ్మా సబ్రహ్మతాం యాతి తే తం భజ॥

నమ ఇదమఖిలార్త రక్షా భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసదక్ష
ప్రతాపాయ శాపాయుధాలాపగోపాయనోపాయరూపాయ
నిర్ధూతతాపాయ విధ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభి
లాపాయ నిర్బాధవిజ్ఞానదీపాయ సర్వప్రకమ్ప్యానుకమ్పాస
దీపాయ బిభ్యత్ప్రతీపాయ శోశుభ్యమానత్రిదణ్డాయ ౫ ని

౧ సంపాదయాపాదయాత్మానురూపాన్గుణాన్. పా॥ గోష్ఠీమధియమాషీ
నేతి, గోష్ఠీప్రతేష్ఠీయమానేతిచ. పా॥ ౨ లీలాసమృద్ధా పా॥ ౩ హేలాతివేలా
దరోన్మీ. పా॥ ౪ మానాన్నమానార్హతా. పా॥ ౫ మానిప్రకాణ్డాయని. పా॥

ర్భేదవాదోక్తినిర్భేదనాఖణ్డఖణ్డాయమానోక్తికాణ్డప్రచణ్డాయ శుష్యద్వితణ్డాయ భాషావిభాషాయమాణప్రచారాయ దోషాతిదూరాయ శేషావతారాయ తారాయితోదారహారామరాహారనీహారధారాసుధాపూరసత్పూరకర్పూరవాణీభవానీశవీణాధరజ్ఞానికాశప్రతీకాశకీర్తిప్రకాశాయ కారాగృహాపాయకాయాద్యభిప్రాయమానాయ సమామ్నాతసంసారకింసారతాకారికంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్మవాచావిచారాయ దివ్యోపగీతాయ భవ్యోపవీతాయ కాషాయచేలాయ తోషైకశీలాయ సంపూర్ణపూర్ణాదిమోదీర్ణకర్ణామృతద్రావిడగ్రన్థసాగన్ధ్యనాడిన్ధమామన్దవాచాసుధాచారుమోచామదప్రాణితప్రాణభృచ్ఛ్రేణినిశ్రేణికాహృద్యగద్యత్రయోవ్యాసపద్యాచరత్సంశుకీభూతపీతాంశుకాయ స్ఫురత్ప్రాన్తపాలీభవత్పాదపాలీచలత్సూనపాలీగలన్నవ్యధూలీసముఞ్చన్మధూలీమిలద్భృఙ్గకేలీశుకోద్యత్ప్రతోలీవృతోద్యానకేలీసమామ్నాతచోలీకచాభ్రాఙ్గపాలీదిదృక్షాకరాలీకృతాఞ్చన్మరాలీవివక్షానిచోలీకృతానఙ్గపాలీకసత్తుఙ్గనాలీకవల్లీసమాలీఢహల్లీసకప్రాయసహ్యాత్మజాభఙ్గరఙ్గత్తరఙ్గాన్తరఙ్గస్ఫురద్రఙ్గభూమీవసద్రఙ్గనాథ ౧ప్రియాపాఙ్గసంఫుల్లసల్లాపనిశ్లేషసాశ్చర్యచర్యావిలాసాయ దాసానుదాసోల్లసన్మానివాసప్రసాదప్రచారాత్మవిద్యానివేశాయ తస్మై యతీశాయ తే శ్రీమతే॥

ఇతి శ్రీమతా వేఙ్కటేశేన క్లృప్తం యతీశానగద్యం కృతీశానహృద్యమ్। భవాబ్ధౌ లుఠన్తోఽపి నిత్యం పఠన్తః శ్రయన్తే బుధాస్తత్పదం సమ్పదం చ॥

ఇతి యతిరాజదణ్డకః.

---

౧. ప్రసఙ్గోదితాపాఙ్గ. పా॥

శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తిః.

శ్రీ వైష్ణవాగమపయోనిధిపూర్ణచన్ద్ర
శ్రీ శార్ఙ్గిపద్మమకరన్దరసజ్ఞభృఙ్గ ।
గోవిన్దవర్యకరసారస పూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
శ్రీశైలపూర్ణముఖదేశికలబ్ధబోధ
తుర్యాశ్రమప్రథితమానికులప్రదీప ।
భట్టార్యవర్యకరనీరజపూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౨
కాఞ్చీపురీవరదరాజకృపైకపాత్ర
రఙ్గేశపూర్ణకరుణాపరిణామరూప।
వేదాన్తదేశికకరామ్బుజపూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౩
శ్రీయాదవాద్రిపతిపాదసరోజహంస
శ్రీభూతపత్తనరమేశకటాక్షధన్య ।
శేషావతార కలివైరికరార్చితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౪
శ్రీ వేఙ్కటాచలపతిప్రియ లక్ష్మణార్య.
సర్వజ్ఞ భవ్య యతిశేఖరసార్వభౌమ।
వీక్షావనేశహితకృష్ణవరార్చితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే॥ ౫
పాషణ్డజాలతరుపావక సంయమీన్ద్ర
జైనేభపఞ్చముఖ బౌద్ధతమోదినేశ ।

లోకార్యహస్త సరసీరుహపూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౬
చార్వాక శైలపతివజ్రకృపాసముద్ర
కాణాదదానవసుదర్శన మానిచన్ద్ర।
శ్రీ వేఙ్కటేశకరపఙ్కజ పూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౭
మిథ్యాకథాకుమతిశీలభుజఙ్గతార్క్ష్య
కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ।
మన్నాథ కేశవగురూత్తమపూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౮
త్రయ్యన్తదేశికపతే వకులాభిరామ
పాదారవిన్దరససారస సారసాక్ష।
శ్రీ మచ్ఛఠారిమునివల్లభపూజితౌ తే
శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౯
కాషాయ రమ్య కమనీయ శిఖోపవీత
దణ్డత్రయోజ్జ్వలకరోల్లసితోర్ధ్వపుణ్డ్ర।
ఉద్యద్దినేశరుచిశోభిత పాహి మాం తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧౦

ఇతి శ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

యతిరాజ వింశతిః.

యస్స్తుతిం యతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహార యతిరాజవింశతిమ్।
తం ప్రపన్నజనచాతకామ్బుదం నౌమి సౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్॥

శ్రీమాధవాఙ్ఘ్రి జలజద్వయ నిత్యసేవా
ప్రేమావిలాశయపరాఙ్కుశపాదభక్తమ్ ।
కామాదిదోషహర మాత్మపదాశ్రితానాం
రామానుజం యతిపతిం ప్రణమామి మూర్ధ్నా॥ ౧

శ్రీ రఙ్గరాజచరణామ్బుజరాజహంసం
శ్రీమత్పరాఙ్కుశపదామ్బుజభృఙ్గరాజమ్ ।
శ్రీ భట్టనాథ పరకాల ముఖాబ్జ మిత్రం
శ్రీవత్సచిహ్న శరణం యతిరాజ మీడే ॥ ౨

వాచా యతీన్ద్ర మనసా వపుషాచ యుష్మ
త్పాదారవిన్దయుగలం భజతాం గురూణామ్।
కూరాధినాథకురుకేశముఖాద్యపుంసాం
పాదానుచి న్తనపరస్సతతం భవేయమ్॥ ౩

నిత్యం యతీన్ద్ర తవ దివ్యవపుస్స్మృతౌ మే
సక్తం మనో భవతు వాగ్గుణకీర్తనేఽసౌ।
కృత్యంచ దాస్యకరణేతు కరద్వయస్య
వృత్త్యన్తరేఽస్తు విముఖం కరణత్రయంచ॥ ౪

అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజపదత్రయార్థ
నిష్ఠాం మమాత్ర వితరాద్య యతీన్ద్రనాథ।
శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్యభవత్పదాబ్జే
హృష్టాస్తు నిత్యమనుభూయ మమాస్య బుద్ధిః॥ ౫

అల్పాపి మే న భవదీయపదాబ్జభక్తి
శ్శబ్దాదిభోగరుచి రన్వహ మేధతే హా।

౧. కరణం. పా॥

మత్పాపమేవహి నిదాన మముష్య నాన్య
త్తద్వారయార్య యతిరాజ దయైకసిన్ధో॥ ౬
వృత్త్యా పశుర్నరవపుస్త్వహ మీదృశోఽపి
శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖిలాత్మగుణాశ్రయోఽయమ్।
ఇత్యాదరేణ కృతినోఽపి మిథః ౧ ప్రవక్తు
మద్యాపి వఞ్చనపరోఽత్ర యతీన్ద్ర వర్తే॥ ౭
దుఃఖావహోఽహ మనిశం తవ దుష్టచేష్ట
శ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః।
త్వత్పాదభక్త ఇవ శిష్టజనౌఘమధ్యే
మిథ్యా చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ ౮
నిత్యంత్వహం పరిభవామి గురుంచ మన్త్రం
తద్దేవతామపి నకిఞ్చి దహో బిభేమి।
ఇత్థం శఠోఽప్యశఠవద్భవదీయసఙ్ఘే
హృష్టశ్చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ ౯
హాహన్త హన్త మనసా క్రియయా చ వాచా
యోఽహంచరామి సతతం త్రివిధాపచారాన్।
సోఽహంతవాప్రియకరః ప్రియకృద్వదేవ
కాలం నయామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ ౧౦
పాపే కృతే యది భవన్తి భయానుతాప
లజ్జాః పునః కరణమస్య కథం ఘటేత।
మోహేన మే నభవతీహ భయాదిలేశ
స్తస్మాత్పునఃపునరఘం యతిరాజ కుర్వే॥ ౧౧

---

౧ ప్రవక్తుమద్యాపి. కో॥

అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశ
మన్ధః పురస్థితమివాహ మవీక్షమాణః।
కన్దర్పవశ్యహృదయ స్సతతం భవామి
హన్త త్వదగ్రగమనస్య యతీన్ద్ర నార్హః॥ ౧౨

తాపత్రయీజనితదుఃఖనిపాతినోఽపి
దేహస్థితౌ మమ రుచి స్తు నతన్నివృత్తౌ।
ఏతస్య కారణ మహో మమ పాపమేవ
నాథ త్వమేవ హర తద్యతిరాజ శీఘ్రమ్॥ ౧౩

వాచామగోచరమహాగుణదేశికాగ్ర్య
కూరాధినాథకథితాఖిలనైచ్యపాత్రమ్।
ఏషోఽహమేవ న పునర్జగతీదృశ స్త
ద్రామానుజార్య కరుణైవ తు మద్గతి స్తే॥ ౧౪

శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమకూరనాథ
భట్టాఖ్యదేశికవరోక్తసమస్తనైచ్యమ్।
అద్యాస్త్యసఙ్కుచితమేవ మయీహ లోకే
తస్మాద్యతీన్ద్ర కరుణైవ తు మద్గతి స్తే॥ ౧౫

శబ్దాదిభోగవిషయా రుచిర స్మదీయా
నష్టా భవత్విహ భవద్దయయా యతీన్ద్ర।
త్వద్దాసదాసగణనాచరమావధౌ య
స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతా మమాస్తు॥ ౧౬

శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్యగుణస్వరూపః
ప్రత్యక్షతాముపగత స్త్విహ రఙ్గరాజః।
వశ్యస్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మా
చ్ఛక్తః స్వకీయజనపాపవిమోచనే త్వమ్॥ ౧౭

కాలత్రయేఽపి కరణత్రయ నిర్మితాతి
పాపక్రియస్య శరణం భగవత్క్షమైవ।
సా చ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా యత్
క్షేమ స్స ఏవ హి యతీన్ద్ర భవచ్ఛ్రితానామ్ ॥ ౧౮
శ్రీమన్యతీన్ద్ర తవ దివ్యపదాబ్జసేవాం
శ్రీశైలనాథకరుణాపరిణామదత్తామ్ ।
తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః
కామం విరుద్ధమఖిలంచ నివర్తయ త్వమ్ ॥ ౧౯
విజ్ఞాపనం యదిదమద్య తు మామకీన
మఙ్గీకురుష్వ యతిరాజ దయామ్బురాశే ।
అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ
తస్మాదనన్యశరణో భవతీతి మత్వా ॥ ౨౦
ఇతి యతికులధుర్య మేధమానై
శ్శ్రుతిమధురై రుదితైః ప్రహర్షయన్తమ్ ।
వరవరమునిమేవ చిన్తయన్తీ
మతిరియమేతి నిరత్యయం ప్రసాదమ్॥ ౨౦

ఇతి యతిరాజ వింశతిః.

యతిరాజ సప్తతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

కమప్యాద్యం గురుం వన్దే కమలాగృహమేధినమ్ ।
ప్రవక్తా ఛన్దసాం వక్తా పఞ్చరాత్రస్య యస్స్వయమ్॥ ౧
సహధర్మచరీం శౌరే స్సమ్మన్త్రితజగద్ధితామ్ ।
అనుగ్రహమయీం వన్దే నిత్యమజ్ఞాతనిగ్రహామ్॥ ౨

వన్దే వైకుణ్ఠసేనాన్యం దేవం సూత్రవతీసఖమ్ ।
యద్వేత్రశిఖరస్పన్దే విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్॥ 3
యస్య సారస్వ(తం)తస్రోతో వకులామోదవాసితమ్ ।
శ్రుతీనాం విశ్రమాయాలం శఠారిం తముపాస్మహే॥ ౪
నాథేన మునినా తేన భవేయం నాథవానహమ్।
యస్య నైగమికం తత్త్వం హస్తామలకతాంగతమ్॥ ౫
నమస్యామ్యరవిన్దాక్షం నాథభావే వ్యవస్థితమ్ ।
శుద్ధసత్త్వమయం శౌరేరవతారమివాపరమ్॥ ౬
అనుజ్ఝితక్షమాయోగమపుణ్యజనబాధకమ్ ।
అస్పృష్టమదరాగం తం రామం తుర్యముపాస్మహే॥ ౭
విగాహే యామునం తీర్థం సాధుబృన్దావనే స్థితమ్।
నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్ర కృష్ణః కృతాదరః॥ ౮
దయానిఘ్నం యతీన్ద్రస్య దేశికం పూర్ణమాశ్రయే ।
యేన విశ్వసృజో విష్ణోరపూర్యత మనోరథః॥ ౯
ప్రణామం లక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్ణాతు మామకమ్ ।
ప్రసాధయతి యత్సూక్తిస్స్వాధీనపతికాం శ్రుతిమ్॥ ౧౦
ఉపవీతిన మూర్ధ్వపుణ్డ్రవన్తం
త్రిజగత్పుణ్యఫలం త్రిదణ్డహస్తమ్ ।
శరణాగతసార్థవాహ మీడే
శిఖయా శేఖరిణం పతిం యతీనామ్॥ ౧౧
ప్రథయన్స్వమతేషు తీక్ష్ణభావం
ప్రభు రస్మత్పరిరక్షణే యతీన్ద్రః।
అపృథక్ప్రతిపన్నయన్మయత్వై
ర్వవృధే పఞ్చభి రాయుధై ర్మురారేః॥ ౧౨

శమితోదయశఙ్కరాదిగర్వః
స్వబలా దుద్ధృతయాదవప్రకాశః।
అవరోపితవాఞ్ఛ్రుతే రపార్థా
న్నను రామావరజ స్స(ఏవ)ఏష భూయః॥ ౧౩
అబహుశ్రుతసమ్భవం శ్రుతీనాం
జరతీనామయథాయథప్రచారమ్।
వినివర్తయితుం యతీశ్వరోక్తి
ర్విదధే తాః స్థిరనీతిపఞ్జరస్థాః॥ ౧౪
అమునా తపనాతిశాయిభూమ్నా
యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః।
మహతీ గురుపఙ్క్తిహారయష్టి
ర్విబుధానాం హృదయంగమా విభాతి॥ ౧౫
అలూనపక్షస్య యతిక్షమాభృతో
విభాతి వంశే హరితత్వమక్షతమ్।
యదుద్భవా శ్శుద్ధసువృత్తశీతలా
భవన్తి ముక్తా (వలి) మయభూషణం భువః॥ ౧౬
అనపాయవిష్ణుపదసంశ్రయం భజే
కలయా కయాపి కలయాప్యనుజ్ఝితమ్।
అకలఙ్కయోగమజడాశయో (దితం)దయం
యతిరాజచన్ద్రముపరాగదూరగమ్॥ ౧౭
అభిగమ్య సమ్యగనఘాస్సుమేధసో
యతిచక్రవర్తిపదపద్మపత్తనమ్।
హరిభక్తిదాస్యరసికాః పరస్పరం
క్రయవిక్రయార్హదశయా సమిన్ధతే॥ ౧౮

పరుషాతివాదపరవాదవైశసన
ప్రభృతిప్రభూతపతనీయపఙ్క్తిలా।
స్వదతే మమాద్య సుభగా సరస్వతీ
యతిరాజకీర్తికథకైర్విశోధితా॥ ౧౯
అనుకల్పభూతమురభిత్పదం సతా
మజహాత్త్రివర్గ మపవర్గ వైభవమ్।
చలచిత్తవృత్తివినివర్తనౌషధం
శరణం యతీన్ద్రచరణౌ(ణౌ) వృణీమహే॥ ౨౦
శ్వసితావధూతపరవాదివైభవా
నిగమాన్తనీతిజలధేస్తటస్పృశః।
ప్రతిపాదయన్తి గతిమాపవర్గికీం
యతిసార్వభౌమపదసాత్కృతాశయాః॥ ౨౧
మూలే నివిశ్య మహతాం నిగమద్రుమాణాం
ముష్ణన్ ప్రతారకభయం ధృతనైకదణ్డః।
రఙ్గేశభక్తజనమానసరాజహంసో
రామానుజ శ్శరణ మస్తు మునిస్స్వయన్నః॥ ౨౨
సన్న్యస్త్రివిత్క్షిపతి సంయమినాం నరేన్ద్ర
స్సంసారజిహ్మగముఖైస్సముపస్థితం నః।
విష్వక్తతం విషయలోభవిషం నిజాభి
ర్గాథానుభావగరుడధ్వజభావనాభిః॥ ౨౩
నాథస్స ఏష యమినాం నఖరశ్మిజాలై
రన్తర్నిలీన మపనీయ తమో మదీయమ్।
విజ్ఞానచిత్ర మనఘం లిఖతీవ చిత్తే
వ్యాఖ్యానకేలిరసికేన కరామ్బుజేన॥ ౨౪

ఉద్గృహ్ణతీ ముపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
చిత్తే నివేశయితుమల్పధియాం స్వయన్నః।
పశ్యేమ లక్ష్మణమునేః ప్రతిపన్నహస్తా
మున్నిద్రపద్మసుభగాముపదేశముద్రామ్॥ ౨౫
ఆకర్షణాని నిగమాన్తసరస్వతీనా
ముచ్చాటనాని బహిరన్తరుపప్లవానామ్।
పథ్యాని ఘోరభవసఞ్జ్వరపీడితానాం
హృద్యాని భాన్తి యతిరాజమునేర్వచాంసి॥ ౨౬
శీతస్వభావసుభగానుభవశ్శిఖావా
న్దోషావమర్దనియతోఽన్నతిరోషధీశః।
తాపానుబన్ధశమనస్తపనః ప్రజానాం
రామానుజో జయతి సంవలితత్రిధామా॥ ౨౭
జయతి సకలవిద్యావాహినీజన్మశైలో
జనిపథపరివృత్తిశ్రాన్తవిశ్రాన్తిశాఖీ।
నిఖిలకుమతిమాయాశర్వరీబాలసూర్యో
నిగమజలధివేలాపూర్ణచన్ద్రో యతీన్ద్రః॥ ౨౮
మునిబహుమతసారా ముక్తినిశ్రేణికేయం
సహృదయహృదయానాం శాశ్వతీ దిష్టసిద్ధిః।
శమితవిమతగన్ధా సంయమీన్ద్రస్య సూక్తిః
పరిచితగహనానాం నః ప్రస్నువీత ప్రసాదమ్॥ ౨౯
భవమరుపరిఖిన్నస్ఫీతపానీయసిన్ధు
ర్దురితరహితజిహ్వాదుగ్ధకుల్యాసకుల్యా।
శ్రుతినయనసనాభిశ్శోభతే లక్ష్మణోక్తి
ర్నరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమా నః॥ ౩౦

హరిపదమకరన్దస్యన్దినస్సంశ్రితానా
మనుగతబహుశాఖా స్తాపముస్మాలయ స్త్రి।
శమితదురితగన్ధా స్సంయమీన్ద్రప్రబన్ధాః
కథకజనమనీషాకల్పనాకల్పవృక్షాః॥ ౩౧

నానాభూతై ర్జగతి సమయై ర్నర్మలీలాం విధిత్సో
రన్త్యం వర్ణం ప్రథయతి విభో రాదిమవ్యూహభేదే।
విశ్వం త్రాతుం విషయనియతం వ్యఞ్జితానుగ్రహస్స
న్విష్వక్సేనో యతిపతిరభూ ద్వేత్రసార స్త్రిదణ్డః॥ ౩౨

లక్ష్యం బుద్ధే౧ ర్లలితరసనాలాస్యలీలానిదానం
శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్రదివ్యౌధం నః।
లక్ష్యాలక్ష్యస్సితజలధివద్భాతి తాత్పర్యరత్నై
ర్లక్ష్మీకాన్తస్ఫటికముకురో లక్ష్మణార్యోపదేశః॥ ౩౩

స్థితిమవధీరయ న్త్యతిమనోరథసిద్ధిమతీం
యతిపతిసమ్ప్రదాయనిరపాయధనోపచితాః।
మధుకరమాలిదఘ్నమదదన్తురదన్తిఘటా
హరటకటాకవాహిఘనశీకరశీభరితామ్॥ ౩౪

నిరుపధిరఙ్గవృత్తిరసికానభితాణ్డవయ
న్నిగమవిమర్శకేలిరసికై ర్నిభృతై ర్విధృతః।
గుణపరిణద్ధసూక్తిదృఢకోణవిఘట్టనయా
రటతి దిశాముఖేషు యతిరాజయశఃపటహః॥ ౩౫

ఇదంప్రథమసంభవత్కుమతిజాలకూలఙ్కషా
మృషామతవిషానలజ్వలితజీవజీవాతవః।

౧. రసిక-పా॥

క్షరన్త్యమృతమక్షరం యతిపురన్దరస్యోక్తయ
శ్చిరన్తనసరస్వతీచికురబన్ధసైరన్ధ్రికాః॥ ౩౬
సుధాశనసుదుర్గ్రహశ్రుతిసమష్టిముష్టింధయః
కథాహవమసౌగతాన్కపటసౌగతాన్ఖణ్డయన్ ।
మునిర్మనసి లక్ష్మణో ముదముదఞ్చయత్యఞ్జసా
ముకున్దగుణమౌక్తికప్రకరశుక్తిభిస్సూక్తిభిః॥ ౩౭
కపర్దిమతకర్దమం కపిలకల్పనావాగురాం
దురత్యయమతీత్య తద్ద్రుహిణతన్త్రయన్త్రోదరమ్ ।
కుదృష్టికుహనాముఖే నిపతతః పరబ్రహ్మణః
కరగ్రహవిచక్షణో జయతి లక్ష్మణోఽయం మునిః॥ ౩౮
కణాదపరిపాటిభిః కపిలకల్పనానాటకైః
కుమారిలకుభాషితైర్గురునిబన్ధనగ్రన్థిభిః ।
తథాగతకథాశతైస్తదనుసారిజల్పైరపి
ప్రతారితమిదం జగత్ప్రగుణితం యతీన్ద్రోక్తిభిః॥ ౩౯
కథాకలహకౌతుకగ్రహగృహీతకౌతస్కుత
ప్రథాజలధిసంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భూతయః।
జయన్తి సుధియో యతిక్షితిభృదన్తికోపాసన
ప్రభావపరిపక్త్రిమప్రమితభారతీసమ్పదః॥ ౪౦
యతీశ్వరసరస్వతీసురభితాశయానాం సతాం
వహామి చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినా మౌలినా।
తదన్యమతదుర్మతజ్వలితచేతసాం వాదినాం
శిరస్సు నిహితం మయా పదమదక్షిణం లక్ష్యతామ్॥ ౪౧
భజస్వ యతిభూపతేరనిదమాదిదుర్వాసనా
చిదధ్వపరివర్తనశ్రమనివర్తనీం వర్తనీమ్।

లభస్వ హృదయ స్వయం రథపదాయుధానుగ్రహా
ద్ద్రుతప్రహృతినిస్త్రుటద్దురితదుర్వృతిం నిర్వృతిమ్॥ ౪౨
కుమతివిహితగ్రన్థగ్రన్థిప్రభూతతమోన్తర
గ్రహిలమనసః పశ్యన్త్వేతాం యతీశ్వరభారతీమ్।
వితతమురభిద్వక్షఃపీఠీపరిష్కరణోచితః
కులగిరితులారోహే భావీ కియానివ కౌస్తుభః॥ ౪౩
స్థవిరనిగమస్తోమస్థేమ్నాం యతీశ్వరభారతీం
కుమతిఫణితిక్షోభక్షీబాః క్షిపన్తు భజన్తు వా।
రసపరిమలశ్లాఘాఘోషస్ఫుటస్ఫుటభేదనం
లవణవణిజః కర్పూరార్ఘ్యం కిమిత్యభిమన్వతే॥ ౪౪
వహతి మహిలా మాద్యోర్వేధాస్త్రయీముఖరైర్ముఖై
ర్వరతనుతయా వామో భాగశ్శివస్య వివర్తతే।
తదపి పరమం తత్త్వం గోపీజనస్య వశంవదం
మదనకదనైర్న క్లిశ్యన్తే యతీశ్వరసంశ్రయాః॥ ౪౫
నిగమపథికచ్ఛాయాశాఖీ నిరాశమహానిధి
ర్విహితవివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీమనోరథసారథిః।
త్రిభువనతమఃప్రత్యూషోఽయం త్రివిద్యశిఖామణిః
ప్రథయతి యతిక్ష్మాభృత్పారావరీమవిపద్యతామ్॥ ౪౬
జడమతిముధాదన్తాదన్తివ్యథౌషధసిద్ధయః
ప్రమతినిధయః ప్రజ్ఞాశాలిప్రపాలనయష్టయః।
శ్రుతిసురభయశ్శుద్ధానద్ధాభవర్షుకవారిదా
యమగతికథావిచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరసూక్తయః॥ ౪౭
ప్రతికలమిహ ప్రత్యక్తత్త్వావలోకనదీపికా
యతిపరిబృఢగ్రన్థాశ్చిన్తాం నిరస్తయన్తి నః।

అకలుషపరిజ్ఞానాత్సుక్యత్సుధాతురదుర్దశా
పరిణతఫలప్రత్యాసీదత్ఫలేగ్రహి సుగ్రహాః॥ ౪౮
ముకున్దాఙ్ఘ్రిశ్రద్ధాకుముదవనచన్ద్రాతపనిభా
ముముక్షామక్షోభ్యాన్దధతి మునిబృన్దారకగిరః।
స్వసిద్ధాన్తధ్వాన్తస్థిరకుతుకదుర్వాదిపరిష
ద్దివాభీతప్రేక్షాదినకరసముత్థానపరుషాః॥ ౪౯
నిరాబాధా బోధాయనఫణితినిష్యన్దసుభగా
విశుద్ధోపన్యాసవ్యతిభిదురశారీరకనయాః।
అకుణ్ఠైః కల్పాన్తే యతిపతినిబన్ధా నిజముఖై
రనిద్రాణప్రజ్ఞారసధమనివేధాయ సుధియామ్॥ ౫౦
వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథమశేషం విఘటయ
న్యదృచ్ఛానిర్దిష్టే యతినృపతిశబ్దే విరమతి।
వితణ్డాహంకుర్వత్ప్రతికథకవేతణ్డపృతనా
వియాతవ్యాపారవ్యతిమథనసంరమ్భకలహాః॥ ౫౧
ప్రతిష్ఠా తర్కాణాం ప్రతిపదమృచాం ధామ యజుషాం
పరిష్కారస్సామ్నాం పరిపణమథర్వాఙ్గిరసయోః।
ప్రదీపస్తత్త్వానాం ప్రతికృతిరసౌ తాపసగిరాం
ప్రసత్తిం సంవిత్తేః ప్రదిశతి యతీశానఫణితిః॥ ౫౨
హఠావద్యే హృద్యే హరిచరణపఙ్కేరుహయుగే
నిబధ్నన్త్యైకాన్త్యం కిమపి యతిభూభృత్ఫణితయః।
శునాసీరస్కన్దద్రుహిణహరహేరమ్బహుతభు
క్ప్రభేశాదిక్షుద్రప్రణతిపరిహారప్రతిభువః॥ ౫౩
యథాభూతస్వార్థా యతినృపతిసూక్తిర్విజయతే

౧ సుధాసన్దోహాత్మా సుచరితవిపక్తిశ్శ్రుతిగిరామ్।
కథాదృప్యత్కౌతస్కుతకలహకోలాహలహత
త్రివేదీనిర్వేదప్రశమనవినోదప్రణయినీ॥ ౫౪
శ్రుతిశ్రేణీచూడాపదబహుమతే లక్ష్మణమతే
స్వపక్షస్థాన్దోషాన్వితథమతిరారోపయతి యః।
స్వహస్తేనోత్క్షిప్తైస్సఖలు నిజగాత్రేషు బహులం
గలద్భిర్జమ్బాలైర్గగనతలమాలిమ్పతి జడః॥ ౫౫
నిరాలోకే లోకే నిరుపధిపరస్నేహభరితో
యతిక్ష్మాభృద్దీపో యది నకిల జాజ్వల్యత ఇహ।
అహఙ్కారధ్వాన్తం విజహతి కథంకారమనఘాః
కుతర్కవ్యాలౌఘం కుమతిమతపాతాలకుహరమ్॥ ౫౬
యతిక్ష్మాభృద్దృష్టం మతమిహ నవీనం తదపి కిం
తతఃప్రాగేవాస్యద్వద తదపి కిం వర్ణనికషే।
నిశామ్యన్తాం యద్వా నిజమతితిరస్కారవిగమా
న్నిరాతఙ్కష్టఙ్కద్రమిడగుహదేవప్రభృతయః॥ ౫౭
సుధాసారం శ్రీమద్యతివరభువః శ్రోత్రకుహరే
నిషిఞ్చన్తి న్యఞ్చన్నిగమగరిమాణః ఫణితయః।
యదాస్వాదాభ్యాసప్రచయమహిమోల్లాసితధియాం
సదాస్వాద్యం కాలే తదమృతమనన్తం సుమనసామ్॥ ౫౮
యతిక్షోణీభర్తుర్యదిదమనిదమ్ప్రాగజనతా
శిరశ్శ్రేణీజుష్టం తదిహ దృఢ ౨ బన్ధం ప్రభవతి।
అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్మామకమనః
ప్రమాద్యన్మాతఙ్గప్రథమనిగలం పాదయుగలమ్॥ ౫౯

౧. సుధాసందోహాబ్ధిః-పా॥ ౨ బద్ధంప్రభవతు-పా॥

పవిత్రీ ముక్తానాం సకలజగదేనః ప్రశమనీ
గరీయోభిః స్తోత్రైరుపచితరసా యామునముఖైః।
నిరుచ్ఛేదా నిమ్నేతరమపి సమాప్లావయతి మాం
యదృచ్ఛావిక్షేపాద్యతిపతిదయాదివ్యతటినీ॥ ౬౦

ఛిన్నాశేషదురర్థదన్తురవచఃకన్థాశతగ్రన్థిలా
స్సిద్ధాన్తా నసమిన్ధతే యతిపతిగ్రన్థానుసన్ధాయిని।
ముక్తాశుక్తివిశుద్ధసిద్ధతటినీచూడాలచూడాపదః
కిఙ్కుర్యాం కలయేత ఖణ్డపరశుర్వణ్యాకమఞ్జూషికామ్॥ ౬౧

వన్దే తం యమినాంధురన్ధరమహం మానాన్ధకారద్రుహా
పన్థానం పరిపన్థినాం నిజదృశా రున్ధానమిన్ధానయా।
దత్తం యేన దయాసుధామ్బునిధినా పీత్వా విశుద్ధం పయః
కాలే నః కరిశైలకృష్ణజలదః కాఙ్క్షాధికం వర్షతి॥ ౬౨

కాషాయేణ గృహీతపీతవసనా దణ్డైస్త్రిభిర్మణ్డితా
సా మూర్తిర్మురమర్దనస్య జయతి త్రయ్యన్తసంరక్షిణీ।
యత్ప్రఖ్యాపితతీర్థవర్తితధియామభ్యస్యతాం యద్గుణా
నాసిన్ధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిః ప్రజాగర్తి నః॥ ౬౩

లిప్సే లక్ష్మణయోగినః పదయుగం రథ్యాపరాగచ్ఛటా
రక్షారోపణధన్యసూరిపరిషత్సీమన్తసీమాన్తికమ్।
భిక్షాపర్యటనక్షణేషు బిభరాంచక్రే గలత్కిల్బిషా
యద్విన్యాసమిషేణ పత్రమకరీముద్రాం సముద్రామ్బరా॥ ౬౪

నానాతన్త్రవిలోభితేన మనసా నిర్ణీతదుర్నీతిభిః
కష్టం కుత్సితదృష్టిభిర్యతిపతేరాదేశవైదేశికైః।

వ్యాసో హంసపదీకృతః పరిహృతః ప్రాచేతసశ్చేతసః
కణ్ఠః కేలిశుకశ్శుకస్సచ ముధా బాధాయ బోధాయనః॥ ౬౫
అర్థ్యా తిష్ఠతి మామికా మతిరసావాజన్మ రాజన్వతీ
పత్యా సంయమినామనేన జగతామత్యాహితచ్ఛేదినా।
యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధౌషధాస్వాదినాం
ప్రస్వాపాయ న భోభవీతి భగవన్మాయామహాయామినీ॥ ౬౬
శుద్ధాదేశవశంవదీకృతయతిక్షోణీశ [౧] వాణీశతా
ప్రత్యాదిష్టబహిర్గతిః శ్రుతిశిరఃప్రాసాదమాసీదతి।
దుగ్ధోదన్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామోదర
శ్లిష్టాలోకనదార్ఢ్యలిప్స్వ[౨]లలితోన్మేషా మనీషా మమ॥ ౬౭
ఆస్తాం నామ యతీన్ద్రపద్ధతిజుషామాజానశుద్ధా మతి
స్తచ్ఛావ్యాజవిదగ్ధముగ్ధమధురం సాగస్వతం శాశ్వతమ్।
కో వా చక్షురుదఞ్చయేదపి పురస్సాటోపటఙ్కచ్ఛటా
శస్త్రీశస్త్రివిహారసంభృతరణాస్వాదేషు వాదేషు నః॥ ౬౮
పర్యాప్తం పర్యచైపం కణచరణకథా మాక్షపాదం శిశిక్షే
మీమాంసామాంసలాత్మా సమజనిషి ముహుస్సాఙ్ఖ్యయోగౌ
సమాఖ్యమ్। ఇత్థం తైస్తైర్యతీన్ద్రత్రుటితబహుమృషాతన్త్రకాన్తా
రపాన్థైరన్తర్గోహాక్షపాన్థైరహంహా కిమిహ నశ్చిన్తనీయం తనీయః॥ ౬౯
గాథా తాథాగతానాం గలతి గమనికా కాపిలీ క్వాపి లీనా
క్షీణా కాణాదవాణీ ద్రుహిణహరగిరస్సౌరభం నారభన్తే।
క్షామా కౌమారిలోక్తిర్జగతి గురుమతం గౌరవాద్దూరవాన్తం
కా శఙ్కా శఙ్కరాదేర్భజతి యతిపతౌ భద్రవేదీం త్రివేదీమ్॥ [౭౦]
విష్వగ్వ్యాపిన్యగాధే యతినృపతియశస్సమ్ప్రదేకార్ణవేఽస్మి

౧. వాణీశత-పా॥ ౨. మసృణో-పా॥

శ్రద్ధాశుద్ధావగాహైశ్శుభమతిభిరసౌ వేఙ్కటేశోఽభిషిక్తః ।
ప్రజ్ఞాదార్ఢ్యగర్జత్ప్రతికథకవచస్తూలవాతూలవృత్త్యా
సత్త్యాసారవత్యాసమతనుత సతాం ప్రీతిమేతాం సమేతామ్॥ ౨౧
ఆశామతఙ్గజగణానవిషహ్యవేగా
న్పాదే యతిక్షితిభృతః ప్రసభం నిరుద్ధ్య ।
కార్యాః కథాహవకుతూహలిభిః పరేషాం
కర్ణే స ఏష కవితార్కికసింహనాదః॥ ౨౨
ఉపశమితకుదృష్టివిప్లవానా
ముపనిషదాముపచారదీపికేయమ్।
కబలితభగవద్విభూతియుగ్మా
దిశతు మతిం యతిరాజసప్తతిర్నః॥ ౨౩
కరతలామలకీకృత[1]సత్కథా
శ్రుతివతంసితసూనృతసూక్తయః।
దివసతారకయన్తి సమత్సరా
న్యతిపురన్దరసప్తతి సాదరాః॥ ౨౪

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యతిరాజసప్తతిః.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీ రామానుజ ప్రపత్తిః.

శ్రీభాష్యకార భగవద్యతిసార్వభౌమ
శ్రీభూతదివ్యనగరీకృతనిత్యవాస।

---

౧. సత్పథాః.పా॥

శ్రీదేవరాజచరణామ్బురుహాన్తరఙ్గ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
గోష్ఠీపురేశఘనపూర్ణదృశా ప్రపూర్ణ
మాలాధరార్యవరయామునదేశికాఙ్ఘ్రౌ।
న్యస్తాఖిలాత్మభరణాతులవైభవౌ తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౨
కాసారభూతమహదాహ్వయభట్టనాథ
దివ్యప్రబన్ధనిగమామృతపానహృష్టౌ।
శ్రీభక్తిసారకులశేఖరసూక్తిపుష్టౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౩
యోగీన్ద్రవాహహరిభక్తపదాబ్జరేణు
గోదాకృతద్రమిడవేదనివిష్టచిత్తౌ।
సారజ్ఞసన్మధురపూర్వకసూరిసూక్తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౪
శ్రీమన్నపారవకులాభరణోక్తిజాల
సారార్థబోధననిరన్తరలబ్ధధీకౌ।
శ్రీ భూతదివ్యనగరీజనపారిజాత
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౫
సంసారసాగరసముత్తరణైకపోతౌ
సంసేవితౌ విమలసంయమిసప్తశత్యా।
సమ్ఫుల్లకోకనదకోమలపల్లవాభౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౬
శ్రీభాష్యగద్యవరనిత్యవిశుద్ధగీతా
భాషాగమార్థపరిసఙ్గ్రహసారకారిణౌ।

పాషణ్డబౌద్ధముఖవాదిమదేభసింహ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౭
శ్రీరఙ్గవేఙ్కటగజాచలయాదవాద్రి
నాథాఙ్ఘ్రిపఙ్కజసముజ్జ్వలరాజహంస।
రమ్యోపవీతవిలసద్భుజమధ్యభాగ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౮
యౌ తే యతీన్ద్ర గురవస్సకలాస్స్వసత్తా
సిద్ధ్యై వహన్తి శిరసా జితబాహ్యసఙ్ఘ।
శ్రీకూరనాథగురుదాశరథిప్రధానౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౯
శుద్ధౌ సుధాంశురుచిరౌ భవదీయచిత్త
బద్ధౌ విరక్తజనమానసపద్మహంసౌ।
హృష్టౌ హృతాశ్రితసమస్తవిరోధిసఙ్ఘౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧౦
సౌమ్యోపయన్తృమునిపాదసరోజభృఙ్గ
వాదీన్ద్రమణ్డభయకృత్ప్రియపద్మభాసౌ।
తావాపగాం కులధనం మమ సంయమీన్ద్ర
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧౧

ఇతి శ్రీ రామానుజప్రపత్తిః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.
శ్రీమద్వరవరమునయే నమః.
శ్రీశైల లక్ష్మణ మునయే నమః

శ్రీ రా మా ను జా ష్ట ప దీ.

శ్రీమన్ లక్ష్మణయోగీన్ద్ర సుప్రభాతాద్య తే నిశా ।
ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ భద్రం తే జితం తే విజయీభవ॥ ౧
రామానుజార్య యోగీన్ద్ర విభూతిద్వయనాయక।
శ్రీభాష్యకార భగవన్ గోదాగ్రజ జయప్రభో॥ ౨
ఉత్తిష్ఠాస్మన్మహాచార్య గోదాత్రింశన్మహామునే ।
కృపామాత్రప్రసన్నార్య వైదికాగ్ర్యశిఖామణే॥ ౩
ఉత్తిష్ఠ శఠజిత్పాదపద్మప్రావణ్యజీవన ।
శ్రీమద్వేఙ్కటశైలేశ శంఖచక్రప్రదప్రభో॥ ౪
ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ కిం శేషే కాలోఽయమతివర్తతే।
ఆత్మానం నాతివర్తేథాః స్వామిన్ జాగృహి జాగృహి॥ ౫
పఠేదిదం యతీశస్య నామషట్కద్వయాఞ్చితమ్।
ప్రభాతే నియతో భూత్వా ప్రతిబోధనపఞ్చకమ్॥

జయజయ యోగిరాజ జయ దీనదయాజలధే
జయజయ పుణ్డరీకదలలోచన లోకపతే।
జయజయ శారదేన్దువిమలానన విశ్వగురో
జయజయ పాహి మాం త్వదవలోకనలాస్యలవైః॥ ౧
ఏతాని తాని భువనత్రయపావనాని
సంసారరోగశకలీకరణౌషధాని।
జిహ్వాతలే మమ లిఖాని యథా శిలాయాం
రామానుజేతిచతురాణ్యమృతాక్షరాణి॥ ౨

శ్రీశాల్లబ్ధ్వా త్రిపురవిజయీ మోహనార్థామనుజ్ఞాం
విశ్వం మిథ్యా జగదితి జగౌ శంకరీభూయ భూయః।
తస్మాత్త్రాతుం నిగమపదవీమేష జజ్ఞే స శేషః
శ్రీమాన్ రామానుజమునిరసౌ శ్రీమహాభూతధామ్ని॥ ౧
కాఞ్చీపూర్ణైర్వరదకరుణావర్ధితాత్మా మహాత్మా
*పూర్ణం పూర్ణం గురుముపగతో యామునార్యానువర్ణమ్।
వాణీపీఠే తదను స తయా సత్కృతో లక్ష్మణార్యో
రఙ్గే ఽకార్షీత్సహగురువరైః ప్రత్నవేదాన్తభాష్యమ్॥ ౨
శ్రీమాన్ రామానుజమునిరసౌ తత్ర హర్షాదుషిత్వా
నిత్యోద్విగ్నాన్నిగమ వచసా దుర్గతః కీటకణ్ఠాత్।
కించ త్యక్త్వా నియతవసనం శుభ్రమాదాయ వాసః
ప్రాప్తో దేశం పరిచయపదం భోసలం సహ్యజాయాః॥ ౩
తత్రస్థానే విమలధిషణానుష్టపేయాదవాద్రా
నిత్యాసక్తం నిగమవచసామేకవాచ్యం పుమాంసమ్।
శ్రీమన్నారాయణమనుకలం సార్ధమాచార్యవర్యై
ర్ధన్యైరన్యైరపి యతివరస్సేవమానస్సహాస్తే॥ ౪
శ్రీమద్రఙ్గం తదను సయథాపూర్వమేత్యాతిహృష్టో
దుష్టే నష్టే నిగమసరణీకణ్టకే కీటకణ్ఠే।
కూరేశాద్యైర్గురుభిరఖిలైస్సాదరం సేవ్యమానో
గత్వా జిత్వా భువనమఖిలం వైష్ణవాగ్ర్యం చకార॥ ౫
వేదాన్తార్థశ్రవణమననధ్యానశిక్షావిధానై-
ర్దాసోల్లాసైరపిచ నియతే వత్సరాఘేఽథ నీతే।

* తూర్ణం-పా॥

అర్చారూపస్స్వపది సభవర్గభాగినేయాత్మజార్థం
స్వర్యై వ్యస్సేవ్యో భువి విజయతే శ్రీమహాభూతధామ్ని॥ ౬
విష్ణుశ్శేషి † శరణ్యశ్శుభగుణనిలయో విగ్రహశ్శ్రీశ
ఠారి శ్శ్రీమాన్ రామానుజార్యః పదకమలయుగం
భాతి రమ్యంతదీయమ్। తస్మి న్రామానుజార్యే గురు
రితిచ పదం భాతి నాన్యత్ర తస్మాచ్ఛిష్టం
శ్రీమద్గురూణాంకులమిదమఖిలం తస్యనాథస్య శేషః॥ ౭
సత్యంసత్యంపునస్సత్యంయతిరాజో జగద్గురుః।
స ఏవ సర్వలోకానా ముద్ధర్తా నాత్ర సంశయః॥ ౮

శ్రీమతేరామానుజాయ నమః.

శ్రీరామానుజావతారాభివర్ణనమ్.

(మాలవరాగః)

యోఽభూన్నిత్యశిఖామణిర్భువనభృచ్ఛేషస్సుమిత్రాత్మజః
కేశిప్రాణహరాగ్రజస్సుమహిమానిర్నిద్రచిహ్నాంతరః।
దివ్యాభవ్యగురుర్మహాన్ యతిపతి స్స్వామ్యోషయన్తా మునిః
సోఽయం కోఽపిపరఃపుమాన్ విజయతాం నిర్వ్యాజచిన్తామణిః॥

ప్రథమాష్టపదీ

మహతి పదే పరమే శ్రితవానసి దేవం, భజసి నిజాకృతిభిర్బహు
భావం, దేశిక ధృతశేషనిజాఙ్గ, జయజయ యోగిపతే॥ ౧
శిరసి సహస్రముఖే ధృతవానసి లోకం, వితరసి ముని
నివహస్య వివేకం, దేశిక ధృతభోగివరాఙ్గ, జయ ...॥ ౨

---

† తదీయః-ఇతి పా॥

దినకరవంశవరే కృతవానవతారం, నిజకృతి
దర్శితదర్శనసారం, దేశిక ధృతలక్ష్మణరూప, జయ ... ॥ ౩
అథ వసుదేవగృహే భజసే హాలివేషం, మధురిపుభాషిత
భూమవిశేషం, దేశిక ధృతహాలధరరూప, జయ ... ॥ ౪
శఠరిపువసతితలే భజసే తరుభావం, విరచితతదుచిత
పదయుగసేవం, దేశిక ధృతభూరుహరూప, జయ ... ॥ ౫
గురుకులకర్ణపుటే కథితోఽసిరహస్యం, కతిపయగురు
జనలోచనరస్యం, దేశిక ధృతభావివరాజ్ఞ, జయ ... ॥ ౬
ఇహభువి భూతపురే కృతవానవతారం, నిఖిలజననయన
హారి విహారం, దేశిక ధృతయోగివరాజ్ఞ, జయ ... ॥ ౭
అథ కురుకానగరే భజసే గురుభావం, రఙ్గశయసకృతనిజపద
సేవం, దేశిక ధృతవరవరరూప, జయజయ యోగిపతే ॥ ౮

(దేశాక్షురీరాగః)

శ్లో॥ జయతుజయతు ధీరస్సర్వవిద్యావిహార-
శ్శమదమగుణపూరస్సత్యనిత్యాధికారః ।
కుమతివనకుఠారః కుణ్డలీశావతారః
కలికలుషవిదారః కాన్తిమాన్భాష్యకారః ॥

ద్వితీయాష్టపదీ

మణినిధిగృహతనయాదిషు భావం,
కలయతి బహుదాహకరమివ దావమ్ ॥ ౧

పల్లవి.

భావనా మమ భావనా భావనా యతి
శేఖరమఞ్చతి భావనా మమ భావనా ॥

సురపతిబహుమతమపి సుఖసారం,
నిన్దతి నన్దనసురతవిహారమ్ ॥ భావనా ... ॥ ౨
విధిముఖవిపులవిభూతివిలాసం,
తృణమివ కలయతి కృతపరిహాసమ్ ॥ భావనా ... ॥ 3
విషమివ పరిహరతీహ సుదూరం,
మాధవగుణగణభోగవిహారమ్ ॥ భావనా ... ॥ ౪
నభజతి హరిపరతన్త్రసమూహం,
నాపి వినిన్దతి తదధికమోహమ్ ॥ భావనా ... ॥ ౫
గురుకులమఖిలమపాకృతమోహం,
కలయతి యతివరశుభతరదేహమ్ ॥ భావనా ... ॥ ౬
ప్రణమతి ముహురిహ భువనమశేషం,
యతివరచరణసరోరుహశేషమ్ ॥ భావనా ... ॥ ౭
జనహితపరవివిధాగమభాగం,
కలయతి యతివరహృదయనియోగమ్॥ భావనా ... ॥ ౮
సకలసుకృతఫలవిపులవిలాసం కలయతి యతివరవదనవికాసమ్ ।
భావనా మమ భావనా భావనా యతిశేఖరమఞ్చతి॥ ౯

(ఘూర్జరీరాగః.)

శ్లో॥ రాజచ్ఛిద్రయుతోర్ధ్వపుణ్డ్రమనిశంరామానుజాఖ్యంమునిం
కాషాయామ్బరమబ్జసన్నిభగలం కాన్తోపవీతశ్రియమ్ ।
భాషాసంస్తుతవాగ్విలాసమమలం బద్ధాఞ్జలిం భాస్వరం
శ్రీవత్సాఙ్కముఖాఖిలార్యశరణం శ్రీభాష్యకారం భజే ॥

తృతీయాష్టపదీ.

అఖిలశమలశమనోద్భవ - విజితోద్భవ,
భువనసదవనవిధాన॥

పల్లవి॥

జయ జయ యోగిపతే-రామానుజ-జయజయ యోగిపతే॥ ౧
హారితమహితకులభూషణ - విహతేషణ
పురవరభూతపురీజ - జయజయ ...॥ ౨
సదభిలషితహరిచన్దన - కృతవన్దన
గురువరకేశవజాత - జయజయ ...॥ ౩
అహృతసహజగుణభూషిత - శుభభాషిత
వరకులకాన్తిమతీజ - జయజయ ...॥ ౪
వినతవివిధజనరక్షణ - భవశిక్షణ
ప్రకటితలక్ష్మణభావ - జయజయ ...॥ ౫
నిఖిలనిగమగణదర్శన - సనుదర్శన
నిఖిలకలానిధిభూత - జయజయ ...॥ ౬
నిగమసుగమపథదర్శన - రిపుకర్శన
విదలితయాదవగర్వ - జయజయ ...॥ ౭
స్వగుణసరణజితయామున - హతకామన
గురుకులభవుకనిదాన - జయజయ ...॥ ౮
రాక్షసపరిబృఢమోచన - శ్రుతిలోచన
త్రిభువనజనసదవదాన - జయజయ ...॥ ౯
కుమతికుటిలమతిలాలిత - హరిపాలిత
నతినుతహస్తిగిరీశ - జయజయ యోగిపతే
రామానుజ, జయజయ యోగిపతే॥ ౧౦

(వసన్తరాగః.)

శ్లో॥ నమః ప్రణవశోభితం నవకషాయఖణ్డామ్బరం
త్రిదణ్డపరిమణ్డితం త్రివిధతత్త్వనిర్వాహకమ్ ।
కాఞ్చితదృగఞ్చలం దలితవాదవాగ్వైభవం
శమాదగుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥

చతుర్థాష్టపదీ.

చఞ్చలసరసదృగఞ్చలసూచితసాదరహృదయగభావే
మఞ్జులనవనవమన్దసుసున్దరసిన్ధురగతిశుభసేవే ॥

పల్లవి.

విహరతి సహాసితవదనసరోజే-మజ్జతి పరమసుఖే హృదయం
మమ ముగ్ధముఖే యతిరాజే-విహరతి సహాసితవదనసరోజే॥ ౧
విదితపరాఙ్కుశదాసముఖోద్గతయామునఫణితివిలాసే
నవితతిదఙ్గులిమోచనసూచితదర్శనవిజయవికాసే॥విహరతి ... ॥
అవగతకాఞ్చిమునీన్ద్రముఖాగతవరదగదితసకలార్థే
సంతతచిన్తితపూర్ణగురూదితషట్పదగదితదశార్థే ॥ విహరతి ... ॥
గురుకులపాదసరోజనిషేవణసఙ్గబలోజ్ఝితగేహే
వరదవితీర్ణతురీయమహాశ్రమమహిమరుచిరతరదేహే॥విహరతి॥ ౪
రఙ్గభుజఙ్గశయప్రతిపాదితనిఖిలభువనవిభుభావే
అఞ్చితనిజగురుపఞ్చకసంచితనిగమయుగలపరభావే॥విహరతి॥ ౫
దీనజనార్ద్రదయావిశదీకృతపరమనిగమయుగమూలే
స్వగురుపదామ్బుజశపథవిలఙ్ఘననిఖిలవిదితనిజశీలే॥విహరతి॥ ...
నిజవిజయధ్వజదణ్డవిమణ్డితసకలమహీతలభాగే
నిఖిలదిగన్తనిరన్తరసంతతకీర్తిసమేధితభోగే ॥ విహరతి ... ॥ ౭

రదన * సదినరుచిదణ్డవిదణ్డితకుటిలకుమతివరఘూకే
టఙ్కద్రమిడముఖసూక్తినిషూదితనిగమహృదయగతశోకే॥
విహారతిసహాసితవదనసరోజే మజ్జతి పరమసుఖే హృదయం
మమ ముగ్ధముఖే యతిరాజే॥ ౮

(రామక్రియారాగః.)

శ్లో॥ గోష్ఠీపూర్ణవశంవదేన కరుణాకూలఙ్కషేణావతా
శ్రీమద్రఙ్గసుధాకవీరితనుతస్ఫీతోల్లసత్కీర్తినా।
గీతాభాష్యకృతా జితాఖిలదిశా గేయస్వచర్యామృత
త్స్వాభాగేన శుభాశ్రయేణ యతిసమ్రాజావితోఽహం సదా॥

పఞ్చమాష్టపదీ.

కోమలదీధితిబాలదివాకరమణ్డలవసుమదహారీ
పాదసరోభవభావయుతాశయమోహతమోహతికారీ॥

పల్లవి॥

గురురిహ సన్దతి భూతపురే - విరాజతి భవభయతాపహరే
గురురిహ నన్దతి భూతపురే॥ ౧
శాసితశారదపూర్ణసుధాకరబిమ్బమదవదనశాలీ, తున్ద
మదోద్ధతసిన్ధురగతిసమమన్దచటులసుమమాలీ॥గురురిహ ...॥
హైమవసనకుసుమావలిసంగతసన్మణిభూషణధారీ
కల్పలతావృతమణికటకాఞ్చితకాఞ్చనగిరిసహచారీ॥గురురిహ॥ 3
దివ్యసముజ్జ్వలకోటిమనోభవసున్దరవిగ్రహధారీ
చరణసరోరుహమూలసమాశ్రయసజ్జనహృదయవిహారీ॥గురు ...॥
స్నిగ్ధసుపీవరవృత్తమహాయతకోమలభుజయుగధారీ

---

* సత్ ఇనేతి చ్ఛేదః॥

మాధవదత్తవిభూతియుగీభరధారణచటులవిహారీ॥ గురురిహా॥ ౫
స్ఫటికమహామణిదర్పణమణ్డలగణ్డలసచ్ఛవిహాసం
చఞ్చలనవమణికనకవినిర్మితకుణ్డలకిరణవికాసమ్॥ గురురిహా ... ॥
స్నిగ్ధవిశాలభుజాన్తరవిలులితకోమలగలధృతహారం
చన్దనకుఙ్కుమపఙ్కవిలేపనపిఞ్జరమధురశరీరమ్॥ గురురిహా ... ॥
వృత్తతరలరుచిమౌక్తికసరచితదివ్యతమమకుటశోభం
భవ్యనిజాకృతిదర్శనకర్శితమత్సరమదరసలోభమ్॥
గురురిహ నన్దతి భూతపురే విరాజతి భవభయతాపహరే
గురురిహ నన్దతి భూతపురే॥ ౮

(వరాళిరాగః)

శ్లో॥ వేదోక్తంసగుహావిహారపటునా శ్రీశైలశృఙ్గోల్లస
న్మాయాకేసరిమాని తేన గహనన్యాయాటవీచారిణా।
గమ్భీరేణ పరాత్మభేదనమహానాదేన నాథేన మే
గుప్తోఽహం యతిసార్వభౌమహరిణా వర్తే భృశంనిర్భయః॥

షష్ఠాష్టపదీ.

రచితరుచిరగతిరుచినిధనేన
కిమిహ మహానిధినిహితధనేన॥

పల్లవి॥

యోగిపురన్దరభావనం
భవభోగివిషౌషధసేవనమ్॥ ౧
జననమరణమయఫలకరణేన
కిమిహ సదానసవనకరణేన॥ యోగి ... ॥ ౨
స్వకృతసుకృతలవగతివివశేన

కిము విధినా ఫలమపి గిరిశేన॥ యోగి ..॥ ౩
విపులవివిధమమతావలితేన
కిమజభజనముఖనిజకిలితేన ॥ యోగి ...॥ ౪
అశుభసుశుభగతిఘటనసమేన
కిము హరిణా విహరణవివశేన ॥యోగి ...॥ ౫
స్వపరపరహృదనుసరణగుణేన
కిమిహరమాముఖఘటకగణేన ॥ యోగి ...॥ ౬
అగుణసగుణవిభజనహృదయేన
కిమిహ మమేతరగురునిచయేన ॥ యోగి ...॥ ౭
విఫలవిపులతమయతనకృతేన
కిమిహ మమేతరశరణశతేన॥
యోగిపురస్సరభావనం భవభోగివిషౌషధసేవనమ్॥ ౮

(గుణ్డక్రియారాగః)

శ్లో॥ మాయివ్రాతవనానలాయ విలసన్మాలాధరార్యాదృత
ప్రఖ్యాతద్రవిడాగమార్థనిశితప్రజ్ఞాయ సుజ్ఞానినే।
విజ్ఞాతశ్రుతిమస్తనిస్తులవచోవ్యాఖ్యానకోలాహల
చ్ఛాత్రౌఘప్రణతాయ యోగిపతయేస్యాదన్వహంమఙ్గలమ్॥

సప్తమాష్టపదీ.

నతలోకశరణముదారం - హృదయ మయా సహ
యోగివరంభజ సారతమాగమపారమ్॥ ౧

పల్లవి ॥

సకలజనావనశీలతయా భువి భూతపురే నివసన్తం
మదనసుధాకరకమలమదానపినిజవదనేనహసన్తమ్॥నతలోక॥ ౨

మానతమాగమసీమవిదూషకయాదవమోదహరన్తం
శారదయాగదితేన శుభేనచ నామవరేణ లసన్తమ్॥నతలోక॥3
వేదమహాసివిదారితశఙ్కరపఙ్క్తిలభాషితభారం
వ్యాసపరాశరయోగివరోదితవేదపథైకవిహారమ్॥ నతలోక ...॥
కపిలకణాదపతఞ్జలిభాషితగరలవనాని దహన్తం
చరణసరోజవినీతసమీహితసకలఫలాని దదన్తమ్॥ నతలోక॥ 4
సంగ్రహదీపససారసుభాషణభాష్యకృతార్థవిచారం
గద్యసనిత్యబలానుజభాషణభాష్యనిబోధితసారమ్॥నతలోక ...॥
తుఙ్గకురఙ్గపురీశముఖాదృతశేషమృదాహితపుణ్డ్రం
తత్రవణశ్రవణోదరభాషితతచ్చరణద్వయమన్త్రమ్॥ నతలోక॥
అఞ్జనశైలనికేతరమాసఖమహితశ్వశురగురుభావం
తచ్ఛయహృదయదరారిరమార్పణత్రిభువనలసదనుభావమ్॥నత॥
యాదవశైలవతంసరమానిధిపరిచరణైధితహర్షం
ప్రేమవశేననిజాఙ్కతలాగతసంపత్సుతోదితతర్షమ్॥
నతలోకశరణముదారం - హృదయ మయా సహ యోగివరం
భజ సారతమాగమపారమ్॥

(ఘూర్జరీరాగః)

శ్లో॥ దాసైర్దాస్యవతే జగన్తి నహతే సీతాపతిం సేవతే
శౌరిం రఞ్జయతే గుణైశ్శతరిపుం వాతాతపేభ్యోఽవతే।
నాథాద్యాధిహృతే జగన్తి సకలాన్యాకస్మికం త్రాయతే
సేవాం శిక్షయతే స్వకీయపదయోర్యోగీశ తుభ్యం నమః॥

అష్టమాష్టపదీ.

హతకలికదనే - సుమహాసదనే

భూతపురవరోదరే - సరసవిహరణం
యతిపతిచరణం - వద రసన రసాదరే॥

పల్లవి ॥

రమతే యతిరాడ్భువనతలే - విజయీ భవారిరధునా
రమతే యతిరాడ్భువనతలే॥ . ౧
వికసితవదనే వపుషా మదనే - సకలజనమనోహారే
యతికులతిలకే - సునిటిల ఫలకే
లగ నయన జితేహా రే ॥ రమతే ...॥ ౨
మతిమలమథనే - మహనీయధనే
శమధనమణిసత్తమే - శ్రితశరమథనే
మతమధుమథనే - విలసతి విశచిత్తమే॥ రమతే॥ 3
అశరణశరణే - సుమహాకరుణే
గురుమణిసరనాయకే - శరరిపుచరణే
వరవరచరణే - లస సఖి యమినాయకే॥ రమతే ...॥ ౪
ధృతనిఖిలధరం - భుజగప్రవరం
రఘుతిలకసహోదరం - విపులహలధరం
కలయవరవరం - మునిమపి యమినాంపరమ్॥రమతే ...॥ ౫
గుణగణభవనం - హతలోభవనం
సకలభువనపావనం - భవభయశమనం
భజ యమికమనం - హృదయ సుసుఖసేవనమ్॥ రమతే ...॥౬
సుజనహృదయనం - జగతామయనం
యమినివహాపరాయణం - సరసిజనయనం
మధురిపుశయనం-భజ హృదయ రసాయనమ్॥ రమతే ...॥ ౭
శుభరసరచనే సుధీరవచనే - సరసిజదలలోచనే

యమికులపరమే - హృదయ విహర మే॥
సఫలితనతయాచనే - రమతే యతిరాడ్భువనతలే
విజయీభవారిరధునా - రమతే యతిరాడ్భువనతలే॥ ౮

(పాడిరాగః.)

శ్లో॥ చార్వాకామ్బుదషణ్డచణ్డపవనాత్సంప్రోక్తగద్యత్రయా
త్సార్వజ్ఞ్యాతివిశాలదేశికచతుస్సప్తత్యభీష్టప్రదాత్।
సర్వజ్ఞాద్యదుగోత్రిన భజనకాత్ సత్యం శపే దేవతా
మన్యాంవేద్మి న చాస్తి వా యతిపతే రత్రాప్యముత్రాపివా॥

నవమాష్టపదీ.

విహితవివేకం - సుమతివిపాకం - వితరతి సత్త్వవికాసం
మాభజమానస మానివిడమ్బనమనుభజ తం భుజగేశమ్॥

పల్లవి॥

భవపరపారే - పరమోదారే-వసతి యతీడ్భువహారీ
భూమా భూతపుగే శుభకేశవసన్నిగమధురవిహారీ
భవపరపారే పరమోదారె వసతి యతీడ్భువహారీ॥ ౧
మానసుదూరం - మధురాకారం - మహితమనుజవరవేషం
కలయ హృదయ జహి కాలవిలమ్బనమనుసగ తం భజ శేషమ్॥
ధనమనపాయం - చరమోపాయం- సులభయతి స్వపదాబ్జం
తదలమహో జహి తదితరమోహం భావుక భజ యతిరాజమ్॥3
వపురవకాశే - హృదయాకాశే నిహితనిఖిలహారిరూపం
హృదయ సదా భజ భుజగపురన్దరయతివరసున్దరరూపమ్॥భవ॥
మనువరగదితం- మహతాంవిదితం-పరిచర యతివరరూపం
నిఖిలచరాచరనిలయనికేతనశయనశుభాసనరూపమ్॥భవపర ...॥

గురుమవిగీతం - గురుభిర్గీతం - చరమవచనవరగీతం
హృదయ యతీశమహీశమరే భజ సుజనహృదయారథసూతం ॥
యతివరతత్త్వం - యమినాంసత్త్వం - ద్వయుగచరణపసారం
మధురిపువిగ్రహ - వకులధరాఙ్ఘ్రియుగం
కలయే తరసారం ॥ భవపర ... ॥ ౭
స్వసమవిహీనం - నిఖిలాహీనం-కలయ హృదయ యమినాథం
వదన వదాఙ్గ నమేహి నిజేహితవిపశచరాచరనాథమ్ ॥
భవపరపారే పరమోదారే వసతి యతీడ్భవహారీ
భూమహా భూతపురే శుభకేశవమన్దిరమధురవిహారీ
భవపరపారే పరమోదారే వసతి యతీడ్భవహారీ॥

(ముఖారిరాగః.)

శ్లో॥ హస్త్యద్రీశ్వరవర్ధితాదపి తత శ్శ్రీరఙ్గరాజార్థితా
చ్ఛ్రీశైలేశగురోః శ్రీరఙ్గనగరీపూర్ణాభికామ్యాశ్రితః।
శ్రీరామప్రియతాతభావమహితా ద్గోదాగ్రజాతాద్గురో
ర్నాథాద్వైరిభపూజితాత్కృముభవేనన్యోఽపిధన్యోగురుః ॥

దశమాష్టపదీ.

నాథతే చరణామ్బుజం - శరణాగతోఽతిభయేన
పాహి మామభివీక్షితం - భవవాసనాతిశయేన॥

పల్లవి ॥

హరిహరి కుతో నదయసే-కా గతిర్యతిరాజ
హరిహరి కుతో న దయసే॥ ౧
మామహో శరణంగతం - న తు భాషసే కుతుకేన
మస్తకే స్వపదామ్బుజం నిదధాసి వా బత కేన ॥ హరి ... ॥

హా భవః ప్రబలో జితా నను తే దయాపిహి తేన
నో హి చేదపి తేభ వే త్క్రమభాషణం విన తేన॥హరిహరి ...॥ 3
ఓఘమేఘనిభస్వనే - తవభాషణే హృదయేన
వేదనా పరిభుజ్యతే - భృశకామనాతిశయేన ॥ హరిహరి ...॥ ౪
మామవాధరవిద్రుమేణ - శుభద్యుతిప్రసరేణ
మాశుచ స్త్వమితీరణేన - సమ స్తతాపహరేణ॥హరి ...॥ ౫
పఙ్కజోదరబద్ధమా క్తిక - ప జ్క్తిహాసకరేణ
భాషణోల్లసితేన సాగ్రయుదన్తప జ్క్తివరేణ॥హరి ...॥ ౬
దేవ తే పరిభూతకోకనదోదరేణ కరేణ
బద్ధయా భయముద్రయా స్పృశ నాథ మామచిరేణ॥ ౭
హరిహరి కుతోన దయసే - నాథ తే చరణామ్బుజేన
కరామ్బుజేనవరేణభాషణేనచపాహిమాంశరణాగతా ర్తిహరేణ
హరిహరికుతోనదయసెకాగతిర్యతిరాజహరిహరికుతోనదయసే॥

(మాలవరాగః.)

శ్లో॥ కారుణ్యాకరమానసస్య సుగుణగ్రామస్య తాపత్రయీ
మూలఘ్నాంసకరస్య భ క్తపరిషద్ధర్షప్రదస్య ప్రభోః।
ఆర్త్యాభయదస్య లక్ష్మణమునే రార్యస్య గోపాయితు
స్త్రయ్య న్తస్య సువత్సలస్య చరణద్వన్ద్వం సదా మే గతిః॥

ఏకాదశాష్టపదీ.

అహహ న మయా నిగమశకలమపి శీలితం
న ఖలు మనసాపి శుభచరిత మనుపాలితమ్॥

పల్లవి ॥

త్వామృతే కిమిహ శరణం - మహాకరుణ యతిసార్వభౌమ
త్వామృతే కిమిహ శరణమ్॥ ౧

కలయ మమ తవ చరణ పరిచరణసత్ఫలం
నిఖిలమపి జగతి విధిరనుసృజతి యత్ఫలమ్॥ త్వామృతే ... ॥౨
న యది యతిరాజ తవ - పదయుగలసేవనం
మమ విఫలమిహ-విపులభోగమపి జీవనమ్॥ త్వామృతే ... ॥ 3
యదభిలషితేన భవకదనమపి మర్షితం
న ఘటయసి తదిహ భవదనుభవనహర్షితమ్॥ త్వామృతే ... ॥౪
యది న యమినాథ తవ పదనలినధారణం
శిరసి వదనేచ హృది కిమిహ మమధారణమ్॥ త్వామృతే ... ॥
శ్రవణమపి మే విఫలమహహ యది నశ్రుతం
తవ వచనమబ్జగలఘునరసితమవి శ్రుతమ్ ॥ త్వామృతే ... ॥ ౬
నయనమపి వన్ధ్యమిద మహహ యది నేక్షితం
తవ వదనమమలరదమతిసరసవీక్షితమ్ ॥ త్వామృతే ... ॥ ౭
కరయుగలమఫలమిదమపి విరహకర్శితం
నయది తవ పదనలినయుగలమభిమర్శితమ్॥ త్వామృతేకిమిహశర
ణం మహాకరుణ యతిసార్వభౌమ-త్వామృతే కిమిహశరణమ్॥౮

(సౌరాష్ట్రరాగః.)

శ్లో॥ హేలోద్వేలదయాపగాపరవశః ప్రాజ్ఞస్య దోషేతరా
మజ్ఞస్యాతులశక్తికస్య జగతీనాథస్య నాథస్య మే।
వశ్యశ్రీరమణస్య సంయమిపతేస్తుల్యోఽధికో వాగురు
ర్భూతోనైవ నవర్తతే నభవితా సత్యంశపే శ్రూయతామ్॥

ద్వాదశాష్టపదీ.

నిన్దతిజీవనమీశకలిత మభినన్దతి దేహవియోగం
దారతనయమణిహారకనకవసనేషు-జహాతి చ భోగమ్॥

పల్లవి ॥

యోగిపతే భృశదీనం - పశ్య యోగిపతే భృశదీనం
దాసజనం తవ పాపభయాదివ - భావనయా త్వయి లీనం
యోగిపతే-భృశదీనం పశ్య యోగిపతే భృశదీనమ్॥ ౧
వివిధమనోరథభూమబలాహిత - తావకదాస్యవిధానం
సుప్తిశయనసుకుమారవసనసుఖభోజనపానవిహీనమ్॥ యోగిప॥
భోగిభయాదివ భుజగశయనమపి - యాతి విహాయ సుదూరం
నిన్దతి నిజపరిపన్థినమివ-హరిగుణగణభజనవిహారమ్॥ యోగిపతే॥
క్రన్దతి సంతతమిన్దువదన తవ చిన్తనతో భృశదీనం
హా మమ హా మరణమేవ శరణమితి కోమలకలగలగానమ్ ॥
దోషతయా పరిచిన్త్య తవేదృశ - పాదవినతపరిభూతిం
గోపయతి స్వజనాయ హితాయ చ నిజహృదయాధివిభూతిమ్॥
ఉష్ణమనుక్షణముచ్ఛ్వసితి గరలమిలదనలానిలవేగం
తేనఫణీశతవాభ్యసతీవ-సుభీషణఫూత్కృతియోగమ్॥ యో ... ॥
విన్దతి తే విరహేణ శుభే నిజ - వపుషి సుపాణ్డురరూపం
త్వద్భజనాదివ సిద్ధమిహాప తవ-వపురిహ భజతి సరూపమ్ ॥
పర్పతి వివశతయా విషమాం భువి - రజసి లుఠతి నతదేహం
జిహ్మగవర తవ నైజగతాగతి-మభినయతీవ సమోహమ్॥
యోగిపతే భృశదీనం-పశ్య-యోగిపతే భృశదీనం
దాసజనంతవ పాపభయాదివ భావనయా త్వయి లీనమ్
యోగిపతే భృశదీనం పశ్య యోగిపతే భృశదీనమ్॥ ౭

(శంకరాభరణరాగః.)

శ్లో॥ సర్వోజ్జీవనహేతుభూతజననే సర్వంసహే సాదరే
వాదేచ్ఛాగతయజ్ఞమూర్తివినుతే వన్దారుమన్దారకే।

రఙ్గేశాఙ్ఘ్రిసరోజపూజనరతే రామానుజాఖ్యే మునౌ
రామే మే రమతాం మనోఽథ జనతారక్షైకదీక్షే సదా

త్రయోదశాష్టపదీ.

పశ్యతి దిశిదిశి హృదిచ భవన్తం
భ్రమతి సరసమనుహసతి హసన్తమ్॥

పల్లవి॥

యోగిపతే వరయోగిపతే - దాసజనోఽయం
సీదతి తే-యోగిపతే వరయోగిపతే॥ ౧
ప్రణమతి శుక మనుభజతి మయూరం
తమ[illegible]తి తవ భవదపహారమ్॥యోగిపతే ...॥ ౨
బాలభుజగమనుసరతి సరన్తం
తమభి కిమపి వదతీవ భవన్తమ్॥ యోగిపతే ...॥ ౩
విశతి జలదవృతహ్రాదమివదావం
భవదభిగమనసమాధిజభావం ॥ యోగిపతే .. ॥ ౪
అచలమభివదతి సరతినదన్తం
సత్రపమచలమివ హసతి భవన్తమ్॥యోగిపతే ...॥ ౫
సాన్త్వమభివదతి విధుముదయన్తం
విశయకలఙ్కితమివ చ భవన్తమ్॥ యోగిపతే ...॥ ౬
పృచ్ఛతి హరిపదభూతసమూహం
కిమిహ జయతి కలిహేతి సమోహమ్॥ యోగిపతే ...॥ ౭
గాయతి విహసతి విలపతి దీనం-తవ విరహే నభవిష్యతి నూనమ్
యోగిపతే వరయోగిపతే దాసజనోఽయం సీదతి తే
యోగిపతే వరయోగిపతే॥ ౮

(మోహనవసన్తరాగః.)

శ్లో॥ అస్మద్దేశికమూలకన్దచరణే నాథాదిసూర్యజ్ఞకే
లక్ష్మీనాయకదివ్యవిగ్రహశఠద్వేష్యఙ్ఘ్రియుగ్మాత్మకే॥
తత్త్వేనప్రతిబోధితే యతిపతౌ సౌమ్యోపయన్త్రాత్మనా
స్వేనైవాఖిలలోకవన్ద్యచరణే స్యాన్మే నమస్యాతతిః॥

చతుర్దశాష్టపదీ.

కటిధృతపాటలరుచివసనం - కమనీయశిఖావినివేశం
కోమలదీధితిరాజిపరాజిత బాలిశసుభగదినేశమ్॥

పల్లవి॥

శుద్ధే యమిరమణమ్ - అనుగతమనుభవభావే
శుద్ధే యమిరమణమ్॥ ౧

కరధృతదణ్డత్రితయం - జ్వలదూర్ధ్వగపుణ్డ్రసమేతం
వర్ధితవిద్యుదవద్యశుభద్యుతిమణ్డలలసదుపవీతమ్॥ శుద్ధే ...॥
నలినమహామణిసరసహితం - తులసీసరమురసి దధానం
ఉన్నతసున్దరకన్ధరలమ్బితకుఙ్కుమసమపరిధానమ్॥ శుద్ధే ...॥
సతతజయద్వయమనువచనం - పులకావలికబలితదేహం
నిజభగినీజవధూలకులోద్వహదాశరథినిహితబాహుమ్॥ శుద్ధే॥ ౪
విరచితచాటువచనరచనం - రదనద్యుతిసున్దరహాసం
కూరకులోద్వహవక్త్రవిలోకనవర్ధితవదనవికాసమ్ ॥ శుద్ధే॥ ౫
నతవటుపూర్ణకథితసుపథం - తదుదారవిలోచనపీతం
భో యతిరాజ జయేతి చ సంయమిసన్తతవదనగీతమ్॥ శుద్ధే॥ ౬
గజవరమన్దలలితగమనం సుజనైరవశైరనుయాతం
వివిధవికాసవిహారమనుక్షణమభినవతాముపయాతమ్ ॥ శుద్ధే॥ ౭

నవమణిభూషణశుభవపుషం స్ఫుటసుమసరనికరసమేతం
రత్నతటాఞ్చితకాఞ్చనగిరిమివ సురలతికావలివీతమ్॥
శుద్ధేయమిరమణమ్ అనుగతమనుభవభావే శుద్ధేయమిరమణమ్॥

(బంగాళవరాళరాగః.)

శ్లో॥ శ్రీరఙ్గాదిమదివ్యదేశనిలయ శ్రీవైష్ణవారాధిత
ప్రాగర్వాగ్గురుపఙ్క్తిముక్తిద పరబ్రహ్మానుభావాదృత ।
మాముత్తారయ ఘోరదుఃఖజలధౌ మగ్నం యతిక్ష్మాపతే
సర్వజ్ఞాచలశమ్బడమ్బరకుదృక్కఞ్జాటవీకుఞ్జర॥

పఞ్చదశాష్టపదీ.

అమ్బురుహాడమ్బరహా చరణయుగలే
పదనఖరదలితనతదురితనిగలే॥

పల్లవి ।

భజ యమీశే మానస విహారమ్॥ ౧
భోగివరభోగభుజయుగలమధురే
వినతజనదురితగణగణనవిధురే॥ భజయమీశేమానస ...॥ ౨
కమ్బువరడమ్బహరమృదులసుగలే
మణిముకురధిక్ధలితగణ్డయుగలే॥ భజ ...॥ ౩
బిమ్బనికురమ్బరిపురదనవసనే
రదనరుచికృతకుముదమదనిరసనే ॥ భజ ...॥ ౪
అమ్బుదికదమ్బరవరుచిరవచనే
మధుమధురతరసరసవచనరచనే ॥ భజ ...॥ ౫
మఙ్గలసుతుఙ్గగుణకేలిసదనే
తరుణశశికిరణశుచిహాసితవదనే॥ భజ ...॥ ౬

ఇన్దుగలదమృతరససదృశతిలకే
ధృతకనకనిగనిగితనిటిలఫలకే ॥ భజ ... ॥ ౭
మఞ్జుతరకఞ్జదలవిపులనయనే
మధుమథనభజనజనపరిషదయనే
భజ యతీశే మానస విహారమ్॥ ౮

(మాలవరాగః.)

శ్లో॥ హేగోదాగ్రజ హేకృపాజలనిధే హేశ్రీనిధిశ్రీగురో
హేయోగీశ్వర హేకురఙ్గనగరీపూర్ణార్యశిరోఙ్ఘ్రిద్వయ।
హేరామానుజ హేజగత్త్రయగురో హేపుణ్డరీకాక్ష మాం
హేరామప్రియతాత పాలయ పరం జానామి న త్వాం వినా॥

షోడశాష్టపదీ.

భక్తాననశశిదర్శన వికసితవివిధవికారవిభఙ్గం
జలనిధిమివ విధుమణ్డలదర్శనతరలితతుఙ్గతరఙ్గమ్ ॥

పల్లవి ॥

హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసం
భావయామి గుణహర్ష వశంవదవదనముదారవికాసం
హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసమ్॥ ౧
హార మమలతరతార మురసి దధతం పరిరభ్య సుదూరం
స్ఫుటతరఫేనకదమ్బకదమ్బితమివ విరజాజలపూరమ్॥హృది ... ॥
పిఙ్గలమృదులకళేబరసంగతసదరుణకిరణదుకూలం
హేమనలినమివశోణపరాగపటలభరవలయితమూలమ్॥హృది॥ 3
తరలదృగఞ్చలచలనమనోహరవదననిహతభవశోకం
స్ఫుటకమలోదరఖేలితఖఞ్జనయుగమివ శరదితటాకమ్॥హృది॥ ౪

దలదరవిన్దవనోదరవిహారదనిలసమవదనసమీరం
మణిగణకిరణసమూహసముజ్జ్వలభూషణసుభగశరీరమ్॥హృది॥ ౫
విధుదలవిగలదమృతరససోదరతిలకలతాఞ్చితఫాలం
స్ఫటికముకురధలధలితపులకతతిలలితసువిపులకపోలమ్ ॥హృది॥ ౬
వదనకమలపరిశీలనమిలితమిహిరసమకుణ్డలశోభం
స్మితరుచిరుచిరతరాధరపల్లవతల్లజహతభవలోభమ్॥ హృది॥ ౭
ఛత్రావృతమకుటం చలచామరరుచియుతనిజరుచిచారుం
గ్రహచక్రావృతశిఖరమమరసరిదఞ్చితతటమివ మేరుమ్॥
హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసం
భావయామి గురుహర్ష వశంవదవదనముదారవికాసం
హృది యోగివరం గురుమభిలషితవిలాసమ్॥ ౮

(ఘూర్జరీరాగః.)

శ్లో॥త్వంనాథోమమసంశ్రయేత్రికరణై స్త్వామీక్షితోఽహంత్వ
భద్రం తేభగవన్విభూతియుగలీత్వత్తోహిరాజన్వతీ। [యా
దాసోఽభూవమహంతవైవ సతతం త్వయ్యేవ మే రోచతే
ప్రీతిర్భూతపురాధినాథ విజయిన్ రామానుజార్య ప్రభో॥

సప్తదశాష్టపదీ.

సుజనహృదయశుకపఞ్జర-యమికుఞ్జర
గుణగణరక్షితలోక॥

పల్లవి॥

జయజయ యోగిపతే - విభో
జయజయ యోగిపతే॥ ౧

వదనవిజితవిధుమణ్డల – మణికుణ్డల
స్ఫటికముకురసుకపోల॥జయ ... ॥
అలికతిలకలతికాఞ్చిత-పులకాఞ్చిత
పరమమనుమననశీల॥జయ ... ॥
శిరసి మహతి వసుధాధర–సుసుధాధర
విమతవిదారణశీల॥జయ ... ॥ ४
సున్దరదరహసితోదయ-మహితోదయ
రదనశిఖరశుభశోభ॥జయ ... ॥ ५
స్ఫురితశఫరయుగలోచన-కలిమోచన
సురలతికానిభనాస॥జయ ... ॥ ౬
భవిజగదవనధురన్ధర-హారికంధర
క్రముకతరుణగలకణ్ఠ॥జయ ... ॥ ౭
భుజగసదృశభుజమణ్డిత-శ్రుతిపణ్డిత-భవవిషహారణవిలోల
జయజయ యోగిపతే-విభో–జయజయ యోగిపతే॥ ౮

(సౌరాష్ట్రరాగః.)

శ్లో॥ త్వంవై సర్వవిభుఃపురాణపురుషాస్త్వామాహురుత్తారకం
త్రాతాసూరిజనాస్త్వయైవ మునయస్తుభ్యంనమస్త్యజ్జ్వలాః।
త్వత్తస్సర్వహితప్రవృత్తిరతులా తే భద్ర మాశాస్మహే
సత్యం జీవతి వేదజాత మఖిలం త్వయ్యేవ యోగీశ్వర॥

మఙ్గలమ్.

శ్రీశైలశృఙ్గరమణశ్రీశఙ్ఖచక్రద విభో॥

పల్లవి॥

శ్రీయోగిరాజ జయ తే-నిత్యజయమఙ్గలమ్॥ ౧
శ్రీదేవరాజకథిత వేదాన్తతత్త్వరసిక ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౨
శ్రీరఙ్గశయనగదిత శ్రీస్వామిభావవిభవ ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౩
వేదాద్రివాసరసిక శ్రీరామప్రియజనక భో॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౪
శ్రీమత్కురఙ్గనగరీ-పూర్ణశ్రితాఙ్ఘ్రియుగల॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౫
శ్రీభూమిప్రథితవిభవ శ్రీగోదాపూర్వజవిభో॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౬
వాగ్దేవీమాలిమహిత శ్రీభాష్యకార భగవన్॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౭
నాథాదిసూరిమహితపాదారవిన్దయుగల
శ్రీయోగిరాజ జయ తే-నిత్యజయమఙ్గలమ్॥ ౮

శ్లో॥ శర్వాద్యాగమసారచర్వణఫలద్దుర్వాద్యఖర్వీభవ
ద్గర్వామ్భోనిధిపానకుమ్భజమునిప్రాచార్యభాషాఙ్కురః।
జీయాద్దేశ భవౌషధీకృతపదామ్భోజోపమగ్నోదయ
ద్ధూలీధూసరమారుతేరితకణస్పర్శో యతీశో గురుః॥

శ్లో॥ దోర్దణ్డస్ఫురితయాభిదణ్డితిగలద్దానామ్బుమేఘీభవ
ద్దణ్డాఖణ్డలహస్తమణ్డనమహావేతణ్డశుణ్డామదః।
కామేన్ద్రప్రియగానకల్పకశిఖాస్వర్ధేను చిన్తామణి
శ్రీశశ్రీతదుదారభోగమధురో జీయాద్యతీశో గురుః॥

ఇతి

శ్రీమద్వాధూలకులతిలకశ్రీమన్మహాచార్యచరణయుగలభావితేన
* శ్రీనివాసదాసేన విరచితా రామానుజాష్టపదీ
సమాప్తా.

---

* శ్రీనివాసదాసః-ఎమ్బార్ స్వామ్యాఖ్యః శ్రీశైలలక్ష్మణయతీశ్వరః॥

(తనియన్)

శ్రీవాధూలరమాప్రవాలరుచిరస్రక్సైన్యనాథాంశజ
శ్రీగుర్విన్ద్రమహార్యలబ్ధనిజసత్సత్తం శ్రితాభీష్టదమ్।
శ్రీరామానుజముఖ్యదేశికలసత్కైఙ్కర్యసంస్థాపకం
శ్రీమద్వేఙ్కటలక్ష్మణార్యయమినంతంసద్గుణమ్భావయే॥

(మఙ్గలశ్లోకః)

శ్రీమన్మహార్యకగుణాలబ్ధవిజ్ఞానసమ్పదే।
శ్రీశైలలక్ష్మణాచార్యమునయే నిత్యమఙ్గలమ్॥

ఇతి శ్రీరామానుజాష్టపదీ.

యతిపతిదినచర్యా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్రమ్యజామాతృగురవే నమః.

యతిపతిదినచర్యాం యశ్చకారాతిభోగ్యాం
వరవరమునిపాత్రిస్సౌమ్యజామాతృనామా।
గురురమలగుణానాం వైష్ణవానాం ముదే తం
గురుజనవర మీడే గోమఠాఖ్యాన్వవాయమ్॥

శ్రీమద్రఙ్గే దివ్యధామ్ని శ్రీశ్రీకాన్తమనోహరే।
వసన్తం గురుమార్యాణాం వన్దే రామానుజం మునిమ్॥ ౧
బ్రాహ్మేముహూర్తేచోత్థాయ ధ్యాత్వాగురుపరంపరామ్।
రహస్యత్రితయం రమ్యం పరవ్యూహాదికాంస్తథా॥ ౨
పఞ్చప్రకారాంశ్చహారే రర్చిరాదిగతేః క్రమమ్।
ధ్యాయన్తం కూరనాథాద్యై స్సేవ్యమానం గురూత్తమైః॥ ౩

చతుశ్శ్లోకీం స్తోత్రరత్నం స్తోత్రం యామునవక్త్రకమ్।
భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుశ్రీసూక్తీః ప్రబోధనపరాశ్శుభాః॥ ౪
ప్రాబోధికీశ్చ గోదాయాః సూక్తీర్భాగవతైస్సహ।
అనుసన్దధతం సమ్యగాశ్రయే యతిశేఖరమ్॥ ౫
తతః ప్రత్యూషసమయే భక్తైశ్శిష్యైర్యతీశ్వరైః।
శ్రీరఙ్గధామ నత్వా తదుదద్భాగాశ్రితాం నదీమ్॥ ౬
కావేరీం శ్రీమతీం గత్వా శ్రీశధ్యానపురస్సరమ్।
శ్రీపతేరాజ్ఞయా సిద్ధాః కృత్వా పౌర్వాహ్ణికీః క్రియాః॥ ౭
సముపేత్య నిజం ధామ నత్వా స్వారాధ్యమచ్యుతమ్।
స్వమతస్థాయినస్సర్వాన్ వేదపారాయణేరతాన్॥ ౮
వేదాన్తతర్కమీమాంసావ్యాఖ్యాతౄన్ వైష్ణవానపి।
ఇతిహాసపురాణాదిపారాయణపరానపి॥ ౯
కర్మయోగాదినిరతాన్ పరవ్యూహాదిషుస్థితాన్।
శ్రీమచ్ఛఠారిముఖ్యానాం మునీనాం సూక్తితత్పరాన్॥ ౧౦
సర్వానుపేత్య సస్నేహం నన్దయన్తం నమామి తమ్।
తతః శ్రీరఙ్గరాజస్య సేవార్థం స్వాశ్రితైస్సహ॥ ౧౧
ప్రయాన్తం మన్త్రరత్నానుసన్ధానాసక్తచేతసమ్।
దక్షిణేన ధృతశ్రీమత్త్రిదణ్డం పాణినాఽఽదరాత్॥ ౧౨
అన్యపాణితలస్పృష్టకూరనాథకరామ్బుజమ్।
ప్రదక్షిణీకృత్య శనైః శ్రీరఙ్గధామ తన్మహత్॥ ౧౩
చతురాననవామానం సమేత్యానమ్య గోపురమ్।
గోదాం శఠారిం యోగీన్ద్రం బలిపీఠం తథైవ చ॥ ౧౪
ప్రదక్షిణక్రమేణైవ పాకశాలాలయాం శ్రియమ్।
శ్రీమద్రఙ్గావరవరం విమానం రఙ్గసంజ్ఞకమ్॥ ౧౫

సేనాపతించ నిచులాం నాయికాం రఙ్గిణః పదే।
వాసుదేవం ద్వారపాలౌ వైనతేయం ప్రణమ్యచ॥ ౧౬
మఙ్గలాశాసనం కృత్వా తత్రతత్ర యథోచితమ్।
ఊరీకృత్యచ తీర్థాద్యముల్లసన్తం మునింభజే॥ ౧౭
ఛత్రోపలక్షితద్వారం తతశ్శ్రీమదుపేత్యచ।
ఆద్యమర్చావతారాణా మావిర్భూతం యదృచ్ఛయా॥ ౧౮
ఇక్ష్వాకూణాం కులధన మిష్టదైవం శ్రియఃపతిమ్।
కావేరీపులినే రమ్యే శేషపర్యఙ్కశాయినమ్॥ ౧౯
నాథయామునపూర్వాణాం గురూణాం కులదైవతమ్।
శ్రీరఙ్గరాజం దేవేశం దృష్ట్వాచార్యపురస్సరమ్॥ ౨౦
సాష్టాఙ్గం సమ్యగానమ్య సహాశిష్యైశ్చభక్తితః।
అన్తఃప్రవిశ్య సామోదమామోదన్తమ్ముమేవచ॥ ౨౧
శ్రీభట్టనాథశ్రీసూక్తై ర్మఙ్గలాశాసనాత్మకైః।
జితన్తాస్తోత్రరత్నాభ్యాం భీతిప్రీతిపురస్సరమ్॥ ౨౨
మఙ్గలాశాసనం శౌరేః కుర్వన్తం గురుమాశ్రయే।
తతో విమానేప్రణవాకారే వ్యక్తే స్వయంభువి॥ ౨౩
దివ్యసింహాసనే రమ్యే స్థితంపద్మాసనేఽగ్రతః।
కస్తూరీతిలకాద్రమ్యాత్కాన్తఫాలతలం హరిమ్॥ ౨౪
కఞ్జాక్షం కాన్తవదనం కమనీయాఙ్గసున్దరమ్।
పాణిపద్మచతుష్కేణ స్వాశ్రితాభీష్టదాయినమ్॥ ౨౫
శఙ్ఖచక్రేణ దధతం గదామభయ ముద్రికామ్।
ఆసన్నాభ్యాం రమాభూభ్యాంపార్శ్వయోఃపర్యుపాసితమ్॥ ౨౬
సర్వావయవసౌన్దర్యా దభిరామవరాభిధామ్।
సమ్ప్రాప్తం భట్టనాథోక్త్యా తదా గోదాసమర్పణే॥ ౨౭

సంసేవ్యానన్దభరితం సంశ్రయే యతిశేఖరమ్।
తతశ్శ్రీరఙ్గరాజస్య శ్రీమతశ్శేషశాయినః॥ ౨౮
పాదారవిన్దే పరమే భక్తాభీష్టప్రదే శుభే।
సౌవర్ణకాహలాకారే జఙ్ఘేదివ్యేచ జానునీ॥ ౨౯
కదలీకాణ్డకాన్తోరుయుగలం చాతిసున్దరమ్।
కాఞ్చనామ్బరఖణ్డాభ్యాం కమనీయకటీతటమ్॥ ౩౦
దివ్యం సనాభిమధ్యఞ్చ త్రివల్యా శోభితోదరమ్।
లక్ష్మీకేలిగృహం రమ్యం లలితం కౌస్తుభశ్రియా॥ ౩౧
వక్షస్స్థలం మనోహారి వైజయన్త్యావిభూషితమ్।
గ్రైవేయభూషారుచిరం కణ్ఠం కమ్బుసమాకృతిమ్॥ ౩౨
ఉపధానీకృతం బాహుముత్తమాఙ్గసమీపతః।
దక్షిణంచ తథా జానువిశ్రాన్తం దక్షిణం భుజమ్॥ ౩౩
పద్మాభిరామవదనం పద్మపత్రేక్షణద్వయమ్।
సుభ్రూయుగం సునాసంచ సుకపోలతలద్వయమ్॥ ౩౪
సున్దరం చుబుకంచాపి సుస్మితాధరపల్లవమ్।
కాన్తకుణ్డలసంశోభి కర్ణపాశయుగం తథా॥ ౩౫
సులలాటంచ తత్రోర్ధ్వపుణ్డ్రం చాపి లలాటికామ్।
సర్వాధిరాజ్యశంసనం సర్వదేవనమస్కృతిమ్॥ ౩౬
దివ్యరత్నకిరీటంచ దర్శం దర్శం పునః పునః।
మునివాహనయోగీన్ద్రసూక్త్యుచ్చారణపూర్వకమ్॥ ౩౭
ఆపాదచూడం సంసేవ్య సర్వావయవభోగ్యతామ్।
శ్రీరఙ్గరాజం శరణం ప్రార్థయన్తం భజామి తమ్॥ ౩౮
తతః శ్రీరఙ్గరాజస్య శ్రీమతీం ధృతశాటికామ్।
పాద్యతీర్థం ప్రసాదంచ పాదుకాం మాలికాం శుభామ్॥ ౩౯

అఙ్గీకృత్య కృపామూల మనుజ్ఞాప్యాశ్రితైస్సహ।
విమానం ప్రణవాకారం విధాయాన్తః ప్రదక్షిణమ్॥ ౪౦
ఛత్రోపలక్షితద్వారాత్ప్రాగ్దేశే శ్రీశభక్తితః।
స్థిత్వా కాలం క్షణం దేవమనుభూయ పునఃపునః॥ ౪౧
ద్వారాత్తస్మాద్బహిశ్చైత్య నత్వా క్షామణపూర్వకమ్।
బలిపీఠం తతః ప్రాప్య ప్రణమన్తం భజామి తమ్॥ ౪౨
తతో మహామణ్టపం తదేత్య శ్రీరఙ్గశాయినః।
కైఙ్కర్యవర్గకాన్ భక్తాన్ కిఙ్కరాంశ్చానుమాన్య చ॥ ౪౩
శ్రీరఙ్గశయముద్వేలం పరామృశ్యోత్తరోత్తరమ్।
కలిజన్నిర్మితం సమ్యగ్ధ్యానాన్యాగాంశ్చ యోగినః॥ ౪౪
శ్రీగోపురవరాసీన మానవస్య స్పృహారిం తతః।
శ్రీరఙ్గరాజమహిషీం సేవ్యాం సర్వాత్మభిస్సదా॥ ౪౫
శ్రీశాశ్రయే చ జీవానాం ప్రాప్తాం పురుషకారతామ్।
జననీం సర్వలోకానాం శ్రియం దేవీముపేత్య చ॥ ౪౬
సంసేవ్య శిష్యైర్భక్తైశ్చ మఙ్గలాశాస్తిపూర్వకమ్।
తీర్థాదికంచ స్వీకృత్య పరిక్రమ్య ప్రదక్షిణమ్॥ ౪౭
సహస్రస్తమ్భసంయుక్తం నమస్కృత్వా చ మణ్టపమ్।
స్వీయం మఠం సమాసాద్య సచ్ఛిష్యైః ప్రేమపూర్వకమ్॥ ౪౮
వ్యాఖ్యానకూటే విమలే విద్వజ్జననిషేవితే।
పద్మాసనస్థం పద్మాక్షపాదాబ్జన్యస్తమానసమ్॥ ౪౯
ప్రసన్నవదనామ్భోజం ప్రఫుల్లామ్బుజలోచనమ్।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రైర్విరాజన్త ముల్లసద్భిర్మనోహరైః॥ ౫౦
బ్రహ్మసూత్రేణ శుభ్రేణ శోభితం బ్రహ్మతేజసా।
పద్మాక్షతులసీమాలాపరిష్కృతభుజాన్తరమ్॥ ౫౧

త్రిదణ్డమణ్డితోరస్కం దివ్యజ్ఞానామృతోదధిమ్।
కాషాయవస్త్రసంశోభికటీతటమనోహరమ్॥ ౫౨
శ్రీమద్వైష్ణవసిద్ధాన్త ప్రతిష్ఠాపనదేశికమ్।
వేదాన్తవిద్యాం విమలాం వ్యాకుర్వన్తం మృదూక్తిభిః॥ ౫౩
శిష్యేభ్యో హితకామేభ్యః శ్రీశశేషత్వబోధినీమ్।
భక్తైర్భాగవతైశ్చాపి సేవ్యమానం యతీశ్వరమ్॥ ౫౪
శ్రీభాష్యకారం సేవేఽహం శ్రీకాన్తానన్దవర్ధనమ్।
తతః శ్రీపాదతీర్థైస్స్వైశ్శిష్యాణాంచ మహాత్మనామ్॥ ౫౫
సతాంసఫలయన్తం తం సంశ్రయే యతిశేఖరమ్।
తతో మాధ్యాహ్నికం కృత్యమనుష్ఠాయ యథావిధి॥ ౫౬
స్వీయం కులధనం శ్రీశమారాధ్య కరుణాకరమ్।
శ్రీమద్రఙ్గాధిరాజస్య పూజాం మాధ్యాహ్నికీం శుభామ్॥ ౫౭
సంజాతాంభక్తితః కృత్వా భక్తైర్యతివరైస్సహ।
హార్దపూరుషభోగ్యఞ్చేత్యనుయాగం విధాయచ॥ ౫౮
ప్రసాదపాత్రం కుర్వాణం భక్తవర్గం యథోచితమ్।
ప్రపద్యే భక్తవర్గాణాం పారిజాతం యతీశ్వరమ్॥ ౫౯
తతశ్శ్రీకాన్తమాశ్రిత్య సన్నివిష్టం కృతాఞ్జలిమ్।
శ్రీభూపతేశ్చరణౌ చిన్తయన్తం భజామి తమ్॥ ౬౦
తతశ్శఠారియోగీన్ద్రసూక్త్యర్థానుభవైర్ముహుః।
భక్తానాం భగవద్భక్తిం వర్ధయన్తం నమామి తమ్॥ ౬౧
తతస్సాయన్తనం కర్మ కృత్వా శ్రీరఙ్గశాయినమ్।
ధ్యాత్వా ప్రపద్యే దేవేశమారాధ్య స్వీయమచ్యుతమ్॥ ౬౨
వేదార్థవాక్యతత్త్వార్థైర్విమలజ్ఞానసమ్పదః।
బోధయన్తం నిజాన్ భక్తాన్ పుణ్యశ్లోకం నమామి తమ్॥ ౬౩

తతః శ్రీశేషపర్యఙ్కే శయానం రఙ్గశాయినః।
సర్వోపచారసహితం యోగనిద్రాత్మకం హరేః॥ ౬౪
శ్రుత్వా శ్రీమతి పర్యఙ్కే సౌమ్యే కృష్ణాజినాత్మకే।
సంవాహ్యమానచరణం సచ్ఛిష్యైశ్చ గురూత్తమైః॥ ౬౫
పత్యుః శ్రియః ప్రసాదేన భగవద్యోగమాస్థితమ్।
భగవత్ప్రాప్తిఘటకం స్వాశ్రితానాం మహాత్మనామ్॥ ౬౬
శ్రీభాష్యకారం యమినం యతిరాజం దయామ్బుధిమ్।
ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే భక్తవత్సలమ్॥ ౬౭
శేషాంశేనావతీర్ణాయ శ్రీరామానుజయోగినే।
గురూణాంగురవే భూయాన్నిత్యశ్రీర్నిత్యమఙ్గలమ్॥ ౬౮
శ్రీమతీం యతిరాజస్య దినచార్యామిమాంపఠన్।
ప్రాప్నుయాత్పరమాంభక్తిం భాష్యకారపదాబ్జయోః॥ ౬౯
శ్రీమద్రఙ్గే మహతి నగరే నిత్యవాసీ మహాత్మా
త్రయ్యన్తార్థస్థితి ముపదిశన్భూతలే పుణ్యకీర్తిః॥
శ్రీమాన్రఙ్గేశ్వరచరణయోర్మఙ్గలాని ప్రయుఙ్క్తే
శేషాంశేన ప్రథితవిభవో భాతి రామానుజార్యః॥ ౭౦

ఇతి యతిపతి దినచర్యా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వరవరమునయే నమః.

శ్రీరఙ్గరాజకరుణాపరిణామరూపః
శ్రీమచ్ఛఠారిమునిరాజదయానిధానమ్।
జీయాదశేషహరిభక్తజనాభివృద్ధ్యై
శ్రీరఙ్గదివ్యనగరే యతిసార్వభౌమః॥

శ్రీరఙ్గశేషగిరివారణశైలముఖ్య
స్థానేషు సర్వేషుచ వైష్ణవానామ్।
వాసంవిధాతుకృపయా మదనుగ్రహార్థం
భాతి శ్రియః పతిరివ ప్రభయా యతీన్ద్రః॥ ౨

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీకూరేశవింశతిః

శ్రీరఙ్గోజ్జ్వల మధ్యవీథినిలయం శ్రీరామమిశ్రాత్మజం
శ్రీభట్టార్యపదాశ్రయం శుభగుణం వాచాంజయిభ్రాతరమ్।
లోకార్య ప్రవణం తదుక్తిరసికం సర్వజ్ఞభట్టారకం
వన్దే తం భువి వింశతిం వ్యతనుత శ్రీవత్సచిహ్నస్య యః॥

శ్రీరఙ్గరాజకరుణామయదృష్టిపీతా
సంప్రాప్తసర్వగుణరాజివిరాజమానే।
శ్రీమచ్ఛఠప్రమథనే స్థిరభావబన్ధం
శ్రీవత్సచిహ్నగురుమన్వహమాశ్రయామి॥ ౧
శ్రీయామునార్యపదపఙ్కజసక్తచిత్తే
శ్రీమత్పరాఙ్కుశగురూత్తమలబ్ధవిద్యే।
శ్రీలక్ష్మణే మునివరేఽర్పితసర్వభారం
శ్రీవత్సచిహ్నగురు మన్వహ మాశ్రయామి॥ ౨
ఆచార్యవర్యవిభవస్య చ శిష్యవృత్తేః
సీమేతి దేశికవరైః పరితుష్యమాణమ్।
నిత్యానవద్యకరుణావిలసత్కటాక్షం
శ్రీవత్సచిహ్నగురు మన్వహ మాశ్రయామి॥ ౩

రామానుజార్యమతసిన్ధువిధోః కుదృష్టి
బాహ్యాన్ధకారపటలీహరణాబ్జబన్ధోః।
అస్మద్గురోర్జనక భట్టపరాశరస్య
శ్రీవత్సచిహ్న శరణం భవ మే దయాలో॥ ౪
శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణావిన్ద
సేవామృతైకరసికాన్ కరుణాసుపూర్ణాన్।
భట్టార్యవర్య నిగమాన్తమునీన్ద్ర లోక
గుర్వాదిదేశికవరాన్ శరణం ప్రపద్యే॥ ౫
శ్రీరఙ్గరాజమహిషీకరలాలనేన
సంప్రాప్తసర్వవిభవస్య పరాశరస్య।
కుర్యాం మదన్వయగురోర్గురుతాం గతస్య
కూరాధిపస్య గురుచిన్తన మన్తరఙ్గైః॥ ౬
వైరాగ్యభక్తిజలధేః కృతినశ్చ సత్య
సంకల్పనస్య మృదితారిగణస్య నాథ।
శ్రీవత్సచిహ్న పురతస్తవ గన్తుమేవ
నార్హోఽహ మేవ మధునా ప్రలపామి హన్త॥ ౭
మాయావిదూంమనసాం మధురాకృతీనాం
మాత్సర్యలోభమదమానవివర్జితానామ్।
శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణాశ్రితానా
మన్తర్గతోఽప్యహమహో విభయశ్చరామి॥ ౮
కూరాధిప త్రివిధతాపనిదానమేతత్
సంరక్ష్య హేయతరమేవ కలేబరం హా।
ఆత్మస్వరూప మతినిర్మల మత్యుపేక్ష్య
తస్యానురూప ఫలశూన్య ఇహైవ వర్తే॥ ౯

జ్ఞాత్వాప్యకృత్యకరణం విహితాప్రవృత్తిం
క్రూరప్రమత్త ఇవ జాత్వనుతాపశూన్యః।
పాపాకృతిస్త్వదనుబన్ధిషు సజ్జనేషు
కూరాధిపాహమపి హ్యాప్తమనాశ్చరామి॥ ౧౦
*కూరాన్వయస్య మయి దోషచయస్తవేఽహం
సర్వాత్మనా భవితుమేవహి వత్సలస్య।
స్వామింస్తథాపి మమ తత్కరణేతు హాన్త
తాపో భవత్యహరహః కథముత్సహేయ॥ ? ౧౧
శ్రీవత్సచిహ్న తవ భూరిదయాపగాయాం
స్నాత్వాతినిర్మలతమోఽపి మితంపచోఽహమ్।
నిన్ద్యేషు కర్మనిచయేషు నిరూఢబుద్ధి
ర్మజ్జామ్యధస్తమసి హా తవ నిర్భరోఽస్మి॥ ౧౨
శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణాశ్రితానా
మస్మాకమప్యశుచితేషు భవేచ్చికీర్షా।
సా సర్వథా భవతి దుఃఖకరీ తథైవ
తస్మాత్త్వమేవ హర తాదృశకర్మచిన్తామ్॥ ౧౩
కూరాధిపాల మతివేలకృతేన కర్మ
మూలేన యత్సుఖమవాప్తమథాపి దుఃఖమ్।
తచ్ఛక్నుమో న న నివారయితుంచ సోఢుం
తత్సఙ్గమేవ వినివర్తయ తే ప్రభావాత్॥ ౧౪
స్మృత్వా మదీయవిపరీతగతీస్తదైవ
భగ్నాశయోఽప్యథచ హ్యాప్తమనాశ్చరామి।

* శ్లోకోఽయమనన్వితః, కోశాన్తరే నలభ్యతేచ॥

శ్రీవత్సచిహ్న భవత స్త్వతివేల శీల
వాత్సల్య సౌహృద దయాది గుణాన్విమృశ్య॥ ౧౫
కూరాధినాథ గుణసంతతిచిన్తనేన
కస్యాశయ స్తవ నయాతి పరంప్రమోదమ్।
నిస్సంశయత్వమథనిర్భయతాంచ సమ్య
గ్వృత్తి ప్రవృత్త్యభిరతిం పరమాం విరక్తిమ్॥ ౧౬
శ్రీరఙ్గనాయక భవత్ప్రతిభాషణాని
శ్రుత్వా ప్రహృష్టమనసా యతిశేఖరేణ।
ఉక్తాం సుభాషితసుధాంచ నిశమ్య నాథ
త్వద్బన్ధుతాస్తి మమచేత్యభయశ్చరామి॥ ౧౭
శ్రీవత్సచిహ్న భవతాప్యభిమానితోఽహ
మిత్యాదరేణ సతతం మయి రఙ్గనాథః।
కుర్వన్దయాం నవిజహాతి కృతాగసంమాం
రక్షత్యహోత్వయితు కీదృగనుగ్రహోఽస్య॥ ౧౮
శ్రీవత్సలక్షణ శరీరవశోఽపి నిత్యం
నాథానుతప్తఇవచ ప్రలపామి తేఽగ్రే।
మైత్ర్యాశరశ్చ ఖలపక్ష ఇతీవ మత్వా
మామన్వహం సమభిషిఞ్చ కృపాకటాక్షైః॥ ౧౯
ఆపన్నదీనజనరక్షణబద్ధదీక్ష
విజ్ఞాపనం త్విహ మయోదితముక్తిమాత్రమ్।
సార్థం విచార్య సహసాద్య తవైవ పూర్త్యా
కూరాధిపోన్నమయ మామిహ సర్వథా త్వమ్॥ ౨౦

ఇతి శ్రీకూరేశవింశతిః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీ కూరనాథపఞ్చాశత్.

* శ్రీశైలలక్ష్మణమునేశ్చరణాబ్జయుగ్మం
శ్రేయస్కరం తనుభృతామఖిలాఘహన్తృ।
నత్వా కరోమి విబుధావలితుష్టయేఽహం
కూరాధిపస్తుతిమిమాం కుశలప్రదాత్రీమ్॥

జయజయ యతిరాజశ్రీపదామ్భోజయుగ్మ
ప్రసృమరమకరన్దాస్వాదలుబ్ధాన్తరఙ్గ।
జయజయ కుమతేభవ్రాతహర్యక్ష విద్వ
న్మణివర నిగమాన్తాకల్ప కూరాధినాథ॥ 1

జయతి జగతి నైజోద్వేలమేధావిశేషా
దధిగతతమబోధవ్యాసవృత్త్యర్థజాలః।
జనితయతివరేణ్యస్వాన్తనిస్సీమమోదః
శ్రితజనపరిరక్షాదీక్షితః కూరనాథః॥ 2

జయతి హరిపరత్వస్థాపనోద్వేలమోదా
దుపనిషదుపగూఢాన్న్యాయతోఽర్థాన్వివృణ్వన్।
అధరితశివపారమ్యార్థిచోలాధిరాజః
శమితవిమతవాదశ్శాన్తిమాన్కూరనాథః॥ 3

భవజలనిధిమగ్నోత్తారణే బద్ధదీక్షః
కిము భువమవతీర్ణః శ్రీపతిః కిన్ను సైన్యేట్।
ఉత శఠరిపురిత్యుల్లిఖ్యమానో మహద్భి
ర్జయతి గురువరేణ్యః కూరనాథో మహాత్మా॥ ౪

* తోతాద్రిమఠస్థోఽయం శ్రీశైలలక్ష్మణమునిః॥

నిరవధికదయాబ్ధి ర్న్యాయ మావిర్బభూవేచ్ఛే
దిహా భువి విమలాత్మా కూరనాథో మహీయాన్ ।
వివిధవిషయనక్రగ్రామజుష్టం కథం వా
భవజలనిధిపూరం నిస్తరేయుర్జనౌఘాః॥ ౫
సుచరితపరిపాకోఽస్మాదృశాం కిన్ను పద్మా
కమితురఖిలనేతుః ప్రేమసారః కృతాత్మా।
విలసతి భువి కూరేశాత్మనోదీర్యమాణో
జయతి విబుధవర్యైః కూరనాథః కృపాలుః॥ ౬
అపహృతభవతాపః పావనైః ప్రేమసాన్ద్రై
రమృతరసనిదానై రాత్మభాజాం కటాక్షైః।
అనుకలముపకుర్వఞ్ శేముషీం శేషతాయా
జలధిదుహితృజానేర్భ్రాజతే కూరనాథః॥ ౭
కృతకువలయమోదః కోశభూతః కలానాం
ద్విజపతి రఖిలాశాశ్శోభయ న్నైజధామ్నా।
ప్రశమితపరితాపః ప్రాప్య విష్ణోః పదంత
ద్విలసతి విబుధేడ్యః కూరనాథౌషధీశః॥ ౮
సుజనహృదయపద్మోల్లాసమారాద్వితన్వన్
కుజనకువలయానాం మీలనం చాపి కుర్వన్।
ఉదయమధిగతోఽసౌ కూరనాథాంశుమాలీ
దురితతిమిరజాలం దేహభాజాం హినస్తి॥ ౯
అమృతమథనభూమిస్సంశ్రితానన్దదాయీ
సకలసుగుణరత్నావాసభూః పూర్ణసత్త్వః।
విమతకథకవర్యైర్నావికైరప్యలఙ్ఘ్యః
స్ఫురతి భువి గభీరః కూరనాథామృతాబ్ధిః॥ ౧౦

సదాభివృద్ధి మాశ్రితోఽక్షయోఽజడాశయోదయోఽ
కలఙ్కభావభాసురో నిరాకృతోగ్రసంగమః।
విరాజమానవిగ్రహో దివాపి మిత్రసన్నిధా
వినాకృతాస్తసంశ్రయో విభాతి కూరరాడ్విధుః॥ ౧౧
ప్రసాదమేయివాన్ సదా ప్రకామవీక్ష్యవిగ్రహః
ప్రబోధమావహన్నృణాం ప్రణాశయంస్తమస్తతిమ్।
సదోత్తరాయనాన్వితో విముక్తతామసగ్రహ
స్త్రయీమయోఽత్ర కూరరాడ్దివాకరో విరాజతే॥ ౧౨
స్వకీయహృద్గుహాశయాలుసారసాక్షకేసరీ
పరీతవాగ్ఝరీభరో విరక్తముఖ్యసంశ్రయః।
విశేషశాస్త్రయుక్తిభిర్విచిత్రధాతుభిర్యుతో
విభాతి కూరరాణ్మహీధరః పుమర్థసిద్ధయే॥ ౧౩
యతీశవాక్సుధాఝరీసదానుభూతిమత్తధీ
స్త్రయీశిరోర్థపుఞ్జితా స్సుయుక్తిసాయకావలీః।
సృజన్ కువాదివిద్విషః ప్రకాలయన్ గురోః పదేఽ
భిషిక్త ఏష కూరరాట్ప్రశాస్తి వైష్ణవీం శ్రియమ్॥ ౧౪
కథాహవోన్ముఖాన్బహూన్ కపర్దిదుర్మతాశ్రయాన్
ముధాకృతాగమశ్రమాన్విధాయ వాదినః పరాన్।
బుధాధరీకృతిక్షమైః స్వవాగ్ఝరీభరైరసౌ
బుధావలీసమీడితశ్చకాస్తి కూరభూపతిః॥ ౧౫
విభూతిమైహికీం త్యజన్విమోహదాయినీం భృశం
విధాతృముఖ్యసేవితా మహంతయాఽతిదూషితామ్।
శ్రుతీడితామనిన్దితాం స్వరూపశేముషీమతాం
శ్రియం సమాశ్రయన్నసౌ విభాతి కూరభూమిపః॥ ౧౬

వృషామతం విధాయ తన్మృషా స్వయుక్తిభిర్జగ
న్మృషాత్వబాధకప్రమాప్రకాశికాభిరాత్మనామ్।
అనేకతామశేషతాం ప్రకాశయన్వ్యపోహయన్
ప్రమాతృశేఖరస్తతః ప్రకాశతేఽత్ర కూరరాట్॥ ౧౭

శ్రుతిందృఢప్రమాణయఞ్జగద్విధాతరీశ్వరే
పరోక్తమానుమానికేశ్వరత్వమప్యమానయన్।
అణోర్జగన్నిదానతామపోహయన్విరాజతే
స్వసూక్తిభిస్స్వయుక్తిభిస్సుధీవరోఽత్ర కూరరాట్॥ ౧౮

శివాత్పరం నహీతి వై లిఖేతి చోలభూపతే
ర్వచశ్శ్రుతేరనన్తరం తదుత్తరం వచో లిఖన్।
అపాహసన్మహీసురైర్య ఈడితో మహీపతిం
విభాతి కూరరాడ్గురుస్స సర్వశాస్త్రపారగః॥ ౧౯

యతీశ్వరగ్రహాగతాన్భటాన్విలోక్య భూపతేః
స్వయం త్రిదణ్డితాం భజంస్తదీయరక్షణేచ్ఛయా।
శిలీముఖాల్పకీటయోర్న్యయం సదార్యశిష్యయోః
ప్రదర్శయంస్స్వచర్యయా చకాస్తి కూరభూపతిః॥ ౨౦

నిరాకర్తుం మోహం నిఖిలజనచిత్తాశ్రయమసా
దయాసిన్ధుస్సాన్ద్రాన్నిరవధికవిజ్ఞానవిభవాత్।
మహీభాగే మాసే మకరమహితాఖ్యే సమజని
ప్రశస్తే హస్తర్క్షే శుభగుణనిధిః కూరనృపతిః॥ ౨౧

అనాధృష్యాం బ్రహ్మాదిభిరపి సురైరాత్మకృతిభి
స్సదాప్యేకాకారామనధిగతవృద్ధిక్షయగతామ్।
అహన్తామజ్ఞానాం ప్రకృతిమనురూపాం క్షమకృతేః
పరాకుర్వన్ కూరప్రభురఖిలనృణాం విజయతే॥ ౨౨

అమోఘైరుత్కూలైరనుపధిసముత్థైరనుపమైః
కటాక్షైః ప్రేమార్ద్రైః కలిమలమశేషం వ్యపనయన్।
జనానామానన్దం నిరవధికమద్యాపి జనయన్
జయత్యేష శ్రీమాన్మమ కులగురుః కూరనృపతిః॥ ౨౩

అవిద్యామాహాత్మ్యాదవిదితనిజాకారవిభవా
న శేషానుద్ధర్తుం భవజలధిమగ్నాన్క్షితిభృతః।
అసౌ కూరాధీశః స్వయమవతరన్భూరికృపయా
నయన్నావం విష్ణుం విగతతరపణ్యాం విజయతే॥ ౨౪

పలాయధ్వం వేగాత్క్వచన కథకాః కాననతలే
నిలీనా భూయాస్త ప్రతికథకమత్తేభమృగరాట్।
జయీ నానాతన్త్రప్రవచనచణైః ప్రౌఢవచనైః
సమేతశ్శిష్యౌఘైరటతి వసుధాం కూరనృపతిః॥

శ్రుతిశ్రేణీచూడాయసముసలమాదాయ శరజి
ద్వచశ్శ్రేణీనిత్యానుభవనిరతో జృమ్భితమదః।
ప్రధావన్నత్యేతి ప్రతికథకవాదాహవరుచిం
నిరున్ధన్నుత్కూరేశద్విరదనృపతిర్బృంహితరవైః॥ ౨౬

అసారం సంసారం బహుఖలతరదుఃఖాకరమిమం
విసృజ్య శ్రీమన్తం భజత విభుమానన్దభరితమ్।
ఉదారస్సర్వేభ్యో వితరతి జనాస్స్వేన సమతా
మసావిత్యత్రత్యానుపదిశతి కూరాధిపగురుః॥ ౨౭

విరక్తానామగ్ర్యో విమలచరితో వైదికవరో
విజేతాఽఽచారాణాం విగతమతమోహాదిమగుణః।

అసూయానిర్ముక్తశ్శమదమముఖానన్తగుణః
సదా శ్రోత్రానన్దం కలయతి పరం కూరనృపతిః॥ ౨౮
యదీయే తూపాత్రం భజతి మనుజః ప్రేమపదతాం
పరం పద్మాభర్తుః పతితజనచూడామణిరపి।
యదీయా శ్రీసూక్తి ర్నిఖిలనిగమాన్తార్థవివృతిః
స జీయాత్కూరేశస్సకలశుభసన్తానసరణిః॥ ౨౯
విశుద్ధజ్ఞానాబ్ధిర్విగతమమకారః స్వపరయో
ర్వినేతా సర్వేషామతివిమలబోధస్య విదుషామ్।
విహర్తా శ్రీరఙ్గప్రియతమయతీశానపదయోః
ప్రహర్తాఽసౌమ్యానాం భవతి భవినాం కూరనృపతిః॥ ౩౦
పురాణానాం పుంసాం సరణిమనుయం స్తత్త్వవివృతౌ
ప్రకృత్యాత్మేశానాం పరమతమపాస్యన్ననృతతామ్।
పరాకుర్వన్స్తత్త్వప్రమితపదయోర్జీవతమసోః
సమిద్ధే కూరేశే శ్శ్రుతిశిఖరసన్తానశరణమ్॥ ౩౧
స్వరూపాభివ్యక్తిం శ్రుతిశిఖరసిద్ధామభిదధ
న్నిరూపాఖ్యాం వృత్త్యైవాఖిలతనుభృతాం తాంశ్చ కథయన్।
తదీయార్చాసీమాం స్వయమపి వితన్వన్యతిపతే
రశేషం కైఙ్కర్యం జయతి సుమతిః కూరనృపతిః॥ ౩౨
నిరాలమ్బం కౌతస్కుతమతమసారం నిజవచః
ప్రపఞ్చైర్వేదాన్తప్రచురఫణితార్థానుగతైః।
పరాకుర్వన్నాథప్రమితిజనకై ర్లక్ష్మణమునేః
పరిష్కుర్వన్భాష్యం ప్రథయతి మతం కూరనృపతిః॥ ౩౩
ప్రవాలరుచిరాధరస్ఫురితచారుమన్దస్మితః
ప్రకామమధురాక్షరై రభినవైః స్వవాగ్గుమ్భనైః।

సదా వ్యవహారౠ కలా స్సమితి సాత్త్వికాగ్రేసరాం
స్తనోతి బహువిస్మయాతిశయచిత్రితాన్ కూరపః॥ ౩౪
కథాహవకృతోద్యమాన్కలిమలానులిప్తాశయాం
స్తథాగతమతానుగాం స్తదితరాన్ ద్విషద్వాదినః।
ముధాకృతపరిశ్రమాన్ముకులితాత్మవాగ్జృమ్భణా
న్విధాయ విబుధస్తుతో జయతి కూరనాథో గురుః॥ ౩౫
నిరాకృతదురీహితైర్నిగమసారసన్దర్శిభి
ర్నిరస్తదురితాలిభిర్నిఖిలసంశయచ్ఛేదిభిః।
నితాన్తమధురైశ్శుభైర్నిఖిలసౌఖ్యసంపాదకై
ర్నిజైర్వచనగుమ్భనైర్జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౩౬
కలిర్హ్వతభవోఽభవత్కలుషజాతమున్మూలితం
తమశ్చ రజసా సమం విలయమాప సత్త్వం పునః।
సమేత్యపచితిం నృణాముదయమేతి ధీవల్లరీ
మహీతలముపాగతే మహతి కూరనాథే గురౌ॥ ౩౭
దయాదిసుగుణావలిర్దనుజవైరిణా స్వామినా
నియన్త్రితనిజాకృతిర్నిలయమేత్య కూరాధిపమ్ ।
ప్రతిక్షణవిజృమ్భితాకృతిరవాప్య లక్ష్యంపరం
ప్రకాశమధిగచ్ఛతి ప్రతిహతాత్మతుల్యాధికః॥ ౩౮
శ్రియఃపతిరుదారధీః శ్రుతిగణైకకణ్ఠ్యేడితాం
విహాయ పరమేశతాం భువి యదాత్మనాచార్యతామ్॥
అవాప్తుమవతీర్య తత్సముపలబ్ధయే శిష్యతా
మవాప యతిభూపతేర్విజయతాం స కూరాధిపః॥ ౩౯
వచోభిరనృతేతరై రఖిలజీవజీవాతుభి
ర్ముముక్షుజనతాముదే మురరిపోర్మహావైభవః ।

సబాష్పనయనం బ్రువ న్ప్రపులకోద్గమస్సాదరం
సమిద్ధమధురస్మితం జయతి కూరపృథ్వీపతిః ॥ ౪౦
భవాఖ్యమరుమేదినీవలనజాతతాపాతురా
ఞ్జనాన్ప్రరికథామృతై ర్మధురశీతలై ర్జీవయన్ ।
తదీయపదశేషతాధియమపారముత్పాదయ
న్విభాతి భువి కూరరాడ్విబుధసంఘసంసేవితః ॥ ౪౧
అసద్భిరనుపద్రుతా మనిదమాదివాణీం సతీ
మనన్యపదసంశ్రితాం హరిపదానుషక్తాం పరమ్।
జనార్దనపదత్వధీజనితభావబద్ధాశయై
ర్వచోభిరుపలాలయ ఞ్జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౨
అనన్తగుణమౌక్తికై రఖిలచేతనామోదకై
రనన్తనయసాగరాత్స్వయముపాహృతైశ్శోభనైః ।
అనన్తపదసంశ్రితానభివిభూషయఞ్శోభతే
హ్యనన్తగుణశేవధిర్జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౩
అవాఙ్మనసగోచరామలదయాగుణైకాస్పదం
కులాదిమదదూషితో త్తరణబద్ధదీక్షస్స్వయమ్ ।
యతీశ్వరమఘాపహాన్నిఖలదేహినాం దర్శయన్
విలక్షణజనాశ్రితో జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౪
యతీశితురధీశతామసహతోఽపి రఙ్గామృతా
త్స్వకైశ్శమముఖైర్గుణైః స్వపదశిష్యతామేయుషః।
గురోస్సముపలబ్ధయా నిఖిలయాఽపి రఙ్గశ్రియా
యతీశమభినన్దయ ఞ్జయతి కూరనాథో గురుః॥ ౪౫
అనర్ఘవిపులాంశుకస్ఫురదూర్ధ్వపుణ్డ్రాఙ్కితః
సరోజతులసీమణిప్రచురమాలికాలంకృతః ।

కిరీటకటకాదిభిర్వివిధభూషణైర్భూషితః
సమావహతి కూరగాడఖిలలోకనేత్రోత్సవమ్॥ ౪౭
మహార్ఘమకుటోజ్జ్వల స్ఫురదుదారహారావలి
ర్విలోలమణికుణ్డలోల్లసితపీనకణ్ఠస్థలః।
విచిత్రకుసుమావలీకలితదివ్యమాల్యాఞ్చితో
విభాతిమధురాకృతిర్జయతి కూరరాడ్దేశికః॥ ౪౮
ఉపారూఢే భానావుదయ మధిరుహ్యానుదివసం
విచిత్రాం మాన్దోలీం వివిధమణిభిః కాఞ్చనమయీమ్।
అలంకుర్వన్ స్వీథీరనుపదకృతాకల్పసుభగాః
సమిన్ద్ధే కూరేశో మకరమహకాలేఽతిరుచిరః॥ ౪౯
సమాస్థాయ శ్రీమన్నిశినిశి భుజాభోగ్య మతులం
మహాయానం బ్రహ్మప్రభ మఖిలభూషాఞ్చితతనుః।
త్రయీగాథాసక్తైర్నిబిడసవిధో వైష్ణవవరై
శ్చరఞ్శ్రీవత్సాఙ్కో జయతి విశిఖాం కూరనగరే॥ ౫౦
సతామ్యాలైర్గన్ధైః కుసుమసహితైర్భక్ష్యనివహై
ర్గుడాన్నాద్యైరన్నైరపి నిజమహాస్వాదమహితైః।
కృతార్థానాతన్వన్నఖిలమనుజానూర్జ్యగ నృపతిః
స్వజన్మర్క్షేఽహస్తే మకరమహకాలే విజయతామ్॥ ౫౦
శ్రీమతా శుద్ధసత్త్వేన దోడ్డార్యేణ మహాత్మనా।
పఞ్చాశత్కూరనాథస్య స్తోత్రమీరితముత్తమమ్॥

ఇతి శ్రీకూరనాథ పఞ్చాశత్॥

శ్రీమద్వరవరమునయే నమః

శ్రీ దేవరాజాచార్య విరచితం

వరవరముని శతకమ్

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజషట్పదమ్ ।
దేవరాజగురుం వన్దే దివ్యజ్ఞానప్రదం శుభమ్ ॥

ఆకల్పమత్ర భవతు ప్రథయన్ ధరిత్రీ
మస్మద్గురు ర్వరవరః ప్రవరో మునీనామ్ ।
అన్తస్తమశ్శమనమన్ధదృశాం యదీయ
మమ్లానపల్లవతలారుణ మఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧

వరవరమునివర్యపాదురత్నం
వరదగురుం గురు మాశ్రయే గురూణామ్ ।
ఉపనిషదుపగీత మర్థతత్త్వం
తదిహ యదీయవశంవదం సమిద్ధే ॥ ౨

గుణమణినిధయే నమో నమస్తే
గురుకులధుర్య నమో నమో నమస్తే ।
వరవరమునయే నమో నమస్తే
యతివరతత్త్వవిదే నమో నమస్తే ॥ ౩

కురు మయి విమలం దృగఞ్చలం తే
కుశలనిదాన దయానిధే నమస్తే ।
నిశిచరపరిపన్థినిత్యయుక్తే
నిమికులమఙ్గలదీపికే నమస్తే ॥ ౪

రవిసుతసుహృదే నమో నమస్తే
రఘుకులరత్న నమో నమో నమస్తే ।

దశముఖమకుటచ్ఛిదే నమస్తే
దశరథనన్దన సన్తతం నమస్తే॥ ౫
యదిపున రభిధేయ మద్వితీయం
కృతిభిరతః పర మీరితుం తే నకిఞ్చిత్।
విజహాతి నహి జాతు శుక్తిముక్తం
విశదశశిద్యుతి మౌక్తికం విదగ్ధాః॥ ౬
దేవ ప్రసీద మయి దివ్యగుణైకసిన్ధో
దృష్ట్వా దయామృతదుహా సకృదీక్షితుం మామ్।
నైతేన కృత్య మస తేతి నచిన్తయిత్వా
నారాయణం గురువరం వరదం విదన్తే॥ ౭
శ్రీమద్రఙ్గం జయతు పరమం ధామ తేజోనిధానం
భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ కోఽపి భూమాసహాయః।
దివ్యం తస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం
కాలేకాలే వరవరమునిః కల్పయ న్మఙ్గలాని॥ ౮
తస్యై నిత్యం ప్రదిశత దిశే దక్షిణస్యై నమస్యాం
యస్యామావిర్భవతి జగతాం జీవనీ సహ్యకన్యా।
పుణ్యై ర్యస్యాః క్షితితలజుషం పూరుషం రఙ్గభూపాం
పశ్యన్ధన్యో వరవరమునిః పాలయన్వర్తతే నః॥ ౯
ఆశాపాశై రవధివిధురై స్స్వైరమాకృష్యమాణం
దూరాద్దూరం పునరపి నమే దూయతామేవ చేతః।
అన్తః కృత్వా వరవరమునే నిత్య మఙ్ఘ్రిద్వయం తే
ధారాకారస్మరణసుభగం నిశ్చలీభూయ తత్ర॥ ౧౦
త్వం మే బన్ధుస్త్వమసి జనక స్త్వం సఖా దేశిక స్త్వం
విద్యా వృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమం త్వమ్।

ఆత్మా శేషీ భవసి భగవ న్నాన్తరశ్వాసితా త్వం
యద్వా సర్వం వరవరమునే యద్యదాత్మానురూపమ్॥ ౧౧
ఆమ్నాయేషు స్మృతిభి రమితై స్సేతిహాసైః పురాణై
ర్దృశ్యం యత్తై ర్యదిహ విదుషాం దేశికానాం ప్రసాదాత్।
స్స్వైరాలాపై స్సులభయసి త త్ప్రాప్య మోపాయత స్త్వం
దర్శందర్శం వరవరమునే దైన్య మస్మద్విధానామ్॥ ౧౨
సత్సమ్బన్ధో భవతి హిత మిత్యాత్మనై వోపదిష్టం
శిష్టాచారం ప్రథయితుమిహ శ్రీసఖో రఙ్గధుర్యః।
ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవ స్త్వదీయం
దృష్ట్వైవ త్వాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకామః॥ ౧౩
సో౽యం భూయస్స్వయముపగతో దేశికై స్సంసదం తే
శ్రుత్వా గూఢం శఠరిపుగిరా మర్థ తత్త్వం త్వదుక్తమ్।
ఆగోపాలం ప్రథయతితరా మద్వితీయం త్వదీయం
వాచాం దూరం వరవరమునే వైభవం శేషశాయీ॥ ౧౪
సిద్ధోపాయ స్త్వమిహ సులభో లమ్భయ న్పూరుషార్థా
నజ్ఞాతాంశ్చ ప్రథయసి పునర్యత్తతో దేశిక స్త్వమ్।
దేవీలక్ష్మీ ర్భవసి దయయా వత్సలత్వేనచ త్వం
కో౽సా యస్త్వాం వరవరమునే మన్యతే నాత్మనీనమ్॥ ౧౫
నిత్యం పత్యుః పరిచరణతో వర్ణతో నిర్మలత్వా
ద్వృత్త్యా వాచాం విబుధసరితశ్చాతురీ ముద్గిరన్త్యా।
శేషశ్శ్రీమానితి రఘుపతే ర న్తరేణాపి వాణీం
కోనామ త్వాం వరవరమునే కోవిదో నావగన్తుమ్॥ ౧౬
సత్యంసత్యం పునరితి పురా సారవిద్భిర్యదుక్తం
బ్రూమశ్శ్లోకైస్త్రి శ్శృణుత సుధియో మత్సరం వర్జయిత్వా।

తత్త్వంవిష్ణుః పరమనుపమం తత్పదం ప్రాప్యమేవం
తత్సంప్రాప్తౌ వరవరముని ర్దేశికో దీర్ఘదర్శీ॥ ౧౭
లక్ష్యం యస్తే భవతి భగవం శ్చేతసశ్చక్షుషోవా
తుభ్యం ద్రుహ్యన్త్యపి కుమతయో యే వృథా మత్సరేణ।
ముక్తిం గచ్ఛేన్నుషితకలుషో మోహమన్ధోఽయం సోఽయం
నానాభూతా న్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయుస్తే॥ ౧౮
స్వప్నేఽపి త్వత్పదకమలయో రఞ్జలిం కల్పయిత్వా
శ్రుత్వా యద్వా సకృదపి విభో నామధేయం త్వదీయమ్।
నిత్యప్రత్యూహం వరవరమునే మానవః కర్మబన్ధాన్
భస్మీకృత్య ప్రవిశతి పరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్॥ ౧౯
యస్మిన్నిక్షుద్విధిరపి యథా వీక్షితుం నక్షమస్సన్
ద్వక్తుం శక్తః కఇహ భగవన్ వైభవం తత్త్వదీయమ్।
యస్సర్వజ్ఞస్సఖలు భగవా నీక్షతే తత్సమగ్రం
తస్యాపి త్వం వరవరమునే మన్యసే తత్త్వమేకః॥ ౨౦
కాలోఽనన్తః కమలజనుషో న వ్యతీతాః కియన్త
స్తిర్యఙ్మర్త్య స్తృణవనలతాః ప్రస్తరో వాప్యభూవమ్।
ఇత్థం వ్యర్థై ర్జనిమృతిశతై రేనసామేవ పాత్రై
రిష్ట్యా సోఽహం వరవరమునే దృష్టిగమ్యస్తవాసమ్॥ ౨౧
ముక్త్వైవ త్వాం వరవరమునే సమ్పదాం మూలకన్దం
క్షేమం కిఞ్చిన్నఖలు సులభం కేశవైకాన్త్యభాజామ్।
దృష్టో దైవాత్తవ పున రనుక్రోశకోశై రపాఙ్గై
స్సిర్మర్యాదః పశురపి భృశం నీయతే నిర్మలత్వమ్॥ ౨౨
మర్త్యం కఞ్చి ద్వరవరమునే మానహీనః ప్రశంస
న్నాహా తస్య ప్రపదనపరః ప్రత్యహం సేవమానః।

తచ్ఛేషత్వం నిరయమపి య శ్లాఘ్యమిత్యేవ భుఙ్క్తే
సోఽయం ప్రాప్తః కథమివ పరాం త్వత్పదైకాన్త్యవృత్తిమ్॥
నిత్యానాం యః ప్రథమగణనాం నీయసే శాస్త్రముఖ్యైః
కృత్యాఽఽకృత్యా భవసి కమలాభర్తురేకాన్తమిత్రమ్।
దేవస్స్వామీ స్వయమిహ భవన్సౌమ్యజామాతృయోగీ
భోగీశ త్వద్విముఖమపి మాం భూయసా పశ్యసి త్వమ్॥ ౯౪
అర్థాదార్యాదపిచ వచసా మఞ్జునా సన్నివేశా
దావిర్భాష్యైరమలమతిభిర్నిత్యమారాధనీయమ్।
ఆశాసానైర్వరవరమునే నిత్యముక్తైరలభ్యం
మర్త్యో లబ్ధుం ప్రభవతి కథం మద్విధశ్శ్రీముఖం తే॥ ౯౫
సారాసారప్రమితిరహితస్సర్వథా శాసనం తే
సద్యశ్శ్రీమన్కపికరకృతాం మాలికామేవ కుర్యామ్ ।
నోచేదేతద్వరవరమునే దూరదూరశ్శ్రుతీనాం
మాలాం కుర్యాత్పురుషవృషభో మైథిలీభాగధేయమ్॥ ౯౬
లక్ష్యం త్యక్త్వా యదపి విఫలో జాయతే రామబాణో
వాణీ దివ్యా వరవరమునే జాతు నైవం త్వదీయా ।
సోఽయం సర్వం మదభిలషితం వర్షతి శ్రీముఖాబ్ద
స్తస్మై నిత్యం తదిహ పరమం ధామ కస్మాద్దురాపమ్॥ ౯౭
ప్రేమస్థానం వరవరమునే సన్తు సన్తశ్శ్రితం తే
తుల్యాః కోవా వరదగురుణా తేషు నారాయణేన ।
సానుక్రోశస్సతు మయి దృఢం సర్వదోషాస్పదేఽస్మిన్
మామేవం తే మనసి కురుతే మత్సమః కోహి లోకే॥ ౯౮
భక్త్యుత్కర్షం దిశతి యది మే పాదపద్మే త్వదీయే
తస్మాదస్మై భవతి వరదస్సార్థనామా గురుస్తే।

యద్వా తస్మై వరవరమునే యద్యహం ప్రేమయుక్తో
ధన్యస్త్వం మామనుభజసి తత్కిన్ను * మన్యే యదన్యైః॥
యత్సమ్బన్ధా ద్భవతి సులభం యస్యకస్యాపి లోకే
ముక్తైర్నిత్యైరపి దురధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ్।
తంత్వామేవం వదతి వరదే సౌహృదం మే యది స్యా
త్తస్యైవ స్యా ద్వరవరమునే సన్నిధౌ నిత్యవాసః॥ ३०
సర్వావస్థాసదృశ † పిభవా శేషగ స్త్వత్ప్రియాణాం
త్యక్త్వా భ ర్తు స్తదపి పరమం ధామ తత్ప్రీతిహేతోః।
మగ్నానగ్నౌ వరవరమునే మాదృశా నున్నినీష
స్సర్త్యావాసో భవసి భగవస్సజ్జలం రఙ్గధామ్నః॥ ३१
ప్రత్యూషార్కద్యుతిపరిచయస్మేరపద్మాభితామ్రం
పశ్యేయం తద్వరవరమునే పాదయుగ్మం త్వదీయమ్।
పాథోబిన్దుః పరమణురపి స్పర్శవేధీ యదీయో
భావేభావే విషయముషితాన్పావయత్యేవ లోకాన్॥ ३२
నిత్యేలోకే నివసతి పున శ్శ్రీమతి త్యాగతానాం
దూరీభావః ప్రభవతి పురా దుష్కృతై ర్దుర్విపాకైః।
సంప్రత్యేవం సకలసులభో యద్యపి త్వం దయాబ్ధే
మామేవైకం వరవరమునే మన్యసే వర్జనీయమ్॥ ३३
త్వత్పాదాబ్జప్రణయవిధురో దూరగ స్త్వత్ప్రియాణాం
త్వత్సమ్బన్ధ స్మరణవిముఖో వీతరాగ స్త్వదుక్తౌ।
త్వత్తైఙ్కర్యత్వదుపసదనత్వత్ప్రణామానభిజ్ఞో
దూయే దూరం వరవరమునే దోషలక్షైకలక్ష్యమ్॥ ३४

---

*. మన్యైః. పా॥
† వివిధా. పా॥

ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయో యే పరబ్రహ్మసామ్యా
త్తృశ్యన్తస్తత్పదమనుపమం యేపున శ్శుద్ధసత్త్వాః।
సర్వైరేతైర్వరవరమునే శశ్వదభ్యర్చితస్తే
కాఙ్క్షత్యేతత్కథమయమహో కామకామః పదాబ్జమ్॥ ౩౫

ప్రాప్తః క్షేమం ప్రకృతిమధురైః ప్రాగపి త్వత్కటాక్షై
స్సోఽయం జన్తుస్త్వదనుభజనం త్వత్తఏవాప్తుమిచ్ఛన్।
క్రన్దత్యుచ్చైః కలుషమతిభిస్సంవసన్కామకామైః
కాలక్షేపో వరవరమునే తత్కథం యుజ్యతే తే॥ ౩౬

కోణైరక్ష్ణః కుమనసమిమం నిర్మలం కల్పయిత్వా
హాతుం దూరే వరవరమునే హా కథం యుజ్యతే తే।
పాథః పాతుం ప్రయతనపరః పఙ్కిలం శోధయిత్వా
పఙ్కే ముఞ్చన్పునరిదమతః ప్రాప్నుయాదేవ కిం వా॥ ౩౭

కాలః కింస్విన్న భవతి స మే కాఙ్క్షితః కాఙ్క్షితానాం
యస్మిన్నస్వాదనలజలధే రుత్ప్లుతస్త్వాం నమస్యన్।
సిక్తశ్శ్రీమన్వరవరమునే శీతలైస్త్వత్కటాక్షై
ర్ముక్తస్తాపైరమృతమతులం గాహతే మోదమానః॥ ౩౮

పారావారప్లవనచతురః కుఞ్జరో వానరాణాం
పద్మాభర్తుః ప్రియసహచరః పక్షిణామీశ్వరో వా।
వాయుర్భూత్వా సపది యదివా మార్గముల్లఙ్ఘ్య దుర్గం
కాలేకాలే వరవరమునే కామయే వీక్షితుం త్వామ్॥ ౩౯

కామక్రోధక్షుభితహృదయాః కారణం వర్జయిత్వా
మర్త్యౌపమ్యం వరవరమునే యే పునర్న్యస్యతే తే।
దుష్టం తేషామభిమతతయా దుర్వచం దేశముజ్ఝ
న్నన్తస్స్వాన్తం కథమపి మిథో భావయేయం భవన్తమ్॥ ౪౦

నామైత త్తే నవనవరసం నాథ సఙ్కీర్త్య నృత్య
న్నన్తః కర్తుం వరవరమునే నిత్యమిచ్ఛత్యయం త్వామ్।
అర్ధం నిద్రా హరతి దివసస్యార్ధ మన్యస్త్వనృశంసో
వాసో మూఢైర్మలినమతిభి ర్వాక్ప్రవృత్తిం నిరున్ధే॥ ౪౧
అన్తర్ధ్యాయన్ వరవరమునే యద్యపి త్వామజస్రం
విశ్వం త్వాపై స్త్రిభిరభిహితం వీక్ష్య ముహ్యామ్యసహ్యామ్।
క్షుత్సన్తాపక్షుభితమనసాం కోఽపి మధ్యే బహూనా
మేకస్స్వాదు * స్వయమనుభవన్నేతి చేతఃప్రసాదమ్॥ ౪౨
సత్త్వోదగ్రై స్సకలభువనశ్లాఘనీయైశ్చరిత్రై
స్త్రయ్యన్తార్థప్రకటనపరై స్సారగర్భై ర్వచోభిః।
లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామాన్యదృష్ట్యా
జానాన స్త్వాం కథమపి నమే జాయతా మష్టిగమ్యః॥ ౪౩

కల్యాణైకప్రవణమనసం కల్మషోపప్లుతానాం
త్వా న్నిస్సీమప్రథిమసమతాశీలవాత్సల్యసిన్ధో।
త్వామేవాయం వరవరమునే చిన్తయన్నిప్సతి త్వా
మార్తం శ్రీమన్కృపణమపి మా మర్హసి త్రాతుమేవ॥ ౪౪

దోషైకాన్తీ దురితజలధి ర్దేశికో దుర్మతీనాం
మూఢో జన్తుర్ధ్రువమయమితి శ్రీమతా మోచనీయః।
పాదూయుగ్మం భవదనుచరై రర్పితం భక్తినమ్రై
ర్మౌలౌ కృత్వా వరవరమునే వర్తతాం తత్ర ధన్యః॥ ౪౫
నిత్యం నిద్రావిగమసమయే నిర్విశఙ్కైరనేకై
స్త్వన్నామైవ శ్రుతిసుమధురం గీయమానం త్వదీయైః॥

---

*. స్వయమభిలషన్. పా॥

ప్రాయ స్తేషాం ప్రపదవపరో నిర్భర స్త్వత్ప్రియాణాం
పాదామ్భోజే వరవరముసే పాతుమిచ్ఛామ్యహం తే॥ ४६
అన్తస్స్వాన్తం కమపి మధురం మన్త్రమావర్తయన్తీ
ముద్యద్బాష్పస్తిమితనయనా ముజ్ఘితాశేషవృత్తిమ్।
వ్యాఖ్యాగర్భ్యా వరవరమునే త్వన్ముఖం వీక్షమాణాం
కోణే లీనః క్వచిదణురసౌ సంసదం తా ముపాస్తామ్॥ ४८
ఆబిభ్రాణ శ్చరణయుగలీ మర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
ద్వారంవారం వరవరమునే వన్దమానేన మూర్ధ్నా।
శృణ్వన్వాచ శ్శ్రుతిశతశిర స్తత్త్వసంజీవనీ స్తే
పశ్యన్మూర్తిం పరివది సతాం ప్రేక్షణీయో భవేయమ్॥ ४७
కాలేయస్మి న్కమలనయనం దేవమారాధయిష్య
న్నిర్యాసి త్వం వరవరమునే నిత్యయుక్తై స్త్వదీయైః।
అగ్రేనృత్య న్నయమపి తదా గాహతాం హర్షసిన్ధౌ
మజ్జంమజ్జంమధువనజుషాం వైభవం యూథపానామ్॥ ४८
భూత్వాపశ్చా త్త్వనరయమథ వ్యోమ్ని గోపాయమానో
భూయః పార్శ్వద్వితయసుషమాసాగరం గాహమానః।
జల్పన్నుచ్చై ర్జయజయ విభో జీవజీవేతి వాచం
కంసన్మార్గం వరవరమునే సావిదల్లోభవేయమ్॥ ५०
దేవీ గోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రఙ్గశృఙ్గం
సేనానాథో విహగవృషభ శ్శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా।
భూమానీలాగురుజనవృతః పూరుష శ్చేత్యమీషా
మగ్రే నిత్యం వరవరమునే రఙ్ఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే॥ ५१
శ్వశ్రైర్శ్ర్వె...ః ప్రియహితపరై రఙ్ఘ్రితే భద్రపీఠే
కృష్ణా తూలాసనవర మలంకుర్వత స్సేవథానమ్।

అఙ్ఘ్రిద్వన్ద్వం వరవరమునే రబ్జపత్రాభితామ్రం
మౌలావన్తర్భుజశిరసి మే వక్షసి స్యాత్క్రమేణ। ౫౨
అగ్రే పశ్చాదుపరి పరితో భూతలం పార్శ్వతో మే
మౌలావన్తర్వపుషి సకలే మానసామ్భోరుహే చ।
దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయన్తే
నిత్యం మజ్జన్నమృతజలధౌ నిస్తరేయం భవాబ్ధిమ్॥ ౫౩
కర్మాధీనే వపుషి కుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం
దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషః।
సర్వం త్యక్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి త్వత్ప్రసాదా
ద్దివ్యం ప్రాప్తం తవపదయుగం దేహి మే సుప్రభాతమ్॥ ౫౪
యాయా వృత్తిర్మనసి మమ సా జాయతాం సంస్మృతిస్తే
యోయో జల్పస్స భవతు విభో నామసఙ్కీర్తనన్తే।
యాయాచేష్టా వపుషి భగవన్సా భవేద్వన్దనన్తే
సర్వమ్భూయా ద్వరవరమునే సమ్యగారాధనన్తే॥ ౫౫
కామావేశః కలుషమనసా మిన్ద్రియార్థేషు యోఽసౌ
భూయో నాథే మమతు శతధా వర్ధతాం మేష భూయాన్।
భూయోఽప్యేవం వరవరమునే పూజనే త్వత్ప్రియాణాం
భూయో భూయ స్త్వదనుభజనైః పూర్ణకామో భవేయమ్॥ ౫౬
భక్ష్యాభక్ష్యే భయవిరహిత స్సర్వతో భక్షయిత్వా
సేవ్యాసేవ్యౌ సమయరహిత స్సేవయా తోషయిత్వా।
కృత్యాకృత్యే కిమపి నవిద న్గర్హితం వాపి కృత్వా
కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాఙ్క్షితం త్వత్ప్రియాణామ్॥ ౫౭
వృత్తిం త్రాతుం వరవరమునే విశ్వతో వీతరాగైః
ప్రాప్యాం సద్భిః పరమిదమసౌ నేచ్ఛతి బ్రహ్మసామ్యమ్।

నిర్మర్యాదః పతతు నిరయే నిస్త్రిశైరప్యనల్పై
ర్లబ్ధ్వా కిఞ్చిత్త్వదనుభజనం త్వన్ముఖోల్లాసమూలమ్॥ ౫౮
నాసౌ వాసం నభసి పరమే వాఞ్ఛతి త్వత్ప్రసాదా
న్మర్త్యావాసో యదిహ సులభః కోఽపి లాభో మహీయాన్ ।
కించిత్కృత్వా వరవరమునే కేవలం త్వత్ప్రియాణాం
పశ్యన్ప్రీతిం భవతి భవతో వీక్షితానాం నిధానమ్॥ ౫౯
అస్మాదృక్షాయ స్త్వమసి వివిధానాత్మన శ్శోధయిత్వా
పద్మాభర్తుః ప్రతిదినమిహ ప్రేషయన్ప్రాభృతాని ।
తస్మిన్దివ్యే వరవరమునే ధామని బ్రహ్మసామ్యా
త్పాత్రీభూతో భవతి భవతో నైవ కశ్చిద్దయాయాః॥ ౬౦
జప్యం నాన్యత్కిమపి యదిమే దివ్యనామ్నస్త్వదీయా
న్నైవోపాస్యం నయనసులభాదఙ్ఘ్రియుగ్మాదృతే తే।
ప్రాప్యం కిఞ్చిన్న భవతి పరం ప్రేష్యభావాదృతే తే
భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతలే నిత్యవాసః॥ ౬౧
మన్త్రో దైవం ఫలమితి మయా వాఞ్ఛితం యద్యపి స్యా
న్మధ్యేవాసో మలినమనసామేవమేవం యది స్యాత్ ।
యద్వా కించిత్త్వదనుభజనం సర్వథా దుర్లభం స్యా
ద్దేహం త్యక్తుం వరవరమునే దీయతాం నిశ్చయో మే॥ ౬౨
ఆచార్యత్వం తదధికమితి ఖ్యాతమామ్నాయముఖ్యై
రేషశ్రీమాన్వదతి భగవానిత్వగాత్వం విహాయ ।
మన్త్రం దాతా వరవరమునే మన్త్రరత్నం త్వదీయం
దేవశ్శ్రీమాన్వరవరమునిర్వర్తతే దేశికత్వే ॥ ౬౩
ఆత్మానాత్మప్రమితివిరహాత్ప్రత్యురత్యన్తదూరో
ఘోరే తాపత్రితయకుహరే ఘూర్ణమానో జనోఽయమ్ ।

పాదచ్ఛాయాం వరవరమునే ప్రాపితో యత్ప్రసాదా
త్తస్మై దేయం తదిహ కిమివ శ్రీనిధేర్విద్యతే తే॥ ౯౪
విఖ్యాతం యద్రఘుకులపతేర్విశ్వతః ఖ్యాతతేఽస్మి
న్నిత్యోదగ్రం వరవరమునే నిస్సపత్నం మహత్త్వమ్।
పశ్యన్నన్ధః ప్రకృతివివశో బాలిశో యాదృశోఽయం
తత్త్వం తస్య ప్రకటయసి మే తాదృశైరేవ యోగైః॥ ౯౫
లక్ష్మీభర్తుః పరమగురుతాం లక్షయన్తీ గురూణాం
పారమ్పర్యక్రమవివరణీ యాహి వాణీ పురాణీ।
అర్థం తస్యాః ప్రథయసి చిరాదన్యతో యద్దురాపం
దివ్యస్తస్మై వరవరమునే వైభవం దర్శయిత్వా॥ ౯౬
తత్త్వం యత్తే కిమపి తపసా తప్యతామప్యృషీణాం
దూరాద్దూరం వరవరమునే దుష్కృతైకాన్తినో మే।
వ్యాకుర్వాణః ప్రతిపదమిదం వ్యక్తమేవం దయావా
న్నాథో నైతత్కిమితి జగతి ఖ్యాపయత్యద్వితీయమ్॥ ౯౭
కాలే కాలే కమలజనుషాం నాస్తి కల్పాయుతం కిం
కల్పే కల్పే హరిరవతరన్ కల్పతే కిం న ముక్త్యై।
మృత్వా మృత్వా తదపి దురితైరుద్భవన్తో దురన్తై
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హన్త నైవాశ్రయన్తే॥ ౯౮
కారాగారే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే
తాపైరేష త్రిభిరపి చిరం దుస్తరైస్తప్యమానః।
ఇచ్ఛన్భోక్తుం తదపి విషయానేవ లోకః క్షుధార్తో
హిత్వైవ త్వాం విలుఠతి బహిర్ద్వారి పృథ్వీపతీనామ్॥ ౯౯
మధ్యేమాంసక్షతజగహనం విడ్భుజామేవ భోజ్యం
దీనో పోష్టుం దృఢమితి వపుశ్శ్లిష్టతే రాత్ర్యహాని।

భగ్నే తస్మి న్పరిణమతి యః పాతకీ యాతనార్హో
దేహీ నిత్యో వరవరమునే కేన జిజ్ఞాసనీయః॥ ౨౦
అల్పాదల్పం క్షణిక మసకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా
దుఃఖోదగ్రం సుఖమభిలష న్దుర్లభై రిన్ద్రియార్థైః।
మోఘం కృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలం శరీరం
మజ్జత్యన్ధే తమసి మనుజ స్త్వత్ప్రియ స్త్వత్ప్రియాణామ్॥ ౨౧
పశ్యన్నేవ ప్రభవతి జనో నేక్షితుం త్వత్ప్రభావం
ప్రాజ్ఞైరుక్తం పునరపి మాన్ దర్శయత్యభ్యసూయామ్।
నశ్యత్యేనం వరవరమునే నాథ యుక్తం తదస్మి న్
ప్రత్యక్షం త త్పరికలయితుం త త్త్వమప్రాకృతం తే॥ ౨౨
యత్నోన్మేష పముషితమనఃకల్మషై స్సత్త్వనిష్ఠై
స్సఙ్గం త్యక్త్వా సకలమపి యస్సేవ్యసే వీతరాగైః।
తస్మై తుభ్యం వరవరమునే దర్శయన్నభ్యసూయాం
కస్మైకృత్వా కిమివ కుమతిః కల్పతా మిష్టసిద్ధ్యై॥ 23
దివ్యం త త్తే యదిహ కృపయా దేవదేవ్యోపదిష్టం
త త్త్వం భూయో ద్వరవరమునే సర్వలోకోపలభ్యమ్।
వ్యక్తే తస్మి న్విదధతి భవ ద్వైభవద్వేషిణో యే
ద్వేషం త్యక్త్వా సపది దురితధ్వంసినీం త్వత్సపర్యామ్॥ ౨౪
కేచిత్తై స్వైరం వరవరమునే కేశవం సంశ్రయ న్తే
* తానప్యన్యే తమపి సుధియస్తోషయన్త్యాత్మవృత్త్యా।
త్వత్తో నాన్యత్కిమపి శరణం యస్య సోఽయం త్వదీయో
భృత్యో నిత్యం భవతి భవతః ప్రేయసాం ప్రేమపాత్రమ్॥ ౨౫

* త్వామప్యన్యే - పా॥

దీనే పూర్ణాం భవదనుచరే దేహి దృష్టిం దయార్ద్రాం
భక్త్యుత్కర్షం వరవరమునే తాదృశం భావయ స్త్వమ్।
యేన శ్రీమన్ ద్రుతమహమితః ప్రాప్య యుష్మత్పదాబ్జం
త్వద్విశ్లేషే తనువిరహిత స్తత్ర లీనో భవేయమ్॥ ౭౬
త్వత్పాదాబ్జం భవతు భగవన్ దుర్లభం దుష్కృతో మే
వాసోఽపి స్యా ద్వరవరమునే దూరత స్త్వత్ప్రియాణామ్।
త్వద్వైముఖ్యా ద్విఫలజనుషో యే పునస్తూర్ణ మేషాం
దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణకామో భవేయమ్॥ ౭౭
సింహవ్యాఘ్రా సపది విపినే పన్నగః పావకో వా
కుర్యుః ప్రాణా న్తకమపి భయం కో విరోధ స్తతో మే।
నైతే దోషగ్రహణరుచయ స్త్వత్ప్రియైర్నిర్నిమిత్తై
ర్హానాజస్రై ర్వరవరమునే నాశయ న్త్య న్తిక స్థాన్॥ ౭౮
త్వద్భృత్యానామనుభజతి యస్సర్వతో భృత్యకృత్యం
తద్భృత్యానా మభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్।
మద్భృత్యోఽసావితి మయి స చేత్సానుకమ్పైరపాఙ్గైః
క్షేమం కుర్యాద్వరవరమునే కిమ్పునశ్శిష్యతే మే॥ ౭౯
క్వాహం క్షుద్రః కులిశహృదయో దుర్మతిః క్వాత్మచిన్తా
త్రయ్యన్తానామసులభతరం తత్పరం క్వాత్మతత్త్వమ్।
ఇత్థంభూతే వరవరమునే యత్పునస్స్వాత్మరూపం
ద్రష్టుం తత్తత్సమయసదృశం దేహి మే బుద్ధియోగమ్॥ ౮౦
సోఢుం తావ ద్రఘుపరిబృఢో నక్షమ స్త్వ ద్వియోగం
సద్యః కాఙ్క్షన్వరవరమునే సన్నికర్షం తవైషః।
సాయం ప్రాత స్తవ పదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం
ముఞ్చన్బాష్పం ముకులితకరో వన్దతే హన్త మూర్ధ్నా॥ ౮౧

అన్తస్తామ్యన్రఘుపతిరసా వన్తికే త్వామదృష్ట్వా
చిన్తాక్రాన్తో వరవరమునే చేతసో విశ్రమాయ।
త్వన్నామైవ శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామో ముహుర్త్వాం
కృత్యైరన్యైః కిమిహ తదిదం కీర్తయేతి బ్రవీతి॥ ౮౨
భుఙ్క్తే నైవ ప్రథమకబలే యత్త్వయా నోపభుక్తే
నిద్రా నైవ స్పృశతి సుహృదం త్వాంవినా యస్య నేత్రే।
హీనో యేన త్వమసి సలిలోత్క్షిప్తమీనోపమానః
కోఽసౌ సోఢుం వరవరమునే రాఘవస్త్వద్వియోగమ్॥ ౮౩
పత్రం మూలం సలిలమపి యత్ప్రాణినోపాహృతన్తే
మాత్రా దత్తా దపి బహుమతం పత్యురేతద్రఘూణామ్।
శాఖాగేహం వరవరమునే సమ్మతం సౌధశృఙ్గం
భూత్వా వాసో మహదపి వనం భోగభూమిస్త్వయాభూత్॥ ౮౪
అధ్వశ్రాన్తిం హరసి సరసైర్గాఢశాఖాసమీరైః
పాదౌ సంవాహయసి కురుషే పర్ణశాలాం విశాలామ్।
భోజ్యం దత్త్వా వరవరమునే కల్పయన్పుష్పశయ్యాం
పశ్యన్నధ్యో నిశి రఘుపతిం పాసి పత్నీసహాయమ్॥ ౮౫
పశ్యన్నగ్రే పరిమితహితస్నిగ్ధవాగ్వృత్తియోగం
సద్యశ్శోకప్రశమనపరం సాన్త్వయన్తమ్భవన్తమ్।
ప్రాజ్ఞో జజ్ఞే సఖలు భగవాన్ దూయమానో వనాన్తే
పశ్చాత్కర్తుం వరవరమునే జానకీవిప్రయోగమ్॥ ౮౬
సుగ్రీవో నశ్శరణమితి యత్సూనృతం భ్రాతురర్థే
పమ్పాతీరే పవనజనుషా భాషితం శోభతే తే।
కాలాతీతే కపికులపతౌ దేవ తత్రైవ పశ్చా
చ్చాపం ధూన్వన్వరవరమునే యద్భవాన్నిగ్రహేఽభూత్॥ ౮౭

యస్మి న్ప్రీతిం మదభిలషితా మార్యపుత్రో విధత్తే
యేనోపేత స్స్మరతి నపితు స్సోఽతివీరో గతి ర్మే।
ఇత్యేవం త్వాం ప్రతి రఘుపతిప్రేయసీ సన్దిశ న్తీ
వ్యక్తం దేవీ వరవరమునే తత్త్వమాహా త్వదీయమ్॥ ౮౮
బాణై ర్యస్య జ్వలనవదనై ర్వాహినీ వానరాణాం
వాత్యావేగభ్రమితజలదస్తోమసాధర్మ్య మేతి।
సోఽయం భగ్నో వరవరమునే మేఘనాద శ్శరై స్తే
రక్షోనాథః కథమితరథా హన్యతే రాఘవేణ॥ ౮౯
హిత్వా పృథ్వీం పునరపి దివం ప్రేయసీమశ్నువానాం
దృష్ట్వా శ్రీమద్వదనకమలే దత్తదృష్టిః ప్రసీదన్।
ప్రేమోదగ్రై ర్వరవరమునే భృత్యకృత్యై స్త్వదీయై
ర్నీతః ప్రీతిం ప్రతిదినమసౌ శాసితా నైఋతానామ్॥ ౯౦
సోదర్యేషు త్వమసి దయితో యస్య భృత్య స్సుహృద్వా
సోఢవ్యోఽభూ త్త్వయి సహచరే జానకీవిప్రయోగః।
ధ్యాయంధ్యాయం వరవరమునే తస్య తే విప్రయోగం
మన్యే నిద్రా మరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోఽయమ్॥ ౯౧
ముగ్ధాలోకం ముఖమనుభవ న్నోదతే నైవ దేవ్యాః
స్నిగ్ధాలాపం కపికులపతిం నైవ సిఞ్చత్యపాఙ్గైః।
త్వామేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో
నాథో నైతి క్వచిదపి రతిం దర్శనే యూథపానామ్॥ ౯౨
ఏవం దేవ స్స్వయమభిలష న్నేష తే శేషవృత్తిం
జజ్ఞే భూయ స్తదను జగదానన్దనో నన్దసూనుః।
దూరీభావం వరవరమునే దుస్సహం పూర్వజ స్తే
ధన్య స్త్యక్త్వా దయతు నచిరాచ్చక్షుషా రాఘవస్త్వామ్॥ ౯౩

పాయంపాయం ప్రణయమధురే పాదపద్మే త్వదీయే
పశ్యేయం తత్క్షణమపి మనసా భావయ న్తం భవ న్తం।
కామక్రోధప్రభృతిరహితైః కాఙ్క్షితైస్త్వత్ప్రసాదై
స్సద్భిస్సాకం వరవరమునే స న్తతం వ ర్తిషీయ॥ ౯౪
పశ్య త్వేనం జనకతనయా పద్మగర్భై రపాఙ్గైః
ప్రారబ్ధాని ప్రశమయతు మే భాగధేయం రఘూణామ్।
ఆవిర్భూయా దమలకమలోదగ్రమక్ష్ణోః పదం మే
దివ్యం తేజో వరవరమునే దేవదేవ త్వదీయమ్॥ ౯౫
రామశ్శ్రీమా న్రవిసుతసఖో వర్ధతాం యూథపాలై
ర్దేవీ తస్మై దిశతు కుశలం మైథిలీ నిత్యయోగాత్।
సానుక్రోశో జయతు జనయ న్సర్వత స్త్వత్ప్రసాదం
సౌమిత్రిర్మే సఖలు భగవాన్సౌమ్యజామాతృయోగీ॥ ౯౬
యస్మాదేతద్యదుపనిషదా మప్రమేయం ప్రమేయం
కుర్వాణ స్తత్సకలసులభం కోమలై రేవ వాక్యైః।
నీరోగ స్త్వం వరదగురుణా నిత్యయుక్తో ధరిత్రీం
పాహి శ్రీమ న్వరవరమునే పద్మయోనేర్దినాని॥ ౯౭
అపగతమదమానై రన్తిమోపాయనిష్ఠై
రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభై
ర్వరవరమునిభృత్యైరస్తు మే నిత్యయోగః॥ ౯౮
వరవరమునివర్య చిన్తా మహాన్తాముషం తావకీ
మవిరతమనువర్తమానా నమానావమానానిమాన్।
నిరవధిపదభక్తినిష్ఠాననుష్ఠాననిష్ఠానహం
ప్రతిదినమనుభూయ భూయో నభూయాసమాయాసభూః॥ ౯౯

వరవరమునివర్యపాదా వుపాదాయ సౌదామినీ
విలసితవిభవేషు విత్తేషు పుత్త్రేషు ముక్తేషణాః ।
కతిచన యతివర్యగోష్ఠీబహిష్ఠీకృతష్ఠీవనా
విజహాతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్॥ ౧౦౦
నిరవధినిగమాన్తవిద్యానిషద్యానజద్యాశయాః
యతిపతిపదపద్మబన్ధానుసన్ధానసన్ధాయినః ।
వరవరమునివర్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిసమ్బన్ధినః
ప్రతిదినమనుభూయ భూయో నభూయాసమాయాసభూః॥ ౧౦౧
యన్మూలమాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం
కాన్తోపయన్త్రయమినః కరుణైకసిన్ధోః ।
ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపి సత్తా
మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్॥ ౧౦౨
యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం
శఠరిపుమునిదృష్టామ్నాయసామ్రాజ్యమూలమ్ ।
కలికలుషసమూలోన్మూలనే మూలమేత
త్ప్రభవతు వరయోగీ న స్సమస్తార్థమూలమ్॥ ౧౦౩
మూలం శఠారిముఖసూక్తివివేచనాయాః
కూలఙ్కషేందుహితు స్సముపాగతస్య ।
ఆలమ్బనస్య మమ సౌమ్యవరస్య జన్మ
మూలం విభాతి సతులం వితులంచ చిత్రమ్॥ ౧౦౪
అనుదినమనవద్యైః పద్యబన్ధైరమీభి
ర్వరవరమునితత్త్వం వ్యక్తముద్ఘోషయన్తమ్।
అనుపదమనుగచ్ఛన్నప్రమేయశ్రుతీనా
మభిలషితమశేషం సూయతే శేషశాయీ॥ ౧౦౫

జయతు యశసా తుఙ్గం రఙ్గం జగత్త్రియమఙ్గలం
జయతు సుచిరం తస్మిన్భూమా రమామణిభూషణమ్ ।
వరదగురుణాసార్ధం తస్మై శుభాన్యభివర్ధయ
న్వరవరమునిః శ్రీమాన్రామానుజో జయతు క్షితౌ॥ ౧౦౬
పఠతి శతకమేతత్ప్రత్యహం యస్సుజన్మా జానన్
సహి భవతి నిదానం సమ్పదా మీప్సితానామ్ ।
ప్రశమయతి విపాకం పాతకానాం గురూణాం
ప్రథయతిచ నిదానం పారమాప్తుం భవాబ్ధేః॥ ౧౦౭

వరవరమునిశతకం సమ్పూర్ణమ్.

పూర్వదినచర్యా

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్ర చరణామ్బుజ షట్పదమ్ ।
దేవరాజగురుం వన్దే దివ్యజ్ఞానప్రదం శుభమ్ ॥

అఙ్కేకవేరకన్యాయా స్తుఙ్గే భువనమఙ్గలే ।
రఙ్గధామ్ని సుఖాసీనం వన్దే వరవరమ్మునిమ్॥ ౧
మయి ప్రవిశతి శ్రీమన్మన్దిరం రఙ్గశాయినః ।
పత్యుః పదామ్బుజం ద్రష్టు మాయాన్త మవిదూరతః॥ ౨
సుధానిధిమివ స్వైరస్వీకృతోదగ్రవిగ్రహమ్ ।
ప్రసన్నార్కప్రతీకాశప్రకాశపరివేష్టితమ్ ॥ ౩
పార్శ్వతః పాణిపద్మాభ్యాం పరిగృహ్య భవత్ప్రియా ।
విన్యస్యన్తం శనైరఙ్ఘ్రీ మృదులౌ మేదినీతలే॥ ౪

అమ్లానకోమలాకారమాతామ్రవిమలామ్బరమ్ ।
ఆపీనవిపులోరస్కమాజానుభుజభూషణమ్॥ ౫
మృణాలతన్తుసన్తాన సంస్థానధవలత్విషా ।
శోభితం యజ్ఞసూత్రేణ నాభిబిమ్బసనాభినా॥ ౬
అమ్భోజబీజమాలాభి రభిజాతభుజాన్తరమ్ ।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రైరుపశ్లిష్టముచితస్థానలక్షణైః॥
కాశ్మీరకేసరస్తోమ కడారస్నిగ్ధరోచిషా ।
కౌశేయేన సమిన్ధానం స్కన్ధమూలావలమ్బినా॥ ౮
మన్త్రరత్నానుసన్ధాన సన్తతస్ఫురితాధరమ్।
తదర్థతత్త్వనిధ్యాన సన్నద్ధపులకోద్గమమ్॥ ౯
స్మయమానముఖామ్భోజం దయమానదృగఞ్చలమ్ ।
మయి ప్రసాదప్రవణం మధురోదారభాషణమ్ ॥ ౧౦
ఆత్మలాభాత్పరం కిఞ్చి దన్యన్నాస్తీతి నిశ్చయాత్ ।
అఙ్గీకర్తుమివ ప్రాప్త మకిఞ్చన మిమఞ్జనమ్॥ ౧౧

భవన్తమేవ నీరన్ధ్రం పశ్యన్వశ్యేన చేతసా ।
మునే వరవరస్వామిన్ ముహుస్త్వామేవ కీర్తయన్॥ ౧౨
త్వదన్యవిషయస్పర్శ విముఖై రఖిలేన్ద్రియైః ।
భవేయం భవదుఃఖానా మసహ్యానామనాస్పదమ్॥ ౧౩
* పరేద్యుః పశ్చిమే యామే యామిన్యాస్సముపస్థితే ।
ప్రబుధ్య శరణం గత్వా పరాఙ్గురుపరమ్పరామ్ ॥ ౧౪
ధ్యాత్వా రహస్యత్రితయం తత్త్వయాథాత్మ్యదర్పణమ్ ।
పరవ్యూహాదికాన్ పత్యుః ప్రకారాన్ ప్రణిధాయ చ॥ ౧౫

*. పరేద్యవ్యస్తి కో. పా॥

తతః ప్రత్యుషసి స్నాత్వా కృత్వా పౌర్వాహ్ణికీః క్రియాః ।
యతీన్ద్రచరణద్వన్ద్వప్రవణేనైవ చేతసా॥ ౧౬
అథ రఙ్గనిధిం సమ్యగభిగమ్య నిజం ప్రభుమ్।
శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయిత్వా పదద్వయమ్॥
తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భమూలభూతలభూషణమ్ ।
ప్రాఙ్ముఖం సుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్మితమ్॥ ౧౮
భృత్యైః ప్రియహితైకాగ్రైః ప్రేమపూర్వముపాసితమ్ ।
తత్ప్రార్థనానుసారేణ సంస్కారాన్ సంవిధాయ మే॥ ౧౯
అనుకమ్పాపరీవాహైరభిషేచనపూర్వకమ్।
దివ్యం పదద్వయం దత్వా దీర్ఘం ప్రణమతో మమ॥ ౨౦
సాతూత్ఫలైకలక్ష్యత్వప్రతిపత్తిపవిత్రితమ్।
మన్త్రరత్నం ప్రయచ్ఛన్తం వన్దే వరవరమ్మునిమ్॥ ౨౧
తతస్స్వార్థం వినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యానపాయిభిః ।
శ్రీరఙ్గమఙ్గలం ద్రష్టుం పురుషం భుజగేశయమ్॥ ౨౨
మహతి శ్రీమతి ద్వారే గోపురం చతురాననమ్ ।
ప్రణిపత్య శనైరన్తః ప్రవిశన్తం భజామి తమ్॥ ౨౩
దేవీ గోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రఙ్గశృఙ్గం
సేనానాథో విహగవృషభః శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా।
భూమానీలాగురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషా
మగ్రే నిత్యం వరవరమునేరఙ్ఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే॥ ౨౪
మఙ్గలాశాసనం కృత్వా తత్రతత్ర యథోచితమ్।
ధామ్నస్తస్మాద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్య స్వం నికేతనమ్॥ ౨౫
అథ శ్రీశైలనాథార్యనామ్ని శ్రీమతి మణ్డపే।
తదఙ్ఘ్రిపఙ్కజద్వన్ద్వచ్ఛాయామధ్యనివాసినామ్॥ ౨౬

తత్త్వం దివ్యప్రబన్ధానాం సారం సంసారవైరిణామ్ ।
సరసం సరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామి తమ్॥ ౨౭
తతస్స్వచరణామ్భోజ స్పర్శసమ్పన్నసౌరభైః ।
పావనైరర్థిన స్తీర్థైర్భావయన్తం భజామి తమ్॥ ౨౮
ఆరాధ్య శ్రీనిధిం పశ్చా దనుయాగం విధాయచ ।
ప్రసాదపాత్రం మాం కృత్వా పశ్యన్తం భావయామి తమ్॥
తతశ్చేత స్సమాధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే ।
ఉత్తంసితకరద్వన్ద్వ ముపవిష్ట ముపహ్వరే॥ ౩౦
అబ్జాసనస్థ మవదాతసుజాతమూర్తి
మామీలితాక్ష మను సంహితమన్త్రరత్నమ్ ।
ఆనమ్రమౌలిభి రుపాసిత మన్తరజ్ఞై
ర్నిత్యం మునిం వరవరం నిభృతో భజామి॥ ౩౧
తతశ్శుభాశ్రయే తస్మి న్నిమగ్నం నిభృతం మనః ।
యతీన్ద్రప్రవణం కర్తుం యతమానం నమామి తమ్॥ ౩౨

ఉత్తరదినచర్యా.

అథ గోష్ఠీం గరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్।
వాక్యాలఙ్కృతి * వాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారం నమామితమ్॥
సాయన్తనం తతః కృత్వా సమ్యగారాధనం హరేః ।
స్వైరాలాపై శ్శుభై శ్శ్రోతౄ న్నన్దయన్తం నమామి తమ్॥
తతః కనకపర్యఙ్కే తరుణద్యుమణిద్యుతౌ ।
విశాలవిమలశ్లక్ష్ణ తుఙ్గతూలాసనోజ్జ్వలే॥ ౩

---

* వాక్యాని. పా॥

సమగ్రసౌరభోద్గారనిరన్తరదిగన్తరే।
సోపధానే సుఖాసీనం సుకుమారే వరాసనే॥ ౪
ఉన్మీలత్పద్మగర్భద్యుతితలముపరి క్షీరసఙ్ఘాతగౌరం
రాకాచన్ద్రప్రకాశప్రచురనఖమణిద్యోతవిద్యోతమానమ్।
అఙ్గుల్యగ్రేషు కిఞ్చిన్నతమతిమృదులం రమ్యజామాతృయోగీ
దివ్యం తత్పాదయుగ్మం దిశతు శిరసి మే దేశికేన్ద్రో దయాలుః॥
త్వం మే బన్ధుస్త్వమసి జనకస్త్వం సఖా దేశికస్త్వం
విద్యా వృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమం త్వమ్।
ఆత్మా శేషీ భవసి భగవన్నాన్తరశ్శాసితా త్వం
యద్వా సర్వం వరవరమునే యద్యదాత్మానురూపమ్॥ ౬
అగ్రే పశ్చాదుపరి పరితో భూతలం పార్శ్వతో మే
మాలావక్త్రే వపుషి సకలే మానసామ్భోరుహే చ।
దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయం తే
నిత్యమ్మజ్జన్నమృతజలధౌ నిస్తరేయం భవాబ్ధిమ్॥ ౭
కర్మాధీనే వపుషి కుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం
దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషః।
సర్వం త్యక్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి త్వత్ప్రసాదాద్
దివ్యం ప్రాప్తుం తవ పదయుగం దేహి మే సుప్రభాతమ్॥ ౮
యా యా వృత్తిర్మనసి మమ సా జాయతాం సంస్మృతిస్తే
యో యో జల్పస్స భవతు విభో నామసఙ్కీర్తనం తే।
యా యా చేష్టా వపుషి భగవన్ సా భవేద్వన్దనం తే
సర్వం భూయాద్వరవరమునే సమ్యగారాధనం తే॥ ౯
యదనుచరవిధేయైర్జ్ఞాతు కృష్టోఽపి తస్మిన్
రుచిరవరమునీన్ద్రో యాదృశభావ్యా భవేయమ్।

దృఢతరమతియాతోదుస్త్యజానర్థకామాన్
జనిజలధిగతానాం జాయతే కర్ణధారః॥ ౧౦
అపగతమదమానైరన్తిమోపాయనిష్ఠై
రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభై
ర్వరవరమునిభృత్యైరస్తు మే నిత్యయోగః॥ ౧౧
ఇతి స్తుతినిబన్ధేన సూచితస్వమనీషితాన్।
భృత్యాన్ ప్రేమార్ద్రయా దృష్ట్యా సిఞ్చన్తం చిన్తయామితమ్॥
అథ భృత్యాననుజ్ఞాప్య కృత్వా చేతశ్శుభాశ్రయే।
శయనీయం పరిష్కృత్య శయానం తం స్మరామ్యహమ్॥ ౧౩
దినచర్యామిమాం దివ్యాం సౌమ్యజామాతృయోగినః।
భక్త్యా నిత్యమనుధ్యాయన్ ప్రాప్నోతి పరమం పదమ్॥ ౧౪
ప్రపద్యే పదపద్మాని పరమప్రేమసమ్పదామ్।
సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణైకజుషాం సతామ్॥ ౧౫
సమ్పత్స్వరూపానుగుణైవ యస్మిన్
సర్వోత్తరో యత్ర మనఃప్రసాదః।
సద్భిస్సమం *దైవతమేవ దేశం
ప్రాప్తం ప్రపద్యే భవదఙ్ఘ్రిమూలమ్॥ ౧౬
యన్మూలమాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం
కాన్తోపయన్తృయమినః కరుణైకసిన్ధోః।
ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపి సత్తా
మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్॥ ౧౭

* దేవతమేవ. పా॥

శ్రీమద్రఙ్గం జయతు పరమం ధామ తేజోనిధానం
భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ కోఽపి భూమాసహాయః।
దివ్యం తస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం
కాలేకాలే వరవరమునిః కల్పయన్మఙ్గలాని॥ ౧౮
నచేద్రామానుజేత్యేషా చతురా చతురక్షరీ।
కామవస్థాం ప్రపద్యన్తే జన్తవో హన్త మాదృశః॥ ౧౯
పుణ్యామ్భోజవికాసాయ పాపధ్వాన్తక్షయాయచ।
శ్రీమాన్నావిరభూద్భూమౌ రామానుజదివాకరః॥ ౨౦
తృణీకృతవిరిఞ్చాదినిరఙ్కుశవిభూతయః।
రామానుజపదామ్భోజసమాశ్రయణశాలినః॥ ౨౧

ఉత్తర దినచర్యా సమాప్తా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వరవరమునిశతకమ్.

వేదాన్తదేశికకటాక్షవివృద్ధబోధం
కాన్తోపయన్తృయమినఃకరుణైకపాత్రమ్।
వత్సాన్వవాయమనవద్యగుణైరుపేతం
భక్త్యా భజామి పరవాదిభయంకరార్యమ్॥

మూలేఽవతీర్ణమిహ మూలమనూదితార్థ
తత్త్వావబోధసుఖితాం వసుధాం విధాతుమ్।
రామానుజార్యచరణామ్బుజచఞ్చరీకం
రమ్యోపయన్తృయమినం శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం
శఠరిపుమునిదృష్టామ్నాయసామ్రాజ్యమూలమ్।

కలికలుషసమూలోన్మూలనే మూలమిద్ధే
స భవతు వరయోగీ నస్సమస్తార్థమూలమ్॥ ౨
జనివిపదపవాదా యస్య పాదావిదన్త
స్సతతమపి మహాన్త స్స్వాన్తపద్మోద్వహన్తి।
స జయతి భజదన్తర్ధ్వాన్తకల్పాన్తభాను
ర్నిరవధిగుణకాన్తో హన్త కాన్తోపయన్తా॥ ౩
ఇద్ధే వాక్యవిభూషణస్య మహతో యద్భాషణం* పోషణం [౧౦।
యత్పాదామ్బురుహద్వయం సుమనసాం మూర్ధ్నస్సదాభూష
యద్భక్తాఙ్ఘ్రిరజఃకణో వితనుతే దుఃఖోదధేశ్శోషణం
వన్దే కాన్తవరం మునిం తమనఘం నిత్యం కలేర్భీషణమ్॥ ౪
యత్పాదామ్బుజసంశ్రయేణ విమలా యల్లబ్ధబోధోజ్జ్వలా
యత్సేవైకరసా స్వశిష్యనివహా వ్యాప్తాఖిలాశాన్తరాః।
ప్రఖ్యాతా హి వరప్రదప్రభృతయస్తే నిత్యసిద్ధోపమా
స్తస్మాత్కాన్తవరాన్మునేరనుపమాద్దైవం పరం నాద్రియే॥ ౫

యత్సూక్త్యేకరసా యదఙ్ఘ్రియుగలీసేవైకహేవాకినో
యద్వాత్సల్యదయాదిసద్గుణగణాకూపారమగ్నాశయాః।
మన్యన్తే న పరం విముక్తికణాం సన్తో యదాలోకనా
త్తన్యాన్న స్సశుభాన్యవేలమహిమా కాన్తోపయన్తా మునిః॥
యద్వాణీ శరవైరిసూక్తితరుణీమాఙ్గల్యదీపావలి
ర్యద్దృష్టిః స్వాశరవ్య సర్వజనతాసర్వార్థచిన్తామణిః।
యన్మూర్తిర్భజదార్తిభఞ్జనచణాం సూర్తిం వివక్త్యఞ్జసా
భూయాన్నస్సతతం స మే హృది గురుః కాన్తోపయన్తా మునిః॥ ౬

* భూషణం. పా॥

అవాగ్భ్యాషాజుష్టైర్భువనగురుప్రేమభరితై
రమూలక్ష్మోఽద్భ్యాతై రవరదగురూపాసితపదైః ।
కృతం తైస్తైస్సర్వై ర్గురుభి రమహాయోగిభిరితి
వ్యవస్య న్తస్సన్తో హృది మమ లసన్తు ప్రతికలమ్॥ ౮
నఖల్వవరయోగినాం భజనతః ఫలస్యోద్భవ
స్తదన్యవిముఖా స్సదా వరమునిం భజధ్వం జనాః ।
తదఙ్ఘ్రిభజనం సకృత్కృతమశేషతో దుష్కృతం
నివారయతి భూయసీం శ్రియమనుత్తమాం పుష్యతి॥ ౯
సురాహారాసారీకరణచణయుక్త్యూక్తిలహారీ
గరీయస్త్వాం స్తోతుం ప్రభవతి న వాచస్పతిరపి ।
సన స్త్వన్యాదన్యాదృశమహిమశాలీ వరవరో
మునీన్ద్రో నిస్తన్ద్రః కుశలమనువేలం గురువరః॥ ౧౦
కలానిధిశిరోమణి ర్జితమనోభవో య ద్వచ
స్సుధాశనతరఙ్గిణీం దధదనారతం మూర్ధని।
శివోఽపి యదుపాశ్రితో విషమదృష్టితాదూరగ
స్స మే దిశతు మఙ్గలం వరవరో మునీనాం వరః॥ ౧౧

కల్యాణాచలధగ్మభాగసమగు ర్యత్సంశ్రితో భూతిమాన్
బిభ్రద్యస్యకలానిధేఃకిలకలాంమూర్ధ్నాభృశం నిర్మలామ్॥
క్లప్తాహీనవిభూషణః స్మరజిత స్సాయుజ్య మాటీకతే
సోఽవ్యాన్న స్సతతం మునిర్వరవరోఽనన్యార్హ తేజోనిధిః॥ ౧౨

యద్భక్త్యా నాభిభూతో మదనమథనకృద్వాగ్విలాసైకభూమి
ర్నాలీకస్థోఽకృతోక్తి ర్వ్యవహృతిచతురాస్యత్వసంప్రాప్తభూమా।
సంప్రాప్యానన్యలభ్యాం కమలభవతులాం మేధతే సత్యధామా

సోఽవ్యాన్నః కాన్తిసిన్ధు ర్నిరవధిమహిమా సౌమ్యజామాతృ
శిరసి వహతాం యత్పాదాబ్జః కలానిధిమౌలితా [యోగీ॥
జయతి వరదాచార్యాదీనా మనన్యసమాశ్రయో ।
సహి వరముని స్సాక్షాన్నారాయణ స్తత ఏవ త
చ్చరణశరణా స్సర్వేఽప్యుర్వ్యాం తరన్తి భవార్ణవమ్॥ ౧౪
జలజనిలయాకాన్తోఽనన్తద్విజోత్తమసేవితో
జలజవిలసత్పాణి ర్నిత్యం కరస్థసుదర్శనః ।
సకలసుమనోవైరివ్రాతావలేపవిలోపకృ
న్మధురిపుతులాకాన్తః కాన్తోపయన్త్రమునీశ్వరః॥ ౧౫
యద్వాగ్జాలం మధుజిదతనుచ్ఛేదినాళీకవాసో
త్కృత్యోద్వృత్తాసురసురవరై స్సాదరం సేవ్యమానమ్ ।
పద్మావాసాక్షితిధరసుతావాక్ఛచీకాన్తభూతైః
కాన్త్యా కాన్తం స జయతు మహాయోగికాన్తోపయన్తా॥

హృద్యా యస్య సరస్వతీ సువిమలా తాపానశేషానపి
ద్రాగున్మూలయతి శ్రుతాపి భవినాం శుద్ధిం విధత్తే పరామ్ ।
భఙ్గం నైతి కదాపి కుత్రచిదపి ప్రాప్తాపి గమ్భీరతాం
సోఽవ్యాన్మామతివేలవైభవనిధిః కాన్తోపయన్తా మునిః॥ ౧౬

సమిద్ధే యత్సూక్తి స్సకలసుమనోమాలివిధృతా
శివత్వం సర్వేషామపి విదధతి స్వాస్వయవతామ్ ।
విధోరత్యాసన్నా నిరవధికపూర్త్యా విలసత
స్సదా గఙ్గోత్తుఙ్గా జయతి స ముని స్సున్దరవరః॥ ౧౭

సూర్యానన్దవిధాయినీతి యమునా కాన్తోపయన్తుర్మనే
ర్వాణీవ వ్యవహారభాగ్భవతు సా కిం తావతాఽస్యాస్సమా ।

శుద్ధేయం నహి సా స్వకం శ్రితవతాం తాపాన శేషానియం
సర్వేషాం వినివార్య కర్తుమమితం శ్రేయః క్షమా నైవ సా॥
విహరతి యమునాయాస్స్రోతసీవాతివ్యాద్యే
వచసి మనసిచ శ్రీమాధవ్యా యస్య నిత్యమ్।
నిరుపమమహిమానం యోగినం తం మహాన్తం
నిరవధిగుణకాన్తం చిన్తయ స్వాన్త నిత్యమ్॥ ౨౧
కృతావగాహా జనతా యదీయ
సారస్వతస్రోతసి తుఙ్గభద్రా ।
సంసేవ్యమానా కవిభి స్సమిద్ధే
పాయాత్స నః కాన్తవరో మునీన్ద్రః॥ ౨౧
యద్వాణీం మధురా మవాప్య సుధియ స్సాకేతధామత్యజో
మాయామాసఙ్గవిదూరగాశ్చ సుతరాం సంత్యక్తకాశ్యాశ్రయాః,
కాఞ్చ్యాద్యదిష్వపి నిస్పృహాశ్చ సతతం రామానుజై కాన్తినో
రాజన్తే సతనోతు సున్దరవరో యోగీశ్వరో నశ్శుభమ్॥ ౨౨
యద్వాణీ మపరాజితాం మధుజిదుల్లాసాస్పదం సంతతం
శేషాహీనబలద్విజేన్ద్రమహితాం ముక్తావలీబన్ధురామ్'
శుద్ధ స్సంప్రతిపద్య హృష్యతి జనో నోపైతి పాపోత్తర
స్తస్మాత్కాన్తవరాన్మునేరనుపమా ద్దైవం పరం నాశ్రయే॥ ౨౩
యద్వాణీ విరజావగాహనకలాశ్లాఘాత్మనామాత్మనాం
ప్రజ్ఞాతర్జితనిర్జరేశ్వరగురుప్రౌఢిం సమాశ్లాఘతే।
భక్తిః శ్రీశతదీయదేశికపదాధారా జరీజృభ్యతే
ముక్తిర్యాతి కరాపచేయఫలతాం సోఽవ్యాద్వరోఽస్మాన్మునిః॥
యచ్ఛిష్యా స్తిష్యడిమ్భప్రతిమకుమతిదుస్తర్కసంపర్కజాత
త్రయ్యన్తస్వాపరూపాప్రతిమనిరవధిధ్వాన్తకల్పాన్తసూర్యాః।

శ్రీమద్రామానుజార్యోదితమతమమతామూర్తయః కీర్తిమన్తో
జాగ్రత్యస్తైనమస్తాద్వరవరమునయేఽనన్తని స్తుల్యభూమ్నే॥
అనిమిషతను ర్బ్రహ్మా నిర్వేదభావనిబన్ధనం
భజతి కిల యశ్శ్రీమన్మత్స్యావతారతులాం హరేః।
స జయతి సతాం సంఘ స్స్వామ్యోపయన్తృసమాశ్రయ
స్తమిహ సతతం చేత స్సేవస్వ సద్గుణశేవధిమ్॥ ౨౬
ప్రాపయన్నమృతకాఙ్క్షిణోఽమృతం
మన్దరాగభరణేఽపి సాదరః।
దివ్యకూర్మసదృశో యదాశ్రిత
స్సద్గుణోఽవతు స మాం వరోమునిః॥ ౨౭
సౌకర్యవాన్ యత్పదభక్తిశాలీ
భవాబ్ధిమగ్నోద్ధరణప్రవీణః।
ఆటీకతేహాద్యకిటేరభిఖ్యాం
మునిస్సనః పాతు వరోపయన్తా॥ ౨౮
హిరణ్యజిద్యత్పదభక్తిశాలీ
నృసింహభావం ప్రకటీకరోతి।
సమే విధత్తాం మతులానుభావ్యో
వరోపయన్తా కుశలాన్యజస్రమ్॥ ౨౯
భజతే కిల వామనోపమాం
సుమనో వైరిబలిస్స్వయం హరః।
శుభపిక్రమభృద్యదాశ్రిత
స్తముపాసే వరయోగిశేఖరమ్॥ 30
మహీభరకుదృగ్బలక్షపణదక్షిణౌజోభృతో
యదఙ్ఘ్రిసముపాశ్రయాః పరశురామసాధర్మ్యగాః।

జయ న్త్యఖిలపాపభీమహితవిష్ణుధర్మాన్వితా
స్స నో వరవరో ముని ర్వితరతు శ్రియం సంతతమ్॥ 31

సహజానఘలక్ష్మణాన్వితా
వసుమత్యుద్భవయా శ్రియోజ్జ్వలాః।
రఘువర్యసమా యదాశ్రితా
వరయోగీ స శుభం తనోతు నః॥ 32

అధిగతబలభద్రాభిఖ్యయా యత్పదాబ్జ
ప్రవణజనసమష్ట్యా వాసుదేవాగ్రజస్య।
అనితరజనలభ్యా లభ్యతే సామ్యలక్ష్మీ
స్స జయతి వరయోగీ నిస్తులావేలభూమా॥ 33

సధర్మజాతార్జునచిత్తహర్ష
ప్రధ్వంసిపక్షక్షపణప్రవీణాః।
యదాశ్రయాః కృష్ణతులాం భజన్తే
పాయా త్స నః కాన్తవరో మునీన్ద్రః॥ 34

కలిదోషమశేషతః క్షితౌ
క్షపయన్ కల్కితులావిహారభూః।
యదుపాశ్రితసజ్జన స్సన
స్సతతం సౌమ్యవరోఽభిరక్షతు॥ 35

అహీనభోగప్రవణస్సమిద్ధే
శ్రీరఙ్గధామా కిల రఙ్గభర్తుః।
సాధర్మ్యమాసాద్య యదఙ్ఘ్రిభక్తః
పాయాత్స న స్సౌమ్యవరోమునీన్ద్రః॥ 36

వృషాచలస్థితిం భజ న్వహన్న నారతం శ్రియం
సుదుర్లభాగమాఖిలార్థదానకేలికీర్తిమాన్।

విభాతి వేంకటేశవద్యదఙ్ఘ్రిసేనినాం గణ
స్సన స్తనోతు మఙ్గళం వరోపయన్తృదేశికః॥ ౩౭
భక్తాఖిలార్థాధిగమైకహేతుం
శ్రీపుణ్యకోట్యాయతనం యదీయమ్।
విదన్తి సన్తో వరదేన తుల్యం
వరో మునిర్నస్స తనోతు భద్రమ్॥ ౩౮
కాన్తం వరం ప్రాప్య సతీ మదీయా
మతిః పరస్మిన్స్వరుపే విరక్తా।
తత్సద్గుణాస్వాదరసైకలోలా
పతివ్రతోదాహరణత్వమేతు॥ ౩౯
సరసి కృతవిహారః ధ్యానమాత్రేణ పుంసాం
శమితసకలతాపే హంససంసేవ్యమానే।
భజతి ముదమవేలాం సంతతం యస్య చేతః
స్సభవతు వరయోగీ మానసే మామకీనే॥ ౪౦
సారాసారవివేచనైకరసికం సారస్వతం సారసం
సారాహారఝురీసహోదరపరీపాకేన లోకోత్తరమ్।
భక్త్యా శీలయత స్సుశీలజనతోత్తంసం పదాబ్జద్వయం
నిత్యం చిన్తయ చిత్త సాదరభరం సౌమ్యోపయన్తుర్మునేః॥
భూతార్థస్సూక్తిసందర్శితనిగమశిఖాగూఢతత్త్వార్థజాతే
భూతాఖ్యే యోగివర్యే భగవతి సతతం భక్తితో లగ్నచిత్తమ్।
సేవస్వ స్వాన్త కాన్తం నిరవధికగుణైః శాన్తికారుణ్యముఖ్యైః
కాన్తం జామాతరం తం నిరవధికగుణాస్వాదముక్తాన్యసఙ్గమ్॥
మహదాహ్వయపాదపద్మయో
ర్మహదుత్తంసితయోర్మధువ్రతమ్।

వరయోగినమేవ సాదరం
మతిరాసీదతు మామికాఽన్వహమ్॥ ४३
శ్రీవిష్ణుచిత్తపదపద్మరజోనుషఙ్గా
చ్చిత్తం యదీయ మరజస్కతయా సమిద్ధే।
అవ్యాజవత్సలతయా ప్రథితస్సదాఽస్తా
నవ్యాత్స సున్దరవరో మునిసార్వభౌమః॥ ४४
క్షీరం శర్కరయేవ యద్విహితయా సాభిఖ్యయా వ్యాఖ్యయా
శ్రీగోదాగురుభారతీ సుమహితా పుష్ణాతి సా మాధురీమ్।
తస్య శ్రీపదపద్మయుగ్మమనిశం కాన్తోపయన్తుర్మునేః
స్మారంస్మారమహం విధూతదురితో యామామనాయాసతః॥४५
యత్కృతాన్మఙ్గలాశాసనాదన్వహం
మఙ్గలాని శ్రియో నల్లభో విన్దతి।
తస్య గోదాగురోర్మఙ్గలాశాసనం
కుర్వతే స్యాన్మహాయోగినే మఙ్గలమ్॥ ४६
క్షోణీసారపురీకృతావతరణే స్వీయోక్తిసన్దర్శితా
శేషామ్నాయశిరోరహస్యనికరే శ్రీభక్తిసారే మునౌ।
భక్త్యా భూషితమానసే వరమునౌ భక్తిం పరాం బిభ్రతో
భక్త్యా నిత్యముపాసిషీయ విలసత్తద్భక్తిధన్యానహమ్॥ ४७
యచ్చిత్తం రఘుశేఖరాఙ్ఘ్రికమలద్వన్ద్వైకబన్దీకృతం
తస్య శ్రీకులశేఖరస్య పదయోస్స్వాన్తం చ సక్తాశయమ్।
తద్వద్దక్షభుజఙ్గపుఙ్గవగిరిప్రేమానువిద్ధాశయం
చేతః కాన్తవరం విభావయ సదా యోగీశ్వరం సాదరమ్॥ ४८
శ్రీరఙ్గాధిపదివ్యమఙ్గలవపుస్సౌన్దర్య సారామృత

స్రోతోమగ్నమునీన్ద్రవాహనగణోదన్వన్నిమగ్నాశయమ్।
చేతః కాన్తవరం విచిన్తయ మునిం యచ్చిన్తనం సంతతం
కుర్వన్తోఽపి విదన్తి దైవమపరం సన్తో న యస్మాత్పరమ్॥ ౪౯
యత్పాదరేణువహనేన సుగన్ధకాలి
స్తం బ్రహ్మబన్ధమధిగచ్ఛతి ముక్తబన్ధః।
తద్విష్ణుభక్తపదరేణుమునీన్ద్రభక్తం
కాన్తోపయన్తృముని మన్వహమాశ్రయేయమ్॥ ౫౦
యత్పాదుకాత్వమధిగచ్ఛతి సంయమీన్ద్ర
స్తస్మిన్మునౌ వకులమాలిని బద్ధభావమ్।
తత్సూక్తిసాగరచతుష్టయపూర్ణచన్ద్రం
సౌమ్యోపయన్తృయమినం శరణం వృణేఽహమ్॥ ౫౧
మూర్తో యో భక్తిభూమా మురరిపుపదయోర్యన్మహిమ్నః
కలాపి వ్యాసాదీనామలభ్యాభుజగవిహగరాట్సైన్యభృద్విష్వ
యాయ। యత్సూక్తీనాం గరిష్ఠే స్పృహయతి సకలోఽప్యాగ
మోఽపౌరుషేయస్తస్మిన్న్యస్తాత్మభారశ్చరజతి వరయోగ్యస్తు
మేనస్త్విభూమ్నే॥ ౫౨
శఠారాతిశ్రీమద్వదనసరసీజాతమిహిర
స్తదీయ శ్రీపాదామ్బుజమధుకరస్తస్య వచసామ్।
చతుర్ణాం సిన్ధూనామమృతకిరణో భక్తజనతా
సురద్రుః పాయాన్నాం వరమునివరోఽవేలమహిమా॥ ౫౩
శఠరిపుమునిదృష్టామ్నాయగూఢార్థతత్త్వ
ప్రకటనపటులోకాచార్యసూక్త్యర్థజాతమ్।
వ్యవృణుత భవభాజాం గుప్తయే యః కృపావా
వతు స వరయోగీ శ్రేయసే భూయసే నః॥ ౫౪

తాదృక్కేసరభూమదృష్టచతురామ్నాయాజ్ఞషట్కాత్మక
సూక్త్యా నన్దితకేశవః కిల కలిప్రధ్వంసియోగీశ్వరః।
నిత్యోద్బుద్ధయదీయహృత్సరసిజే పుష్ణాతి హంసశ్రియం
సశ్రేయాంసి తనోతు నః ప్రతికలం కాన్తోపయన్తా మునిః॥ ౫౫
స్వకరలసచ్ఛితాగ్రకరవాలజితాబ్ధిసుతా
దయితహృతానపాయనిగమాన్తనిగూఢధనమ్।
కలిరిపుయోగివర్యమనిశం హృదయే నిదధ
న్మనసి విహారమేతు సతతం మమ కాన్తవరః॥ ౫౬
యద్ధస్తన్యస్తశస్త్రం శకలయతి కలిం యస్య సారస్వతం తు
స్రోతశ్శ్రోత్రైత్వా న శేషానపి సపది హతాశేషతాపాన్విధత్తే।
తస్మిన్నిర్ధూతతిష్యే జగదధిపధనస్తేయనిస్తుల్యభూమ్ని
న్యస్తాత్మా స్వస్తి విస్తారయతు మమ సదా సౌమ్యజామాతృయోగీ॥
యద్వాణీ రసభూమదారితసుధావేణీమదా సంయమి
క్షోణీపాలముఖైస్తదన్యవిముఖైరాస్వాద్యతే సాదరమ్।
వేదాన్తస్పృహణీయవైభవవతీ ఖేదాన్తకృద్దేహినాం
గోదాం తాం శరణం శ్రయన్వరవరో మోదాయ నః కల్పతామ్॥
యత్సూక్తిర్ముక్తిహేతుం ప్రకటయతి తథా మాగమాన్తాతిరూఢం
లక్ష్మీకాన్తానువాదం స్ఫురదమితగుణాచార్యవర్యాభిధానమ్ ।
గోదాం తామాదరేణ ప్రణిదధతి వరే యోగివిన్యస్తచిత్తాస్సన్త
స్సంతోషవన్తో విదధతి భజతాం స్వాన్తసన్తాపశాన్తిమ్॥ ౫౯
యన్మౌలిస్పర్శదీవ్యత్పరిమలభరితాం మాలికాం మూర్ధ్ని బిభ్ర
ద్ధన్యం స్వం మన్యతే శ్రీనిధిరపి పురుషస్తామమేయానుభావామ్।
గోదాం భక్త్యా యతిక్ష్మాపతిరివ సతతం లాలయన్తమ్మహాన్తం
సేవన్తే యోగినం యే హృదయకలయతా నన్వహం దేశికేన్ద్రాన్॥

శఠవైరిమునేః పరం నదైవం విదితం యేన తదేకదైవతేన ।
మధురంకవిమాశ్రిత స్తమీడ్యం వరయోగీవిదధాతుభావుకం నః॥
యత్పాదాబ్జానుబన్ధ స్సకలభవభృతాం కల్పతేముక్తిసిద్ధ్యై
యత్సమ్బన్ధాత్కురఙ్గామమనుశసయతి క్ష్మాపతిస్స్వస్యముక్తిమ్।
తస్మిన్కూరాధినాథే నిరవధికగుణే భక్తిమామ్రేడయన్తం
ముక్త్యై భక్త్యా భజన్తోవరమునిమనఘాదేశికామేదయన్తామ్ ॥
యతిపతిపదయుగ్మం దైవతం యస్య నాన్య
త్తమిహ వటుకపూర్ణం సాదరం భావయన్తమ్।
సతత మభిలషన్తం తస్య నిష్ఠాం గరిష్ఠాం
వరవరమునివర్యం సంతతం చిన్తయేయమ్॥ ౬౩
శఠరిపుమునిదృష్టసామవేదం
వ్యవృణుత యో యతిరాజశాసనేన।
తమిహ శఠజిదాహ్వయం శ్రయన్తం
వరమునివర్య ముపాసిషీయ నిత్యమ్॥ ౬౪
శఠారిదృష్టవేదమౌలిభావసంప్రకాశకృ
త్కృతేతరోక్తిమౌలివేద్యయోగిశేఖరే సదా।
శమాదిసద్గుణోదధౌ నిమజ్జతీవ యస్యధీ
ర్వ్యరోపయన్తృయోగినం నిరన్తరం తమాశ్రయే॥ ౬౫
తతమధురగభీరద్రావిడామ్నాయభాష్యం
యదుదిత మిహ సన్త స్సంతతం శీలయన్తి।
సహి విహరతి కృష్ణో దేశికో యస్య చిత్తే
స దిశతు వరయోగీ భద్ర మవ్యాహతం నః॥ ౬౬
సుధాసిన్ధో రిన్ధోస్సుహృ దతిగభీరం సుమధురం
యదుక్తం భాష్యం తచ్ఛఠజిదుదితామ్నాయశిరసః।

స కృష్ణార్యః పుష్ణన్ హృది విహారణం యస్య జయతి
శ్రియం సంతన్వాస్తే వరమునివరస్య ప్రతిదినమ్॥ ౬౭
నిఖిలనిగమమౌలిసారసారం
ప్రథయతి యద్ద్రవిడాగమాన్తభాష్యమ్।
తదిహ జయతి యత్ప్రసాదశీతం
హృదయ సదా వరయోగినం భజస్వ॥ ౬౮
సుధాసారాకారం సకలనిగమాన్తార్థముకురం
యదుక్తం తత్పారాంకుశనిగమభాష్యం శరణయన్ ।
సమిన్ధే యత్సంఘస్స విహరతి కృష్ణో గురుపర
స్సదా యచ్చిత్తే తం వరవర ముపాసే మునివరమ్॥ ౬౯
సర్వజ్ఞేన ధృతాహి యేన శిరసా సా కృష్ణపాదోద్భవా
శ్రీపారాఙ్కుశవేదమౌలివిధృతిస్స్వర్వాహినీసోదరీ।
తాపంసర్వమపాకరోతి భవినాం ధత్తే పరాం నిర్వృతిం
సేవే తస్య పదాబ్జయుగ్మ మనిశం సౌమ్యోపయన్తుర్మునేః॥ ౭౦
శఠరిపునిగమార్థతత్త్వబోధం
జనయతి యః కిల వాదిసింహఘోషః।
వరవరమునివర్యమాశ్రయేత
త్ప్రవణధియం ప్రశమాదిసద్గుణాఢ్యమ్॥ ౭౧
సరఃపద్మమహదివ్యసూర్యాదితద్దివ్యసూక్త్యాశయ
ప్రకాశనసముద్భవానితరలభ్యకీర్త్యుజ్జ్వలమ్।
గురుం హృది విభావయ న్వరమునిర్హి కృష్ణాహ్వయం
మదీయహృదయే సదా సకరుణం విధత్తాం స్థితిమ్॥ ౭౨
రహస్యత్రయాఖ్యం జగద్దేశికోక్తం
రహస్యత్రయాన్తర్గతార్థప్రదీపమ్।

వివవే్ర జగద్గుప్తయే యః కృపాబ్ధి
స్సనః పాతు రమ్యోపయన్తా మునీన్ద్రః॥ 23
శ్రీమల్లోకగురూదితా శ్రుతిశిరస్సిద్ధాన్తసంజీవినీ
సా తత్త్వత్రితయాహ్వయా కిలకృతిర్యద్వ్యాఖ్యయాలంకృతా।
శ్లాఘాలోలఫణీన్ద్రమౌలిపిలపద్రత్నాంశునీరాజితా
పాయాన్న స్సతతం స సున్దరవరో యోగీ గుణై స్సున్దరః॥ 24
శ్రుతిస్మృతిసరోమునిప్రభృతిసూరిసూక్తిస్ఫుర
త్ప్రసూనరచితాతులానఘవరార్యసూక్తిస్రజః।
బిభర్తి శుభసౌరభశ్రియ ముదారయద్భారతీ
స మే దిశతు సున్దరో వరముని శ్శుభం శాశ్వతమ్॥ 25
జగద్గురువరానుజప్రథితచిత్రగుర్వాశయా
భిధానకృతిసంప్రకాశనపటీయసీ యత్కృతిః।
అనన్యసులభా వ్యనక్త్యనఘశేముషీనైపుణీం
స మే వరవరో మునిర్వితరతు శ్రియం భూయసీమ్॥ 26
కృత్వానేకాన్యహాన్యప్రతిమనయమహాశాస్త్రసంపాతఘోరం
తత్త్వాదృగ్వాదయుద్ధం యతిపతిరనయద్యం విజిత్య స్వపక్షమ్।
తత్రోప్తే క్తం జ్ఞానసారం వ్యవృణుతకిలయో మేయపారంచసమ్య
క్తస్మై నిత్యంనమస్స్యా ద్వరవరమునయే నిస్తులోదారభూమ్నే॥
ప్రపన్నానాం గాయత్ర్యమృతకవిదృష్టా యతిపతి
స్తుతిర్యద్వ్యాఖ్యాతా ప్రజనయతి సత్తోత్తరముదమ్।
అజస్రం నః పాయా ద్వరమునివరశ్శీలకరుణా
క్షమావాత్సల్యాద్యైరనవధిగుణౌఘై స్సమధురః॥ 27
విష్ణో ర్యద్దర్శనార్చాసరణిమనుసరన్నర్చనం సత్త్వభాజాం
సంఘ స్సర్వోఽపి కుర్వన్ జయతిగుణనిధి స్తత్కటాక్షైకపాత్రం।

తస్మాత్కాన్తోపయన్తుః ప్రణతజననిధేశ్శ్రీమతో దేశికేన్ద్రా
న్నాహంజానే న జానే పరమిహ శరణం దైవతం నైవ జానే॥
శ్రీమత్కాన్తవరస్య దేశికవరస్యాఙ్ఘ్రీ సరోజోపమౌ
సంసారార్ణవమగ్నసర్వజనతాసంతారణైకవ్రతౌ ।
యే ధ్యాయన్తి సదా తదన్యవిముఖా స్తద్దర్శితే సత్పథే
నిష్ఠాం బిభ్రతి సద్గుణై స్సురభితా స్తేభ్యో మహద్భ్యో నమః॥
యదుదితా యతిభూపతివింశతి
స్సమవధీరితశీతసుధారసా।
విశదయత్యఖిలం భవినాం హితం
వరముని స్స తనోతు శుభానినః॥ ౮౧
మహాయోగీ వక్తానితరగుణసామాన్యమహిమా
సతు స్తుత్యశ్శ్రీమా నమితగుణభూమా యతిపతిః।
అతో నిస్తుల్యా సా యతినరపతే ర్వింశతిరితి
వ్యవస్యన్త స్సన్తః కలి మిహ జయన్తు జ్జ్వలధియః॥ ౮౨
ద్రాక్షామధిక్షిపతి నిన్దతి మాకరన్ద
ధారాం సుధారసఝరీమధరీకరోతి।
యత్సంప్రణీత మతులం యతిసార్వభౌమ
స్తోత్రంసమే వరమునిర్వితనోతుభద్రమ్॥ ౮౩
శ్రీమద్రజ్గసుధాభిధానకవిసూక్త్యర్థానుసంధోజ్జ్వలా
గోదోదారవచఃప్రదర్శితగురూపాయత్వనిష్ఠాశ్రయా।
యత్సూక్తిర్యతిరాజవింశతినుతి ర్వేదాన్తసింధోస్సుధా
శ్రీమద్రమ్యవరాయ సంయమవతాం నాథాయ తస్మైనమః॥
యతివరభక్తిపూర్తికలితార్తిసమాహ్వయయ
త్కృతిరసవేదినః కిల తరన్తి భవార్ణ్యుదధిమ్ ।

తమనుదినం యతీన్ద్రపదపఙ్కజభృఙ్గవరం
వరమునిమాశ్రయాశయ విహాయ తదన్యరుచిమ్॥ ౮౬
శఠారిదృష్టసామవేదభాష్యదర్శితాఖిల
ప్రమాణసంగ్రహో మహోపకారకో మనీషిణామ్।
ముదం తనోతి యత్కృతి స్సమాశ్రయస్వ సాదరం
మనోహరోపయన్త్రయోగినం త మన్వహం మనః॥
స్వకృతజగద్గురుతత్త్వత్రితయవ్యాఖ్యానమానసంగ్రహతః।
భవినాం కృతోపకారో వరయోగీ పాతు న స్సతతమ్॥ ౮౭
యదీయయోపదేశరత్నమాలయా పరిష్కృతా
యదఙ్ఘ్రిపద్మశేఖరా జయన్తి దేశికోత్తమాః।
తమాశ్రితస్య సున్దరోపయన్త్రయోగిశేఖరం
భవార్ణవోఽపి గోష్పదత్వమేతి తత్ప్రభావతః॥ ౮౮
శఠారిదృష్టసామవేదమాలిసంగ్రహాత్మికాం
యదుక్తి మన్వహం గృణన్ విముక్తిసంపదాస్పదమ్।
సమేధతే సతాం గణ స్సన శ్శుభాని సాదరం
వరోపయన్త్రయోగిరాట్ తరఙ్గయత్వనారతమ్॥ ౮౯
దుగ్ధోదన్వద్ధవలమధురం శుద్ధసత్త్వైకరూపం
రూపం యస్య స్ఫుటయతితరాం యం ఫణీన్ద్రావతారమ్।
ధ్యాయన్త స్తం వరవరమునిం కేఽపి ధన్యా మహాన్తః
కాలం సర్వం కలుషరహితా హృష్టచిత్తా హరన్తి॥ ౯౦
రాజచ్ఛ్రితమయూఖమణ్డలశరజ్జ్యోత్స్నాసనాభిద్యుతిః
కాషాయామ్బరధారిణీ కరలసద్దణ్డత్రయీమణ్డితా।
ఫాలాద్యఙ్గసముల్లసత్సువిమలస్నిగ్ధోర్ధ్వపుణ్డ్రోజ్జ్వలా
దివ్యా న్యాత్మగుణై స్సదా వరవరాకారాస్తు మే భావనా॥ ౯౧

చింతా మే యతిసార్వభౌమచరణప్రేమాత్మికా ప్రోల్లస
చ్ఛాంతిక్షాంతిదయాదిసద్గుణమయీ రాకేందుభాసాంనిధిః।
శ్రీమత్స్వాంఘ్రిసరోజభక్తజనతామోక్షప్రదానోద్యతా
భూయాత్సర్వజగద్ధితావతరణా సౌమ్యోపయంత్రాత్మికా॥
అంఘ్రీశృంఖలితాబ్జకీర్తివిభవౌ తన్నాళదంభచ్ఛిదౌ
జంఘే హస్తికరప్రశస్తిహరణోన్నిద్రం తదూరుద్వయమ్।
మధ్యం తానవహృద్యమాయతభుజామధ్యం కవాటోపమం
బాహుద్వంద్వమమర్త్యభూజవిటపాహంకారపాటచ్చరమ్॥ ౯౩
కంఠం కుంఠితకంబుడంబరభరం వక్త్రం శరచ్చంద్రమ
స్సౌందర్యోదితగర్వచర్వణకలాపాండిత్యనిత్యోజ్జ్వలమ్।
మౌళిర్నిస్తులమప్యపాస్తభజదాతంకం వపుస్సాదరం
తత్ క్షీరోదసహోదరం వరమునేశ్చేతస్సదా భావయ॥ ౯౪
పుండ్రైర్ద్వాదశభిర్యథావిధిధృతైశ్శుభ్రైరదభ్రచ్ఛవి।
స్తత్తాదృక్షరదంబువాహపటలీసౌందర్యసంపన్నిధిః।
ధీభక్త్యాదిగుణౌఘసంభృతయశస్సందోహసందేహదా
మూర్తిస్సా వరయోగినః ప్రతికలం జాగర్తు చిత్తేమమ॥ ౯౫
యన్మూర్తిధ్యానమాత్రం శమయతి భవినాం జ్ఞప్తిపూర్వాం విధత్తే
భక్తిం పుష్ణాతి విష్ణౌ విషయవిషయిణీమాశుముష్ణాతి తృష్ణామ్।
సోఽయం కాంతోపయంతా నిరవధికగుణస్తోమవిస్తారికీర్తి
స్స్వర్గంగోత్తుంగవీచిప్రశమితజగతీవిశ్వతాపోఽవతాన్నః॥ ౯౬
మాతర్వాణి నిరంతరం కథయ తాన్ కాంతోపయంతుర్గుణా
నంతర్వాణివరైర్వరప్రదరమావాసాద్యముఖ్యైర్నుతాన్।
పాదౌ తస్య కరద్వయార్చ్యయ భవాతంకాపవాదౌ సదా
తద్భక్తాననుచింతయాశయ తమోవైదేశికాన్ దేశికాన్॥ ౯౭

అజ్ఞానామహామగ్రణీరథచ మాం మన్యే భృశం పండితం
పాపీయానపి పాపలేశరహితం హా నిశ్చినోమి స్వయమ్ ।
భాస్వత్కార్య విదేశగోపి కలయే సత్కార్యనిష్ఠాం సదా
ధిజ్ఞాంనాథమహాముఁనేతదధునా త్రాతుంత్వమేవక్షమః ॥ ౯౮

నాహంసత్కార్యకర్తుంపటురపటుతర స్సాంఖ్యయోగంవిధాతుం
నైవ ధ్యాతుం పరమనుపమం ధామ భూమానిధానమ్।
నైవన్యస్యామితస్మిన్ భరమనధిగమాత్ తత్రవిశ్వాసభూమ్నా
ముక్తేస్తస్యాదుపాయో వరమునివర మే త్వత్కృపైవానపాయా॥

త్వత్పూర్ణైక్యైకరసాంస్త్వదంఘ్రియుగళన్యస్తాత్మరక్షాభరాం
స్త్వత్స్వైకపరాం స్త్వదీయ కరుణాస్రోతస్వినీసాగరాన్।
ఆచార్యాన్ మమ వీక్ష్య మయ్యపి భృశం నిస్సీమదోషాస్పదే
శ్రీమన్ రమ్యవరప్రసీదయతినాంరాజన్ నమస్తేనమః ॥ ౧౦౦

శ్రీమతే సౌమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మహాత్మనే।
శ్రీరంగవాసినే భూయా న్నిత్యశ్రీ ర్నిత్యమంగళమ్ ॥

ఇతి శ్రీ వాదిభీకరార్యవిరచితం - వరవరమునిశతకం

సమాప్తమ్.

శ్లో. యద్వాదిభీకరగురోరవతారహేతు
రాషాఢమాసి జగదేకగురోరిహాసీత్ ।
పుష్యం తత స్తదగమద్గురుపుష్యసంజ్ఞాం
నూనం తదేవ గురువాసరసంగమేన ॥